

รายงานผลการติดตาม
การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

โดย
กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีนาคม ๒๕๖๒

รายงานผลการติดตาม

การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

โดย

กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ เป้าหมาย	๒
๑.๔ ขอบเขตการดำเนินงาน	๒
๑.๕ วิธีการศึกษา เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล	๓
บทที่ ๒ ผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙	๔
บทที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๖
๓.๑ สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๖
๑) สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ รายสาขา	๑๘
๒) สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๘
๓) สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว	๑๙
๓.๒ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙	๑๙
๑) ปัญหา อุปสรรค	๑๙
๒) ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙	๒๐
เอกสารอ้างอิง	๒๑
ภาคผนวก	๒๒

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีภารกิจในการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นประจำทุกปี โดยการกำกับดูแลทางวิชาการของคณะกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต้องเสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ ต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้คณะรัฐมนตรี ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย และวางแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ ตลอดจน กำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดทำมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยสาระสำคัญของรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังนำเสนอข้อมูลสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมรายสาขา ตลอดจนประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญในแต่ละปี ในรายงานดังกล่าว ยังได้มีการกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่ผ่านมา สผ. ได้ดำเนินการติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘ เพื่อประเมินประสิทธิผลจากข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ระบุไว้ในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง สผ. โดยกลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์ กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม จึงได้กำหนดให้มีการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยรวบรวม และประมวลผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค ในการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินงาน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในปีต่อไป ให้มีความชัดเจน ครบคลุม และเหมาะสม ตลอดจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อรวบรวม ประมวลผล และติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๒.๒ เพื่อจัดทำรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๓ เป้าหมาย

ข้อมูลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรค ของการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในปีต่อๆ ไป ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ขอบเขตการดำเนินงาน

๑.๔.๑ รวบรวมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ และจำแนกตามรายสาขาของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว

๑.๔.๒ รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการตอบข้อมูลในแบบฟอร์มการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ สผ. ได้ดำเนินการจัดทำหนังสือสอบถามไปยังหน่วยงาน

๑.๔.๓ รวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๔.๔ รวบรวม และประมวลผลข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากเอกสารวิชาการ ที่เป็นที่ยอมรับทางวิชาการ เช่น รายงานประจำปี เป็นต้น

๑.๔.๕ จัดทำรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๕ วิธีการศึกษา เก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล

๑.๕.๑ รวบรวมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ และนำมาจำแนกตามรายสาขาของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว

๑.๕.๒ จัดทำแบบฟอร์มการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ สำหรับใช้ในการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และจัดทำหนังสือขอข้อมูลการดำเนินงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๕.๓ รวบรวม วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากเอกสารวิชาการ ที่เป็นที่ยอมรับทางวิชาการ เช่น รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ และ รายงานประจำปี เป็นต้น

๑.๕.๔ รวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผล และสรุปข้อมูลผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคในการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินงาน ตลอดจน ให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ในปีต่อไป

บทที่ ๒

ผลการติดตามการดำเนินงาน

ตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้เผยแพร่รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๐ และได้ดำเนินการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ และขอความอนุเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖๕ หน่วยงาน กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๓ หัวข้อ รวมทั้งสิ้น ๑๐๔ ข้อ ประกอบด้วย

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รายสาขา จำนวน ๑๑ สาขา ได้แก่ สาขาทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน ทรัพยากรแร่ พลังงาน ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความหลากหลายทางชีวภาพ สถานการณ์มลพิษ สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ จำนวน ๖๙ ข้อ

๒. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๕ ประเด็น ได้แก่ การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการจัดการธุรกิจรีไซเคิล การบุกรุกพื้นที่ป่าและการจัดการป่าอย่างยั่งยืน สถานการณ์น้ำและภัยแล้ง และมาตรการบริหารจัดการภัยแล้ง การทำประมงทะเลเกินขนาดและการจัดการประมงทะเลอย่างยั่งยืน และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย จำนวน ๒๘ ข้อ

๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว จำนวน ๗ ข้อ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กรอกข้อมูลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ส่งกลับมาให้ สผ. จำนวน ๕๘ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐๖ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นอกจากนี้ ได้ดำเนินการรวบรวม และประมวลผลข้อมูลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของหน่วยงานต่างๆ จากรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ และเอกสารวิชาการที่เป็นที่ยอมรับทางวิชาการ เช่น รายงานประจำปี เป็นต้น ทั้งนี้ ผลการติดตาม พบว่า ข้อเสนอแนะทั้งหมดจำนวน ๑๐๔ ข้อ หน่วยงานได้มีการดำเนินการแล้วเสร็จทั้งหมด จำนวน ๑๐๓ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๔ ของข้อเสนอแนะทั้งหมด และยังไม่ได้นำดำเนินการ จำนวน ๑ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๖ ของข้อเสนอแนะทั้งหมด ดังนี้

**สรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙**

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ยังไม่ได้ ดำเนินการ
๑. สาขาทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน			
๑.	การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานด้านการเกษตรและการอนุรักษ์ดิน เพื่อให้เกิดการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพดิน โดยดำเนินการเบื้องต้นในการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรม เพื่อควบคุมให้มีการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพดิน	✓	
๒.	การส่งเสริมด้านเงินทุนหมุนเวียนให้กลุ่มเกษตรกรเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดินและลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การใช้ทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน	✓	
๓.	การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านศักยภาพดิน ข้อมูลดินเสื่อมโทรม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่นำไปใช้ในพื้นที่จริง	✓	
๒. สาขาทรัพยากรแร่			
๑.	การกำหนดเขตศักยภาพแร่และเขตเศรษฐกิจแร่ เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ในพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยการสำรวจสภาพธรณีวิทยาเพื่อกำหนดนิยามเขตเศรษฐกิจแร่และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม และประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการตั้งถิ่นฐาน และลดผลกระทบที่อาจเกิดต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	✓	
๒.	การผลักดันการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เพื่อให้มีการบริหารพื้นที่เชิงกลยุทธ์อย่างรอบด้าน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาระดับประเทศและของท้องถิ่น รวมถึงนำข้อคิดเห็นของคนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเหมืองแร่มาพิจารณาประกอบการบริหารจัดการ	✓	
๓.	การพัฒนากระบวนการจัดเก็บผลตอบแทน โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บค่าภาคหลวง และเปลี่ยนเป็นการประมูลเขตการทำเหมืองแร่ และจัดสรรค่าภาคหลวงให้แก่ท้องถิ่นในสัดส่วนที่เหมาะสมตามพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง	✓	
๔.	การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิลและการใช้วัสดุทดแทนแร่ เพื่อลดการผลิตและนำเข้าแร่	✓	
๕.	การส่งเสริมกลไกทางการเงินในการบริหารจัดการการทำเหมืองแร่ เช่น การจัดตั้งกองทุนฉุกเฉินเพื่อการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบ ระบบเงินประกันความเสี่ยง ระบบเงินประกันการฟื้นฟูพื้นที่ และระบบเงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น	✓	
๖.	การพัฒนาบุคลากรเพื่อโอกาสในการพัฒนาทรัพยากรแร่ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	✓	
๓. สาขาพลังงาน			
๑.	การส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานหมุนเวียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญกับพลังงานหมุนเวียนในประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
๒.	การส่งเสริมการนำโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ในระดับกลุ่มจังหวัดที่อยู่ใกล้กัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งไฟฟ้า และจัดสรรการใช้พลังงานในกรณีมีมากหรือน้อยเกินความต้องการ	✓	
๓.	การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์พลังงาน ได้แก่ การใช้อาคารประหยัดพลังงาน การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่ใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการดำเนินการ เช่น การลดหย่อนภาษี และการสนับสนุนให้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เป็นต้น	✓	
๔.	การส่งเสริมแนวทางการประหยัดพลังงานเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ ในทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า การขนส่ง และบ้านอยู่อาศัย โดยการสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การให้ข้อมูลข่าวสาร การเข้ามาตราทางภาษี เป็นต้น	✓	
๔. สาขาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า			
๑.	การส่งเสริมรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าหรืออยู่ตามแนวชายป่า เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการดูแลรักษา และมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	✓	
๒.	การเร่งนำผลการดำเนินงานจากโครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑:๔๐๐๐ (One Map) มาใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและประชาชนสามารถร่วมกันตรวจสอบแนวเขตได้ชัดเจนและโปร่งใส รวมถึงการเร่งออกเอกสารสิทธิที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน	✓	
๓.	การส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจในการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่กับป่าได้ และส่งเสริมแนวทางประเมินมูลค่าการให้บริการของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์	✓	
๔.	การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ทั้งในกรณีการค้าสัตว์ป่าต้องห้าม	✓	
๕.	การให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไฟป่าในชุมชน และพัฒนาเทคโนโลยีการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงาน และการทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น	✓	
๖.	การพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับถึงที่มาของผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ทั้งระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อตรวจสอบที่มาหรือเอกสารสิทธิที่ถูกต้องของพื้นที่การปลูกพืชที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบ	✓	
๕. สาขาทรัพยากรน้ำ			
๑.	การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อนำไปสู่การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน โดยการรวบรวมและจัดทำประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมาไว้ร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ	✓	
๒.	ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตกลงแบ่งขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ความรับผิดชอบให้เกิดความชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติน้ำ	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
๓.	ส่งเสริมศักยภาพในการรับมือต่อความเสี่ยงจากผลกระทบที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำ เพื่อลดความเสียหายที่เกิดขึ้น	✓	
๖. สาขาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง			
๑.	การควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลอย่างเหมาะสม และไม่สร้างสิ่งก่อสร้างรุกล้ำชายฝั่ง โดยดำเนินการภายใต้หลักการจัดการร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ	✓	
๒.	การให้ความรู้และทำความเข้าใจกับประชาชนที่อยู่ในบริเวณชายฝั่งเพื่ออยู่อาศัยตามแนวชายฝั่ง โดยไม่รบกวนระบบของธรรมชาติ	✓	
๓.	การให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจกับเรือประมง และผู้ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อลดผลกระทบที่เกิดต่อปะการังและหญ้าทะเล	✓	
๔.	การศึกษาวิจัยและดำเนินมาตรการฟื้นฟูชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะตามหลักสมุทรศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ	✓	
๗. สาขาความหลากหลายทางชีวภาพ			
๑.	การปกป้องแหล่งที่อยู่อาศัยของทรัพยากรชีวภาพ เช่น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ และป่าชายเลน เป็นต้น	✓	
๒.	การศึกษาวิจัยและนำองค์ความรู้มาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ	✓	
๓.	การจัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัยและศึกษามูลค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ	✓	
๘. สาขาสถานการณ์มลพิษ			
คุณภาพอากาศและระดับเสียง			
คุณภาพอากาศ			
๑.	ส่งเสริมให้มีการใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและใช้เชื้อเพลิงที่ปล่อยมลพิษต่ำ ทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรการทางภาษีการปล่อยมลพิษจากยานพาหนะอย่างจริงจัง การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่น เพื่อควบคุมปริมาณยานพาหนะเข้าในพื้นที่เขตเมือง	✓	
๒.	เฝ้าระวัง แจ้งเตือนประชาชนให้ทราบถึงสถานการณ์หมอกควันในช่วงเวลาที่ประสบปัญหาของทุกปี และหาทางป้องกัน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนลดการเผาป่าและเผาในที่โล่ง และประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านในการหามาตรการลดการเผาป่า	✓	
๓.	การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด เช่น การตรวจวัดและตรวจจับรถที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่ผ่านการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี มีการลงโทษผู้กระทำความผิดที่ละเลยการตรวจสภาพรถและผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปล่อยมลพิษเกินค่ามาตรฐาน ทั้งรถส่วนบุคคล รถโดยสารรับจ้าง รถโดยสารสาธารณะ และรถของหน่วยงานราชการต่างๆ	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
๔.	กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญในการปล่อยของเสีย ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศและเสียง โดยส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้มีการใช้เทคโนโลยีสะอาดในกระบวนการผลิต ผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสะอาดในภาคอุตสาหกรรมแล้วสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง ควบคู่กับมาตรการด้านภาษีที่สร้างแรงจูงใจ เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับโรงงานที่สามารถลดการปล่อยมลพิษได้ตามเป้าหมาย เป็นต้น	✓	
ระดับเสียง			
๑.	เข้มงวดในการตรวจจับยานพาหนะที่ก่อเสียงดังเกินมาตรฐาน และตรวจวัดระดับเสียงยานพาหนะก่อนต่อทะเบียนประจำปี	✓	
๒.	หามาตรการในการควบคุมแหล่งที่ตั้งของสถานบันเทิงไม่ให้เปิดดำเนินการใกล้แหล่งที่พักอาศัย	✓	
๓.	มาตรการแบ่งโซนสำหรับเขตอุตสาหกรรมกับที่อยู่อาศัยอย่างเข้มงวด ไม่อนุญาตให้โรงงานอุตสาหกรรมก่อตั้งอยู่ใกล้เขตชุมชน และไม่อนุญาตให้ประชาชนมาตั้งบ้านเรือนในเขตที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเช่นกัน ตลอดจนอาจสร้างแรงจูงใจด้านมาตรการทางภาษีสำหรับโรงงานที่ปฏิบัติและลดเสียงลง โดยการลดภาษีสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางเสียง และส่งเสริมให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้วัสดุเก็บเสียง	✓	
คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และคุณภาพน้ำบาดาล			
คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน			
๑.	จัดให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแต่การติดตั้งยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ บางส่วนของระบบต้องปิดหรือต้องซ่อมบำรุง ทำให้การบำบัดน้ำเสียที่ระบายออกไม่ดีพอ จึงจำเป็นที่จะต้องติดตั้งและซ่อมเครื่องบำบัดน้ำเสียให้เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียให้ได้มากที่สุด	✓	
๒.	การควบคุม กำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติหรือพื้นที่เสี่ยง รวมถึงการผลักดันการใช้เครื่องมือกลึงมลพิษทางน้ำเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบน้ำเสารวมของชุมชน และการส่งเสริมการบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด นอกจากนี้ ควรมีแนวทางการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	✓	
๓.	ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชนที่อาศัยริมแม่น้ำลำคลอง ช่วยกันลดปริมาณการปล่อยน้ำเสียสกปรกในแหล่งน้ำ โดยให้บ้านเรือนและอาคารทุกประเภทมีระบบจัดการน้ำเสียเบื้องต้นด้วยการติดตั้งถังดักไขมัน หรือระบบบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด และกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคาร	✓	
๔.	กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ไม่ให้โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยของเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองอย่างจริงจัง โดยนำมาตราการทางกฎหมายมาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด	✓	
คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง			
๑.	กำหนดมาตรการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลให้สอดคล้องกับศักยภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม ในด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่นั้นๆ และต้องจัดการปัญหาการ	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
	บุกรุกพื้นที่ชายหาดของผู้ประกอบการที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่ชายฝั่งทะเล		
๒.	การศึกษาถึงความรุนแรงของปัญหาน้ำทะเลเปลี่ยนสี และเฝ้าระวังติดตามร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	✓	
คุณภาพน้ำบาดาล			
๑.	ติดตามเฝ้าระวังการปนเปื้อนที่มีผลกระทบต่อน้ำบาดาลอย่างต่อเนื่อง และหาแนวทางป้องกันผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินการกับครัวเรือนหรือโรงงานอุตสาหกรรมที่ลักลอบทิ้งของเสีย จนเป็นเหตุให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำบาดาลอย่างจริงจัง	✓	
๒.	การให้ความรู้กับประชาชนถึงวิธีการเจาะน้ำบาดาลที่ถูกต้อง	✓	
ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย ขยะมูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย			
ขยะมูลฝอย			
๑.	สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยในทุกชุมชน โดยอาจบริหารงานโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย	✓	
๒.	สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในการกำจัดขยะมูลฝอย และนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์	✓	
๓.	พิจารณาใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบ โดยการจ่ายหรือรับผิดชอบในการกำจัดขยะมูลฝอย	✓	
๔.	ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยให้เป็นที่ คัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเพื่อง่ายในการจัดเก็บ	✓	
๕.	สนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะมูลฝอย	✓	
ของเสียอันตราย			
๑.	จัดหาภาชนะรองรับของเสียอันตรายที่มีฝาปิดมิดชิดให้บริการในชุมชน จัดหารถเก็บขนชนิดพิเศษเพื่อเก็บของเสียอันตราย สร้างศูนย์กำจัดของเสียอันตราย อบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการของเสียอันตรายได้ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการและประชาชนคัดแยกของเสียอันตราย ไม่รวมทิ้งกับขยะมูลฝอยทั่วไป และรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการของเสียชุมชนอย่างถูกวิธี	✓	
๒.	ผู้ประกอบการต้องไม่ทิ้งของเสียอันตรายร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไป ต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง โดยไม่ทิ้งของเสียอันตรายลงพื้น ฝังดิน หรือท่อระบายน้ำ ควรนำไปทิ้งในภาชนะที่หน่วยงานท้องถิ่นจัดไว้ให้ ตลอดจนนำซากของเสียอันตรายไปคืนตัวแทนจำหน่าย เช่น แบตเตอรี่ใช้แล้ว ถ่านไฟฉายเก่า กระจ่างยาฆ่าแมลง เป็นต้น	✓	
๓.	ประชาชนควรทิ้งของเสียอันตรายที่ถูกวิธี ไม่ทิ้งรวมกันกับขยะมูลฝอยทั่วไป และนำซากของเสียอันตรายไปคืนตัวแทนจำหน่าย เช่น แบตเตอรี่ใช้แล้ว ถ่านไฟฉายเก่า กระจ่างยาฆ่าแมลง เป็นต้น	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
ขยะมูลฝอยติดเชื้อ			
๑.	สนับสนุนให้หน่วยงานท้องถิ่นและโรงพยาบาลมีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างเป็นระบบ และถูกวิธี	✓	
๒.	ควบคุมให้สถานพยาบาลนำขยะมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อตามที่หน่วยงานท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น	✓	
๓.	สนับสนุนให้หน่วยงานท้องถิ่นทั่วประเทศสามารถจัดการปัญหาขยะมูลฝอยติดเชื้อได้เองตลอดกระบวนการและฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง	✓	
๔.	สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนหรือดำเนินการรวบรวม จัดเก็บ และกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อ	✓	
๕.	รณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกที่	✓	
สารอันตราย			
๑.	เพิ่มความเข้มงวดในการควบคุม และมีการแนะนำการใช้สารอันตรายแก่ผู้ใช้ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม มีการควบคุมการขนส่งสารอันตรายโดยกำหนดมาตรฐานพาหนะ วิธีการขนส่ง เส้นทางที่เหมาะสมในการขนส่ง ควรมีการควบคุมเก็บรักษาสารอันตราย กำหนดเขตพื้นที่ในการจัดเก็บสารอันตราย พร้อมมีระบบป้องกันและแก้ไขกรณีฉุกเฉิน และควรมีการสำรวจข้อมูลการใช้สารอันตราย และพัฒนาเครือข่ายข้อมูลด้านสารอันตราย ตลอดจนรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับสารอันตราย	✓	
๒.	สนับสนุนให้ภาคเอกชนผู้ใช้สารอันตรายมีระบบจัดการ จัดเก็บ ขนส่งสารอันตรายที่ถูกต้องปลอดภัย และมีระบบป้องกันแก้ไขกรณีฉุกเฉินในกระบวนการผลิต	✓	
๓.	ศึกษาหาแนวทางในการจัดการสารอันตรายที่ถูกต้อง และพัฒนาวัตถุดิบอื่นทดแทนสารอันตรายรวมทั้ง การใช้เทคโนโลยีที่สะอาดในกระบวนการผลิต	✓	
๙. สาขาสีสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน			
๑.	สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บฐานข้อมูลและทำแผนจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่และเกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ	✓	
๒.	ผลักดันการนำแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรจุในเทศบัญญัติ เพื่อดูแลภูมิทัศน์ที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการในการควบคุม เช่น การจัดเก็บภาษีป้ายเพิ่มเติม เป็นต้น	✓	
๑๐. สาขาสีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม			
๑.	การศึกษาความสามารถในการรองรับของแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเสื่อมโทรมในการจำกัดการท่องเที่ยว	✓	
๒.	การสนับสนุนกลไกทางการเงินที่เป็นเงินนอกงบประมาณโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ เช่น การจัดตั้งกองทุนอนุรักษ์ เป็นต้น	✓	
๓.	การกำหนดให้รายได้ที่ได้จากการท่องเที่ยวต้องนำกลับไปสู่กระบวนการในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
๔.	การปรับปรุงฐานข้อมูลแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมให้มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	✓	
๑๑. สาขาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ			
๑.	การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และกลไกทางสังคมในการสร้างแรงจูงใจการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญกับมาตรการที่มีต้นทุนต่ำและเกิดความคุ้มค่าต่อสังคมโดยรวม	✓	
๒.	การปรับปรุงโครงสร้างภาษีผลิตภัณฑ์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมากเพื่อสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	✓	
๓.	การให้ข้อมูลแก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อความเสี่ยงจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เช่น ภาคเกษตรต้องให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพที่หลากหลายไม่พึ่งพาเกษตรเชิงเดี่ยว เป็นต้น	✓	
๑๒. ประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙			
การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการจัดการธุรกิจรีไซเคิล			
๑.	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความจำเป็นในการแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป รวมทั้ง ภัยที่เกิดจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน โดยการรณรงค์ผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และการเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปให้รู้เท่าทันภัยอันตรายจากสารพิษในขยะอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นของเสียอันตรายชนิดหนึ่ง อันจะนำไปสู่การป้องกันปัญหามลพิษต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน	✓	
๒.	การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมควบคุมมลพิษที่ต้องปฏิบัติภารกิจเพิ่มขึ้น ตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.	✓	
๓.	การสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้จัดจำหน่ายในการจัดเก็บซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	✓	
๔.	การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายย่อยที่มีได้จดทะเบียนเป็นโรงงาน (Informal Sector) เข้าสู่ระบบ รวมทั้ง การให้การสนับสนุนผู้ประกอบการรีไซเคิลที่ได้มาตรฐาน	✓	
๕.	การส่งเสริมให้เกิดโรงงานรีไซเคิลและโรงงานประเภทกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างครบวงจรในประเทศ โดยสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเทคโนโลยีการรีไซเคิลขยะอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้ประกอบการ และมีมาตรการในการสนับสนุนทางการเงินและเทคโนโลยี สำหรับผู้สนใจลงทุนทำธุรกิจรีไซเคิลขยะอิเล็กทรอนิกส์	✓	
๖.	การส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีการออกแบบสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการสนับสนุน เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การให้ทุนสนับสนุนการผลิตและออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อ	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
	สิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะสำหรับการผลิตสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม		
๗.	การสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบบางส่วนมาจากการรีไซเคิลหรือผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า โดยการนำมาตรการให้สิทธิลดหย่อนภาษีมาใช้ประกอบ เพื่อให้ผู้บริโภคได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์		✓
๘.	การจัดตั้งองค์กรเพื่อจัดการขยะแบบยั่งยืนเป็นผู้ใช้กฎหมายแบบบูรณาการ ส่งเสริมการจัดการที่แหล่งกำเนิด สร้างความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย ส่งเสริมระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีคุณภาพและปลอดภัย	✓	
๙.	การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยรวมจากชุมชน เพื่อให้การจัดการซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จากชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นไปตามหลักวิชาการ โดยจะต้องประสานกับระบบเครือข่ายของศูนย์รับซื้อคืนและศูนย์รับแลกซื้อ	✓	
๑๐.	กำหนดแนวทางและมาตรฐานในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนที่จัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์จากชุมชน และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการแก้ปัญหาร่วมกัน รวมทั้ง อาศัยการตรวจตรากฎหมายที่เหมาะสมมาบังคับใช้	✓	
๑๑.	สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการออกแบบและปรับปรุงการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงสนับสนุนให้มีการสร้างงานวิจัยและพัฒนาระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานต้นแบบในการรีไซเคิลวัสดุแต่ละชนิดที่มีประสิทธิภาพและใช้ต้นทุนต่ำ	✓	
การบูรณาการพื้นที่ป่าและการจัดการป่าอย่างยั่งยืน			
๑.	สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ การให้บริการของระบบนิเวศที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อรองรับการตัดสินใจเชิงนโยบาย และช่วยสร้างแรงจูงใจให้ชุมชน ทำหน้าที่ดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	✓	
๒.	ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อการอนุรักษ์ในระดับท้องถิ่น อาทิ กองทุนอนุรักษ์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นคุณค่าและได้รับประโยชน์จากการให้บริการของระบบนิเวศ จ่ายค่าตอบแทนตามความสมัครใจ หรืออาจเป็นการเก็บค่าเสียหายและการให้บริการด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสม หรือการจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูลุ่มน้ำ รวมทั้ง กองทุนเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	✓	
๓.	สนับสนุนการจัดทำมาตรการด้านกฎระเบียบในการจ่ายค่าตอบแทนคุณระบบนิเวศสำหรับประเทศไทย การเข้ามาตราการด้านกฎระเบียบ หรือการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ควรเริ่มต้นและพัฒนาจากความสมัครใจและข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างผู้ได้รับประโยชน์กับผู้ดูแลรักษาระบบนิเวศในระยะเริ่มต้น และพัฒนาเป็นมาตรการด้านกฎระเบียบในระยะต่อไป	✓	
๔.	ส่งเสริมภาคเอกชนในการนำแนวคิดเรื่อง PES ไปดำเนินการในพื้นที่ที่มีความพร้อม โดยสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
๕.	สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ และถ่ายทอดบทเรียนการดำเนินงานเรื่อง PES ในภูมิภาคอาเซียน และบทเรียนจากต่างประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก	✓	
สถานการณ์น้ำและภัยแล้ง และมาตรการบริหารจัดการภัยแล้ง			
๑.	สร้างทัศนคติและค่านิยมของคนในชาติ ในการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยผ่านกระบวนการให้ความรู้ทั้งในระบบการศึกษาในทุกระดับชั้น และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลจะต้องใช้เวลานานและมีความต่อเนื่อง	✓	
๒.	เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ทั้งในกระบวนการผลิตทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวและบริการ โดยอาจนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และสังคมมาบังคับใช้อย่างจริงจังมากขึ้น เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ การเก็บค่าน้ำที่สะท้อนให้เห็นมูลค่าของน้ำที่แท้จริง และการเก็บค่าบำรุงรักษาทางน้ำชลประทานที่สมเหตุสมผล เป็นต้น	✓	
๓.	เพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำ ทั้งในส่วนของ การฟื้นฟูและเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำที่มีอยู่แล้ว ตั้งแต่แหล่งน้ำขนาดใหญ่ไปจนถึงแหล่งน้ำระดับตำบล หมู่บ้าน และพื้นที่ไร่นา ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ตลอดจนพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ รวมไปถึง การดูแลรักษาทางน้ำธรรมชาติ ระบบคลองชลประทาน และอาคารบังคับน้ำต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้	✓	
๔.	ศึกษาวิจัยการปรับตัวของทุกภาคส่วนเพื่อรองรับกับภาวะภัยแล้งได้อย่างยั่งยืน โดยเร่งให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อการปรับตัว โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม ซึ่งมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	✓	
การทำประมงเกินขนาดและการจัดการประมงทะเลอย่างยั่งยืน			
๑.	การฟื้นฟูและอนุรักษ์ระบบนิเวศที่อยู่อาศัยของทรัพยากรประมงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนชนิดต่างๆ ให้เจริญเติบโตและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ทะเลและชายฝั่ง โดยการสนับสนุนงบประมาณผ่านหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวประมงพื้นบ้านในการดำเนินการฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล เช่น ทำปะการังเทียม และทำซั้ง เป็นต้น	✓	
๒.	การจัดทำแนวเขตแหล่งทรัพยากรที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเลเพื่อประโยชน์ด้านการจัดการพื้นที่ที่มีความชัดเจน โดยการกำหนดตามศักยภาพและความเหมาะสมของแต่ละเขตพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่คุ้มครองฟื้นฟูและอนุรักษ์ และเขตการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ และนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล	✓	
๓.	การกำหนดและควบคุมการจับสัตว์น้ำเค็มไม่เกินปริมาณความสมดุลทางธรรมชาติและถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อแก้ไขการทำประมงเกินศักยภาพของการผลิตตามธรรมชาติ อาทิ การยกเลิกการใช้เครื่องมือประมงที่ทำลายพันธุ์สัตว์น้ำเค็ม และทำลายห่วงโซ่อาหารสัตว์น้ำในทะเล การควบคุม	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
	ขนาดของสัตว์น้ำเค็มที่จับได้ และการออกมาตรการคุ้มครองสัตว์น้ำวัยอ่อนหรือสัตว์น้ำขนาดเล็ก และแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ		
๔.	การให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริโภคที่คำนึงถึงสุขภาพและการได้รับรู้แหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ประมงทะเลที่ทำประมงเชิงอนุรักษ์ เช่น การทำฉลากบอกแหล่งที่มา การรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลการได้มาของสัตว์น้ำขนาดเล็ก เป็นต้น	✓	
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย			
๑.	ให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยกำหนดให้มีหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลระยะทางวิ่งของรถยนต์	✓	
๒.	จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้ในการตรวจวัด การรายงาน และการทวนสอบ (Measurement, Reporting and Verification: MRV) โดยจุดประสงค์ของการจัดทำฐานข้อมูลกลางชุดเดียวเพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างหน่วยงาน	✓	
๓.	เร่งพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกระบวนการลดก๊าซเรือนกระจกและการติดตามประเมินผล สำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขอความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาในประเทศไทย	✓	
๔.	การส่งเสริมการใช้รูปแบบการเดินทางสาธารณะที่ไม่ใช้เครื่องยนต์หรือการใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงการเชื่อมต่อการเดินทาง และพัฒนาเส้นทางทางการเดินทางที่มีประสิทธิภาพ	✓	
๑๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย			
มาตรการเร่งด่วน			
๑.๑	การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความมั่นคงของประเทศในระยะยาว แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาจิตสำนึก ควรเริ่มต้นที่ระดับเยาวชนในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ให้มีความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในระดับโรงเรียน รวมทั้งสื่อต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนควรให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการใช้พลังงานหรือการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การให้ความสำคัญต่อพื้นที่อนุรักษ์ และการลดปริมาณหรือการคัดแยกขยะมูลฝอย	✓	
๑.๒	การพัฒนาเชิงพื้นที่ มีการกำหนดแผนที่และเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ชัดเจน การกำหนดเขตคุ้มครองทางการเกษตร และการกำหนดเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรดิน ควรบริหารจัดการตามขอบเขตลุ่มน้ำสำคัญทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ การบังคับใช้ผังเมือง หรือการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองสีเขียว	✓	

ตารางสรุปผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	สถานะการดำเนินการ	
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/ อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ
	หรือ Compact City โดยการบริหารจัดการที่เน้นพื้นที่เป็นการนำไปสู่การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ที่หน่วยงานต่างๆ ประสานการดำเนินงานให้สอดคล้องกัน การนำหลักการบริหารจัดการเชิงพื้นที่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการในระดับโครงการ เช่น การกำหนดเขตเศรษฐกิจแร่ การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการ หรือการพัฒนาระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เป็นต้น		
๑.๓	การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. และ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. รวมทั้ง ออกกฎหมายใหม่ เช่น กฎหมายทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรแร่ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดินและที่ดิน เป็นต้น โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและกฎหมายการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น รวมถึงมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจ เช่น การลดหย่อนภาษี เป็นต้น	✓	
มาตรการระยะยาว			
๒.๑	การพัฒนากลไกทางการเงินการคลังเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ กลไกการเงินการคลังที่ควรมีการพัฒนา ได้แก่ ระบบภาษีที่ดินในรูปแบบภาษีกำไรส่วนเกิน (Capital Gain Tax) และภาษีที่ดินสำหรับพื้นที่สีเขียวเพื่อนำไปสู่การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง การปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ เช่น ระบบพันธบัตรป่าไม้ เป็นต้น	✓	
๒.๒	การบริหารข้อมูลข่าวสารในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การขยายการดำเนินงานของระบบฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และฉลากสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณสมบัติทางภูมิศาสตร์ หรือข้อมูลด้านธรณีวิทยาของพื้นที่	✓	
๒.๓	การสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ เป็นไปอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับภูมิสังคมของประเทศ โดยการนำองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาพัฒนาและเผยแพร่เพื่อประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การอนุรักษ์พลังงานด้วย ภูมิปัญญาไทย รูปแบบของการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนกับป่าไม้ และการบริหารจัดการ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เป็นต้น	✓	
๒.๔	การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมด้วยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน นักวิชาการ และประชาชน ในหลายพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุก พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เผชิญกับ ปัญหาการกัดเซาะ พื้นที่เหมืองแร่ที่มีการปนเปื้อน คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำลำคลอง พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ต้นเขินและเสื่อมโทรม แนวปะการังและหญ้าทะเล รวมทั้ง แหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมอัน ควรอนุรักษ์	✓	

บทที่ ๓

สรุปและข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อไป ดังนี้

๓.๑ สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า จากข้อเสนอแนะทั้งหมด จำนวน ๑๐๔ ข้อ มีการดำเนินการแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๓ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๔ ของข้อเสนอแนะทั้งหมด และยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน ๑ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๖ ของข้อเสนอแนะทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ รายสาขา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว ดังนี้

ตารางสรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ข้อ)	สถานะการดำเนินงาน			
		ดำเนินการแล้วเสร็จ/อยู่ระหว่างดำเนินการ		ยังไม่ได้ดำเนินการ	
		จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ
๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย รายสาขา จำนวน ๑๑ สาขา					
๑) สาขาทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน	๓	๓	๑๐๐	-	-
๒) สาขาทรัพยากรแร่	๖	๖	๑๐๐	-	-
๓) สาขาพลังงาน	๔	๔	๑๐๐	-	-

ตารางสรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ข้อ)	สถานะการดำเนินงาน			
		ดำเนินการ แล้วเสร็จ/อยู่ระหว่าง ดำเนินการ		ยังไม่ได้ดำเนินการ	
		จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ
๔) สาขาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า	๖	๖	๑๐๐	-	-
๕) สาขาทรัพยากรน้ำ	๓	๓	๑๐๐	-	-
๖) สาขาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๔	๔	๑๐๐	-	-
๗) สาขาความหลากหลายทางชีวภาพ	๓	๓	๑๐๐	-	-
๘) สาขาสถานการณ์มลพิษ	๓๑	๓๑	๑๐๐	-	-
๙) สาขาสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน	๒	๒	๑๐๐	-	-
๑๐) สาขาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ ศิลปกรรม	๔	๔	๑๐๐	-	-
๑๑) สาขาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ	๓	๓	๑๐๐	-	-
รวม	๖๙	๖๙	๑๐๐	-	-
๒. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในประเด็น สถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙					
๑) การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และ การจัดการธุรกิจรีไซเคิล	๑๑	๑๐	๙๙.๐๔	๑	๐.๙๖
๒) การบุกรุกพื้นที่ป่าและการจัดการป่า อย่างยั่งยืน	๕	๕	๑๐๐	-	-
๓) สถานการณ์น้ำและภัยแล้ง และ มาตรการบริหารจัดการภัยแล้ง	๔	๔	๑๐๐	-	-
๔) การทำประมงเกินขนาดและการจัดการ ประมงทะเลอย่างยั่งยืน	๔	๔	๑๐๐	-	-

ตารางสรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ข้อ)	สถานะการดำเนินงาน			
		ดำเนินการ แล้วเสร็จ/อยู่ระหว่าง ดำเนินการ		ยังไม่ได้ดำเนินการ	
		จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ	จำนวน (ข้อ)	ร้อยละ
๕) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและ แนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ของประเทศไทย	๔	๔	๑๐๐	-	-
รวม	๒๘	๒๗	๙๖.๔๓	๑	๓.๕๗
๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในมาตรการ เร่งด่วน/ระยะยาว					
๑) มาตรการเร่งด่วน	๓	๓	๑๐๐	-	-
๒) มาตรการระยะยาว	๔	๔	๑๐๐	-	-
รวม	๗	๗	๑๐๐	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑๐๔	๑๐๓	๙๙.๐๔	๑	๐.๙๖

๑) สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ รายสาขา

การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ รายสาขา จำนวน ๑๑ สาขา ได้แก่ สาขาทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน ทรัพยากรแร่ พลังงาน ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความหลากหลายทางชีวภาพ สถานการณ์มลพิษ สิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ จำนวน ๖๙ ข้อ พบว่ามีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ รายสาขา แล้วเสร็จ ครบทั้ง ๑๑ สาขา จำนวน ๖๙ ข้อ คิดเป็นการดำเนินการร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนข้อเสนอแนะในรายสาขาทั้งหมด

๒) สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๕ ประเด็น ได้แก่ การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการจัดการธุรกิจรีไซเคิล

การบุกรุกพื้นที่ป่าและการจัดการป่าอย่างยั่งยืน สถานการณ์น้ำและภัยแล้ง และมาตรการบริหารจัดการภัยแล้ง การทำประมงเกินขนาดและการจัดการประมงทะเลอย่างยั่งยืน และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย จำนวน ๒๘ ข้อ พบว่า มีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้ว ครบทั้ง ๔ ประเด็น ยกเว้นประเด็นการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการจัดการธุรกิจรีไซเคิล จำนวน ๑ ข้อ ได้แก่ เรื่อง การสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบบางส่วนมาจากการรีไซเคิล หรือผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า โดยการนำมาตรการให้สิทธิลดหย่อนภาษีมาใช้ประกอบ เพื่อให้ผู้บริโภคได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๗ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๓ ของจำนวนข้อเสนอแนะในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งหมด และยังไม่ดำเนินการ จำนวน ๑ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๗ ของจำนวนข้อเสนอแนะในประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งหมด

๓) สรุปผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ ในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว

การติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ ในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว จำนวน ๗ ข้อ พบว่า มีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ แล้ว ครบทั้ง ๗ ข้อ คิดเป็นการดำเนินการร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนข้อเสนอแนะในมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาวทั้งหมด

๓.๒ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

๑) ปัญหา และอุปสรรค

จากการรวบรวมปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ ข้อเสนอแนะบางประเด็น จำเป็นต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการ ทำให้ในกรณีที่หน่วยงานไม่ได้ขอตั้งงบประมาณของหน่วยงานไว้ จึงไม่สามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวได้

๑.๒ ข้อเสนอแนะบางประเด็นไม่มีผลบังคับใช้ทางกฎหมายให้หน่วยงานต้องดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานจะดำเนินงานเฉพาะงานที่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนของหน่วยงานเป็นหลัก

๑.๓ ข้อเสนอแนะบางประเด็นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาดำเนินงาน และบูรณาการร่วมกันของหลายหน่วยงาน

๒) ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

จากการดำเนินงานติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

๒.๑. ควรกำหนดข้อเสนอแนะโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ของกระทรวง หรือของหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับกรม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปจัดทำแผนงาน หรือโครงการ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถเสนอของบประมาณในการดำเนินการได้

๒.๒ ควรมีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดการสนับสนุนการดำเนินงานและมีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน

๒.๓ ควรจัดทำระบบติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถรายงานผลการดำเนินงานผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาต หนังสือรับรองการจ้าง และการให้บริการในการจัดการ สิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๖ ก หน้า ๒๖ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙. สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒, จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/DATA0000/00000339.PDF>.

กรมสรรพสามิต. (ม.ป.ป.). การจัดเก็บภาษีคาร์บอนในประเทศไทย. เอกสารประกอบการบรรยาย. กรมสรรพสามิต. กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒, จาก <https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mzm0~edisp/uatucm334189.pdf>. ๒๗ หน้า.

คณะกรรมการพิจารณาจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (คณะที่ ๔.๒). ๒๕๖๑. ผลการดำเนินงาน แผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เรื่อง การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. กระทรวงพลังงาน. กรุงเทพฯ ๔๓ หน้า.

สุวรรณา เตียรย์สุวรรณ. ๒๕๖๑. นโยบายและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศไทย. เอกสารประกอบการบรรยายการฝึกอบรม การลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ครั้งที่ ๓. กรมควบคุมมลพิษ. กรุงเทพฯ ๒๓ หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๖๐. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ ๗๙ หน้า.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๖๐ รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ ๔๓๓ หน้า.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ๒๕๖๑ รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ ๒๔๑ หน้า.

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. ๒๕๕๙. แผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔. กระทรวงคมนาคม. กรุงเทพฯ ๑๘๔ หน้า.

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดน่าน. ๒๕๕๙. จังหวัดน่าน เปิดตัวกองทุนเพื่อการอนุรักษ์อาคารเก่าเมืองน่าน. สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒, จาก http://pr.prd.go.th/nan/ewt_news.php?nid=3988&filename=ov.

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน). ๒๕๖๑. รายงานประจำปี ๒๕๖๐. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ ๑๕๒ หน้า.

ภาคผนวก

การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๑. สาขาทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน		
๑.	การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานด้านการเกษตรและการอนุรักษ์ดิน เพื่อให้เกิดการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพดิน โดยดำเนินการเบื้องต้นในการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรม เพื่อควบคุมให้มีการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพดิน	<ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน และพื้นที่ผลิตพืชเดิมเป็นสินค้าชนิดใหม่ที่เหมาะสมใน พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๙๓,๐๔๕ ไร่ และกำหนดเป้าหมาย ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙๐,๐๐๐ ไร่ - กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ในฐานะคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ให้แก่เกษตรกร ๒. ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ โดยสนับสนุนวัสดุการเกษตรที่จำเป็น ๓. ส่งเสริมการจัดทำแปลงต้นแบบเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้การทำการเกษตรที่เหมาะสม ๔. ส่งเสริมการทำการเกษตรที่เหมาะสมเพื่อสร้างความต่อเนื่องแก่เกษตรกรต้นแบบ
๒.	การส่งเสริมด้านเงินทุนหมุนเวียนให้กลุ่มเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดินและลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การใช้ทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> - กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร (ครัวไทยสู่ครัวโลก) เพื่อลดใช้สารเคมีในผลผลิตทางการเกษตรและพื้นที่ดิน ใน พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒. จัดทำโครงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย และสามารถยื่นขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์กับหน่วยงานที่ให้การรับรอง รวมทั้ง สนับสนุนปัจจัยการผลิตและการฝึกอบรมแก่เกษตรกร โดยใน พ.ศ. ๒๕๕๙ สนับสนุนปัจจัยการผลิตและการฝึกอบรมแก่เกษตรกร จำนวน ๖๒๑ ราย
๓.	การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านศักยภาพดิน ข้อมูลดินเสื่อมโทรม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่นำไปใช้ในพื้นที่ยั่งยืน	<ul style="list-style-type: none"> - กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการวิจัยและพัฒนาการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำ ตามศักยภาพของดิน ในการผลิตพืชเศรษฐกิจ และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักวิจัยในพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้กลุ่มเกษตรกร - กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการโครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อความยั่งยืนทางการเกษตร ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกหญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ๒. ส่งเสริมการจัดทำหมูบ้านนำร่องการปลูกหญ้าแฝกร่วมกับไม้ผลและไม้ยืนต้น ๓. จัดกิจกรรมรณรงค์การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๒. สาขาทรัพยากรแร่		
๑.	<p>การกำหนดเขตศักยภาพแร่และเขตเศรษฐกิจแร่ เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ในพื้นที่อย่างเหมาะสม โดยการสำรวจสภาพธรณีวิทยาเพื่อกำหนดนิยามเขตเศรษฐกิจแร่และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน และลดผลกระทบที่อาจเกิดต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p>	<p>- กรมทรัพยากรธรณี ดำเนินการจัดหาและกำหนดเขตแหล่งแร่เศรษฐกิจของประเทศ จำนวน ๕ ชนิด ได้แก่ แร่ควอตซ์ โฟแทช ทองคำ ชาติูหายาก และหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง โดยกำหนดพื้นที่เขตศักยภาพแร่และเขตเศรษฐกิจแร่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. แร่ควอตซ์จังหวัดราชบุรี จำนวน ๔ แหล่ง เนื้อที่รวม ๒.๐ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณทรัพยากรแร่รวม ๔๓.๐ ล้านตัน และจังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๑๘ แหล่งเนื้อที่รวม ๑.๔ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณทรัพยากรแร่รวม ๘.๑ ล้านตัน ๒. แร่โฟแทช จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑ แหล่ง เนื้อที่รวม ๗.๐ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณเกลือหิน ๔,๕๔๘ ล้านตัน แร่โฟแทชชนิดซิลิเกต ๓.๐ ล้านตัน และแร่โฟแทชชนิดคาร์บอเนต ๒๘.๐ ล้านตัน และจังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๑ แหล่ง เนื้อที่รวม ๒๑๙.๐ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณเกลือหิน ๓,๗๘๘ ล้านตัน แร่โฟแทชชนิดซิลิเกต ๑.๐ ล้านตัน และแร่โฟแทชชนิดคาร์บอเนต ๓๓๕.๐ ล้านตัน ๓. แร่ทองคำ จังหวัดชลบุรี-ระยอง จำนวน ๑ แหล่ง เนื้อที่รวม ๒.๐ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณทรัพยากรแร่รวม ๓.๐ ตัน และจังหวัดลพบุรี-นครสวรรค์ จำนวน ๗ แหล่ง เนื้อที่รวม ๐.๓๓ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณทรัพยากรแร่รวม ๐.๐๑ ตัน ๔. ชาติูหายาก จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓ แหล่ง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑ แหล่ง เนื้อที่รวม ๑๓๓.๐ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณชาติูหายากรวม ๑,๖๓๘,๙๑๖.๐ ตันโลหะ ปริมาณชาติูยูเรเนียมรวม ๑๖๐,๐๔๓ ตันโลหะ และปริมาณชาติูทอเรียมรวม ๔๙,๓๐๓ ตันโลหะ ๕. หินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง จังหวัดสระบุรี-ลพบุรี จำนวน ๖๕ แหล่ง เนื้อที่รวม ๘๐๔.๐ ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณทรัพยากรหินรวม ๓๗๙,๘๗๗.๐ ล้านตัน <p>- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประกาศใช้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายสำหรับการบริหารจัดการแร่ และควบคุมการทำเหมืองแร่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ๒. จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) เพื่อกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเป็นกลไกภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓. จัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ๔. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อจำกัด เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมืองแร่ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
๒.	<p>การผลักดันการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เพื่อให้มีการบริหารพื้นที่เชิงกลยุทธ์อย่างรอบด้าน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาระดับประเทศ</p>	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในคณะอนุกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบเรื่องที่ทำเนิการ ประกอบด้วย</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	และของท้องถิ่น รวมถึงนำข้อคิดเห็นของคนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเหมืองแร่มาพิจารณาประกอบการบริหารจัดการ	<p>๑. (ร่าง) ข้อเสนอต่อการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่</p> <p>๑) กำหนดให้ประเภทของแผนหรือแผนงาน ต้องทำการประเมิน SEA ในรายสาขา ๓ สาขา คือ แผนด้านคมนาคม แผนพัฒนาพลังงานและปิโตรเลียม และแผนพัฒนาทรัพยากรแร่ ในเชิงพื้นที่ คือ ผังเมือง ตามที่คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติกำหนด แผนบริหารจัดการลุ่มน้ำ หรือแผนพัฒนาชายฝั่งทะเล แผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะหรือพื้นที่พิเศษ เช่น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นต้น และแผนพัฒนานิคมอุตสาหกรรม หรือการพัฒนาพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และในแผนหรือแผนงานในรายสาขาหรือเชิงพื้นที่ นอกเหนือจากในรายสาขาและในเชิงพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี</p> <p>๒) กลไกการทำรายงาน ต้องทำโดยบริษัทที่ปรึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่ขึ้นทะเบียนผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม ไว้กับกระทรวงการคลัง</p> <p>๓) กลไกการพิจารณา เสนอให้คณะกรรมการนโยบายแต่ละด้านเป็นผู้พิจารณา โดยมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ SEA ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ทำหน้าที่กำกับการศึกษา และมีคณะกรรมการติดตามประเมินผล ทำหน้าที่ประเมินผล SEA ในภาพรวม</p> <p>๒. (ร่าง) แนวทางการประเมิน SEA เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยระยะแรกออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. และเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อน SEA ตามข้อเสนอของแผนการปฏิรูปประเทศ</p>
๓.	การพัฒนากระบวนการจัดเก็บผลตอบแทน โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บค่าภาคหลวง และเปลี่ยนเป็นการประมูลเขตการทำเหมืองแร่ และจัดสรรค่าภาคหลวงให้แก่ท้องถิ่นในสัดส่วนที่เหมาะสมตามพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง	<p>- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. บังคับใช้ให้ผู้ถือประทานบัตร ชำระค่าภาคหลวงแร่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๑ และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ และการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๕ หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่</p> <p>๒. ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และการจัดเก็บเงินผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐ ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ กรณีการขออาชญาบัตรพิเศษ การขอประทานบัตร และวิธีการจัดสรรผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจัดสรรผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และ อปท. ในการสำรวจ หรือศึกษา วิจัย เกี่ยวกับแร่ หรือพื้นที่ลุ่มสิ่งแวดล้อม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๔.	การส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีการรีไซเคิลและการใช้วัสดุทดแทนแร่ เพื่อลดการผลิตและนำเข้าแร่	<p>- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิล เพื่อการพัฒนาของเสียเป็นแหล่งทรัพยากรทดแทน และการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรปราการ) เพื่อส่งเสริม พัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีรีไซเคิลให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่เป้าหมาย และขยายผลการใช้เทคโนโลยีรีไซเคิลให้ผู้ประกอบการนำขยะหรือของเสียจากภาคอุตสาหกรรมและครัวเรือนมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) การรีไซเคิลกรดเกลือเสื่อมสภาพ ๒) การรีไซเคิลฝุ่นสังกะสีจากกระบวนการชุบเคลือบสังกะสีแบบจุ่มร้อน ๓) การรีไซเคิลทองแดงบริสุทธิ์จากน้ำยากัดลายวงจรชนิดต่างเสื่อมสภาพ (Spent Alkaline Etching Solution) ๔) การรีไซเคิลน้ำยาชุบนิเกิลด้วยไฟฟ้าเสื่อมสภาพ (Spent Nickel Electroplating Solution) ๕) การรีไซเคิลกรดไขมันปาล์ม (Palm Fatty Acid Distillate: PFAD) จากกระบวนการกลั่นน้ำมันปาล์มดิบ ๖) การรีไซเคิลกากตะกอนจากกระบวนการเตรียมผิวสแตนเลส ๗) การรีไซเคิลกากตะกอนจากกระบวนการชุบผิวอะลูมิเนียม ๘) การรีไซเคิลเถ้าลอยจากกระบวนการเผาไหม้และกำมะถันจากกระบวนการกลั่นน้ำมันดิบ ๙) การรีไซเคิลทองคำบริสุทธิ์จากซากแผ่นวงจรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ใช้สารไซยาไนด์ ๒. จัดทำโครงการพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลซากแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ (ส่วนประกอบที่ไม่ใช่โลหะ) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต้นแบบในการรีไซเคิลส่วนประกอบที่ไม่ใช่โลหะจากซากแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ โดยผลิตเป็นแผ่นไม้เทียม ๓. จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลของภาครัฐ เพื่อให้บริการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรีไซเคิลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับห้องปฏิบัติการ และระดับโรงงานต้นแบบ รวมทั้ง ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อผลักดันสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์
๕.	การส่งเสริมกลไกทางการเงินในการบริหารจัดการการทำเหมืองแร่ เช่น การจัดตั้งกองทุนฉุกเฉินเพื่อการจ่ายค่าชดเชยแก่ผู้ได้รับผลกระทบ ระบบเงินประกันความเสี่ยง ระบบเงินประกันการฟื้นฟูพื้นที่ และระบบเงินหมุนเวียน เป็นต้น	<p>- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการจัดทำประกาศคณะกรรมการแร่ เรื่อง กำหนดการวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง พ.ศ. และ เรื่อง กำหนดวงเงินและการจัดทำประกันภัยความรับผิดชอบต่อชีวิตร่างกาย ทรัพย์สินของบุคคลภายนอก สำหรับเหมืองประเภทที่ ๒ และประเภทที่ ๓ พ.ศ. โดยอยู่ในขั้นตอนการเสนอคณะกรรมการแร่พิจารณาให้ความเห็นชอบและประกาศใช้ ต่อไป</p>
๖.	การพัฒนาบุคลากรเพื่อโอกาสในการพัฒนาทรัพยากรแร่ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	<p>- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการจัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน เพื่อการเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน โดยมีการจัดประชุมสัมมนาวิชาการต่างประเทศ ให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบถึงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่ และสถานการณ์การลงทุนของประเทศเป้าหมาย และจัดประชุมกับหน่วยงานด้านแร่ของต่างประเทศและกิจกรรมจับคู่</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		ธุรกิจระหว่างภาคเอกชนไทย และผู้ประกอบการของประเทศเป้าหมาย ผลการประชุมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และทักษะในด้านการประสานงาน และการเจรจาต่อรองมากขึ้น สามารถนำไปใช้ได้ติดต่อและเจรจาธุรกิจกับต่างประเทศ
๓. สาขาพลังงาน		
๑.	การส่งเสริมการพัฒนาและใช้พลังงานหมุนเวียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญกับพลังงานหมุนเวียนในประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว ดำเนินการควบคู่กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพและความเป็นไปได้ของระบบนิเวศ รวมทั้ง ความผาสุกของสังคม เช่น การอนุรักษ์พลังงานในกระบวนการผลิต การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าโดยใช้หลัก 3Rs และเทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) การพัฒนาผลิตภาพการผลิต (Green Productivity) การออกแบบผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม (Eco Design-Eco Product) การให้การรับรองผลิตภัณฑ์หลากหลายเขียว (Green Label หรือ Eco-Label) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ การลดมลพิษ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเชิงรุกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่สถานประกอบการสามารถเข้าร่วมได้ เพื่อพัฒนาให้การประกอบกิจการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ดำเนินการจัดทำโครงการขับเคลื่อนเป้าหมายด้านพลังงานทดแทนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (Alternative Energy Development Plan: AEDP2015) ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ซึ่งกำหนดเป้าหมาย ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้เกิดสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายทั้งหมด ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๔ โดยสามารถดำเนินการได้อยู่ที่ระดับร้อยละ ๑๓.๘๓

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๒.	การส่งเสริมการนำโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ในระดับกลุ่มจังหวัดที่อยู่ใกล้กัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งไฟฟ้า และจัดการใช้พลังงานในกรณีมีมากหรือน้อยเกินความต้องการ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ดำเนินการพัฒนาระบบโครงข่ายสมาร์ทกริดตามแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านสมรรถกฤตของประเทศไทยในระยะสั้น พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าขนาดเล็ก (Microgrid) ในพื้นที่นำร่อง เพื่อสร้างความแข็งแกร่งของระบบไฟฟ้าในพื้นที่ รวมทั้ง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านพลังงานในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ เช่น โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าขนาดเล็ก จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ดำเนินการจัดทำโครงการนำร่องการพัฒนาสมาร์ทกริด จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเป็นสถานีสาธิตวิจัย และพัฒนาโครงข่ายสมาร์ทกริด
๓.	การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นการอนุรักษ์พลังงาน ได้แก่ การใช้อาคารประหยัดพลังงาน การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะที่ใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการดำเนินการ เช่น การลดหย่อนภาษี และการสนับสนุนให้ใช้ระบบขนส่งสาธารณะ เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - กรมบัญชีกลาง ดำเนินการสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน โดยติดตั้งระบบไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๖๐ กิโลวัตต์ และดำเนินติดตั้งเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และปรับปรุงสำนักงานเป็นอาคารประหยัดพลังงาน
๔.	การส่งเสริมแนวทางการประหยัดพลังงานเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศในทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า การขนส่ง และบ้านอยู่อาศัย โดยการสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การให้ข้อมูลข่าวสาร การใช้มาตรการทางภาษี เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - กรมสรรพสามิต ดำเนินการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมัน ตามสัดส่วนน้ำมันจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ส่งผลให้น้ำมันประเภทที่มีพลังงานทดแทน ได้แก่ E10 E20 E85 และ B20 มีอัตราภาษีต่ำกว่าน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล โดย <ol style="list-style-type: none"> ๑. น้ำมันเบนซิน อัตรา ๖.๕๐ บาท/ลิตร ๒. น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 อัตรา ๕.๘๕ บาท/ลิตร ๓. น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 20 อัตรา ๕.๒๐ บาท/ลิตร ๔. น้ำมันดีเซลที่มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเตอร์ของกรดไขมันผสมอยู่ไม่เกินร้อยละ ๗ อัตรา ๕.๘๘ บาท/ลิตร ๕. น้ำมันดีเซลที่มีไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเตอร์ของกรดไขมันผสมอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๙ แต่ไม่เกินร้อยละ ๒๐ อัตรา ๕.๑๕๒ บาท/ลิตร
๔. สาขาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า		
๑.	การส่งเสริมรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ป่าหรืออยู่ตามแนวชายป่า เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการดูแลรักษา และมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ ดำเนินการส่งเสริมให้ชุมชนที่อยู่ติดป่าหรือใกล้ป่า มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและบริหารจัดการป่าในรูปแบบป่าชุมชน โดยมีเป้าหมายจำนวน ๒๑,๘๕๐ หมู่บ้าน ดำเนินการไปแล้วกว่า ๑๒,๑๔๕ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๕,๖๑๖,๐๑๕-๐-๖ ไร่ และดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชน กรมป่าไม้ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๔๒ อำเภอ ๑๓ จังหวัด จำนวน ๙,๐๔๘ คน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการขับเคลื่อนการหยุดบุกรุกพื้นที่ป่า ในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการเตรียมความพร้อมในการจัดการตนเอง การสำรวจจัดทำฐานข้อมูลที่ดินทำกินแยกจากพื้นที่ป่า การจัดทำระเบียบกติกายุทธศาสตร์ การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่น การประกอบอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาความเข้มแข็งชุมชน การพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ ยกระดับการแก้ไขปัญหาให้เป็นพื้นที่เรียนรู้ พื้นที่ช่วยคิดช่วยแก้ไขข้อจำกัดในทางนโยบายและกฎหมาย ผ่านการประชุมหารือ พัฒนาพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม พัฒนาแกนนำชุมชนด้วยการไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการกับภาคส่วนต่างๆ รวมถึงส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อร่วมคิดวิเคราะห์การทำงานจากฐานชุมชน เพื่อสะท้อนข้อมูลและนำเสนอแนวปฏิบัติที่เหมาะสมของคนอยู่ร่วมกับป่าตามแนวนโยบายของภาครัฐ โดยร่วมกับองค์กรเอกชน เช่น มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภาคเหนือ มูลนิธิฮักแม่แจ่ม มูลนิธิไทยรักษ์ป่า สถาบันอ้อมถั่ว เป็นต้น หน่วยงานภาครัฐในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการดำเนินงานเกิดผลเป็นองค์กร คือ มูลนิธิฮักเมืองแจ่ม ทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ ประชาชนมีการสื่อสารแลกเปลี่ยนแนวคิด แนวทางการจัดการที่เหมาะสม พัฒนางานข้อมูลการจัดการชุมชน เพื่อเป็นความรู้และต้นทุนการจัดการของภาคส่วนต่างๆ และสนับสนุนบทบาทองค์กรเอกชน องค์กรชุมชน ในการพัฒนาข้อเสนอให้เกิดการแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายและกฎหมาย รวมถึง ประสานการดำเนินงานกับภาคส่วนต่างๆ</p> <p>- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการจัดทำโครงการประชามศเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กิจกรรมการเตรียมความพร้อม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) การบริหารโครงการ ๒) การจัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้น ๓) การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ๔) การเตรียมความพร้อมของชุมชน ๒. การบริหารจัดการพื้นที่โดยชุมชนมีส่วนร่วม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) พื้นที่อยู่อาศัย ๒) พื้นที่ทำกิน ๓) พื้นที่ป่าไม้หมู่บ้าน ๓. การบริหารจัดการโดยชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) การจัดทำประชามศ การตั้งองค์กร กำหนดกฎ กติกา และการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒) การสร้างความเข้มแข็งคณะกรรมการอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.)</p> <p>๔. กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพนาอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนอยู่กับป่า ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย</p> <p>๑) กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากป่าไม้หมู่บ้านอย่างยั่งยืน และการจัดทำกิจกรรมอนุรักษ์ และฟื้นฟู เพื่อการอนุรักษ์</p> <p>๒) กิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่เกื้อกูลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๕. กิจกรรมติดตามและประเมินผล</p>
๒.	<p>การเร่งนำผลการดำเนินงานจากโครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑:๔๐๐๐ (One Map) มาใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและประชาชนสามารถร่วมกันตรวจสอบแนวเขตได้ชัดเจนและโปร่งใส รวมถึงการเร่งออกเอกสารสิทธิที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน</p>	<p>- กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑:๔๐๐๐ (One Map) ตามข้อมูลแนวเขตที่ดินของรัฐ ตามข้อสั่งการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยเร่งดำเนินการพิจารณากำหนดแนวเขตป่าไม้ใหม่ จัดทำแผนที่ดิจิทัล ๑:๔๐๐๐ ให้แล้วเสร็จ ต่อมา คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบแนวทางการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑:๔๐๐๐ และแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑:๔๐๐๐ (One Map) โดยดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงาน คือ ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งก่อนดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑:๔๐๐๐ (One Map) มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรจำนวน ๖๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑๖๕ ล้านไร่ ภายหลังจากดำเนินการโครงการฯ มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรจำนวน ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๕.๑ ล้านไร่ อีกทั้ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปรับปรุงแนวเขตที่ดินของรัฐให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือและแนวทางในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณา กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ตามนโยบาย ๑ พื้นที่ ๑ หน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้ง พัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ ทั้งนี้ โครงการฯ อยู่ระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา</p> <p>- กรมป่าไม้ ดำเนินการโครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ ๑:๔๐๐๐ (One Map) และจัดทำแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวง ป่าสงวนแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ และอยู่ระหว่างการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ เพื่อเตรียมเสนอ (ร่าง) กฎกระทรวง ป่าสงวนแห่งชาติ สำหรับประกาศเป็นกฎหมาย ต่อไป</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดส่งข้อมูลแนวเขตที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในพื้นที่ ๗๗ จังหวัด จำนวน ๘๘,๑๙๘ แปลง ตามโครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑:๔๐๐๐ (One Map) ๒. จัดส่งข้อมูลระวางแผนที่ มาตรฐาน ๑:๔๐๐๐ ที่มีการรับรองแนวเขตป่าไม้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ ๑๓ ของโครงการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑:๔๐๐๐ (One Map) ในพื้นที่ ๖๘ จังหวัด จำนวน ๒๙,๕๐๑ ระวาง ๓. ประสานงานในเชิงนโยบายระหว่างหน่วยงานในกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาอุปสรรค และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย
๓.	<p>การส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจในการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่กับป่าได้ และส่งเสริมแนวทางประเมินมูลค่าการให้บริการของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์</p>	<p>- กรมป่าไม้ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) พื้นที่ส่งเสริมการปลูกป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๔๗,๑๖๕ ไร่ ๒) พื้นที่ส่งเสริมการปลูกป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕๖,๔๗๖ ไร่ ๓) พื้นที่ส่งเสริมการปลูกป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๔๓,๖๗๔ ไร่ ๒. ส่งเสริมแนวทางประเมินมูลค่าการให้บริการของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ ทำให้ราษฎร และชุมชนมีรายได้จากการรับจ้างปลูกป่า บำรุงป่า ตามกิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ
๔.	<p>การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ทั้งในกรณีการค้าสัตว์ป่าต้องห้าม</p>	<p>- กรมศุลกากร ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งคดีกรณีค้างาช้าง นอแรด เกลิ็ดลิ้น และไม้พะยุง ให้พนักงานสอบสวน ในคดีที่มีผู้ต้องหาและไม่มีผู้ต้องหา เพื่อขยายผลการจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ ต่อไป ๒. เข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวข้องการบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด กรณีการค้าสัตว์ป่าต้องห้าม ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) การประชุมคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ ๒) การประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญาไซเตสประจำประเทศไทย ๓) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง (ASEAN Senior Officials Meeting on Transnational Crime (SOMTC) and its related meetings) ๔) การประชุมผู้ประสานงานคณะทำงานด้านการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืชผิดกฎหมาย (Meeting of the Contact Points of the SOMTC Working Group on Illicit Trafficking of Wildlife and Timber) ๕) การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงานข้ามชาติแห่งประเทศไทย

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๓. การจับกุมสัตว์สงวนและพืชสงวนตามอนุสัญญาไซเตส ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕๒ ราย มูลค่า ๒๗๑,๖๒๘,๘๐๖บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕๑ ราย มูลค่า ๘๔,๗๑๙,๘๗๑ บาท และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒ ราย มูลค่า ๓๗๙,๒๗๙ บาท</p>
๕.	<p>การให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังไฟฟ้าในชุมชน และพัฒนาเทคโนโลยีการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงาน และการทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น</p>	<p>- กรมป่าไม้ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้า ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟฟ้า เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๑ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๒๔ เครือข่าย ๒. จัดตั้งธนาคารกิ่งไม้ใบไม้ ของศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้า หน่วยส่งเสริมการควบคุมไฟฟ้า และเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟฟ้า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ จำนวน ๒๒๕ แห่ง ๓. ประชาสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมรณรงค์ วันรณรงค์ให้ปลอดภัยจากไฟฟ้า ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์การป้องกันไฟฟ้า แผ่นพับ เอกสารเผยแพร่ ประกาศของกรมป่าไม้ ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่และผ่านสื่อต่างๆ และการจัดนิทรรศการความรู้ด้านไฟฟ้า เป็นต้น
๖.	<p>การพัฒนากระบวนการตรวจสอบย้อนกลับถึงที่มาของผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ทั้งระบบห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อตรวจสอบที่มาหรือเอกสารสิทธิที่ถูกต้องของพื้นที่การปลูกพืชที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบ</p>	<p>- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ของประเทศไทย ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพิ่มมูลค่าระบบห่วงโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากล สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถบริหารจัดการตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน จนถึงจุดจำหน่ายสินค้าสู่ผู้บริโภคได้ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการผลผลิตในฟาร์มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน การเกษตร สร้างโซ่คุณค่าให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ ตั้งแต่ระดับฟาร์ม จนส่งมอบสินค้าเกษตรถึงผู้บริโภค ๒. เสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรให้เป็นกลไกหลัก ในการบริหารจัดการและเชื่อมโยงเครือข่าย ระบบการผลิต การตลาด การเงิน และภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้อง ๓. ปรับโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์การเกษตร ให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในชุมชนหรือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่การผลิต เช่น การสร้างศูนย์รวบรวมคัดแยก ตกแต่งคุณภาพ แปรรูป บรรจุภัณฑ์และกระจายผลผลิตของชุมชน เป็นต้น ๔. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต กระบวนการเก็บเกี่ยว กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว และพัฒนาระบบโซ่ความเย็น (Cold Chain System) เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งกระบวนการ ลดต้นทุนตลอดห่วงโซ่การผลิต และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๕. สนับสนุนผู้ประกอบการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและซอฟต์แวร์บริหารจัดการโลจิสติกส์ภายในองค์กร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Industries: SMIs) เพื่อให้ผู้ประกอบการมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ</p> <p>๖. ส่งเสริมความร่วมมือ การบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานในการพัฒนาไปสู่ระบบโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานเชิงดิจิทัล เพื่อเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลระหว่างองค์กรตลอดห่วงโซ่อุปทาน สร้างความเป็นมืออาชีพ การบริหารแก๊งค์ธุรกิจรองรับการเป็นอุตสาหกรรมระดับมาตรฐานสากล ธุรกิจสมัยใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>๗. ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่การจัดการโลจิสติกส์ การสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยง แหล่งวัตถุดิบ แหล่งผลิต และตลาด เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการผลิต การจัดการ โลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistics) และส่งเสริมการเตรียมแผนบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินและการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจ</p>
๕. สาขาทรัพยากรน้ำ		
๑.	<p>การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อนำไปสู่การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน โดยการรวบรวมและจัดทำประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมาไว้ร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการน้ำของประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดการสาธารณภัยของประเทศ เช่น ภัยแล้ง และอุทกภัย เป็นต้น เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแผนแม่บทในการจัดการสาธารณภัยของประเทศ - กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ซึ่งผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ นำไปสู่การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน - สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการจัดทำโครงการระบบข้อมูลกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) รวบรวมข้อมูลกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ และพัฒนาระบบข้อมูลกฎหมายด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแล้วเสร็จ โดยแสดงผลผ่านเว็บไซต์ HydroLaw.thaiwater.net และปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูลให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำแผนแม่บทด้านทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ โดยเสนอให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ ต่อไป ๒. พิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และได้เข้าร่วมชี้แจงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยผ่านการพิจารณา เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ๓. ปรับปรุง (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารจัดการน้ำ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑
๒.	<p>ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตกลงแบ่งขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ความรับผิดชอบให้เกิดความชัดเจน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการน้ำ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติน้ำ</p>	<p>- กรมชลประทาน ดำเนินการแบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานกรมชลประทาน ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการบริหารจัดการน้ำ</p> <p>- กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำ ไปยังสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๖๐ เรื่อง การจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง การจัดสรรภารกิจและบุคลากรของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้จัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจการเสนอแนะนโยบาย แผนแม่บท และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ การบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ รวมถึงงานเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ประกอบกับ (ร่าง) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. กำหนดให้มีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำ พร้อมได้กำหนดหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้อย่างชัดเจน รวมถึงกลไกการประสานบูรณาการงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ</p> <p>- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการบูรณาการจังหวัดในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในมิติเชิงพื้นที่ ภายใต้กลไกประชารัฐ โดยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ ได้แก่ การจัดทำแผนงาน/โครงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเสนอขออนุมัติงบประมาณดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>- สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ โดยสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เชื่อมโยงข้อมูลจาก ๓๗ หน่วยงาน เพื่อเป็น

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>ศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำและภูมิอากาศ ทั้งข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์น้ำปัจจุบัน ข้อมูลคาดการณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยระบบการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดเป็นระบบข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงจากหน่วยงานหลักด้านทรัพยากรน้ำ มาไว้ที่ระบบเดียวกัน จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเอกภาพ เกิดเป็นระบบเครือข่ายให้บริการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ มีข้อมูลที่ทันสมัย พร้อมใช้งาน และพร้อมให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p> <p>๒. รับผิดชอบการดำเนินการของศูนย์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ</p> <p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ถูกตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๖๐ เรื่อง การจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ ๒. จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ ทำหน้าที่บูรณาการหน่วยงานด้านน้ำที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก ติดตาม และวิเคราะห์สถานการณ์น้ำในห้วงฤดูฝน เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายจากอุทกภัย ๓. บริหารจัดการน้ำในภาวะปกติ ให้หน่วยงานปฏิบัติรับผิดชอบในพื้นที่ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ทำหน้าที่กำกับดูแลให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๔. จัดทำแผนงานโครงการของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทด้านทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ๕. จัดทำแผนปฏิบัติการทรัพยากรน้ำระดับลุ่มน้ำ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของแผนงานโครงการในแต่ละพื้นที่ <p>- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำเรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินการกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำที่ส่วนราชการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) พิจารณา และการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณาเรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินการกิจถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีมติเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำ ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ และในการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ ต่อมาการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้พิจารณา</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำที่ส่วนราชการถ่ายโอนให้แก่ อปท. กรณีที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้มีความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำ และมีมติเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ เสนอแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำให้อยู่ในขอบเขตการดำเนินการในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑</p> <p>- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำที่ได้มีการจัดทำตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อปรับปรุงขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำจากส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความชัดเจนตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และพื้นที่ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำ ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติน้ำ</p>
๓.	ส่งเสริมศักยภาพในการรับมือต่อความเสี่ยงจากผลกระทบที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำ เพื่อลดความเสียหายที่เกิดขึ้น	<p>- กรมชลประทาน ดำเนินการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓: การป้องกันความเสียหายและสนับสนุนการบรรเทาภัยอันเกิดจากน้ำ โดยมีขั้นตอน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ คลองระบายน้ำ ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพคลองผันน้ำ เช่น เสริมคันดินกันน้ำล้นตลิ่ง พร้อมปรับปรุงโครงสร้างที่เป็นอุปสรรค เพื่อรองรับการระบายน้ำ และกักเก็บน้ำ ๒. พัฒนาพื้นที่ลุ่มต่ำ ได้แก่ ทุ่งนา ที่ลุ่ม และที่มีน้ำท่วมขังเป็นประจำ ให้เป็นพื้นที่น้ำนอง สามารถกักเก็บน้ำหลากชั่วคราว ด้วยการควบคุมน้ำเข้าพื้นที่อย่างเป็นระบบ และบริหารจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก ๓. พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ การปรับปรุงคลองระบายน้ำและคลองธรรมชาติที่ทรุดโทรม การบรรเทาอุทกภัยของโครงข่ายคลองธรรมชาติ และโครงข่ายระบบชลประทาน อาคาร รวมทั้ง ประตูระบายน้ำ ประตูรับน้ำเข้าโครงการชลประทานต่างๆ ซึ่งบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤติภัยแล้งและอุทกภัย ๔. ปรับปรุงระบบจัดการข้อมูลด้านน้ำและระบบชลประทานให้ทันสมัยสามารถรายงานผลได้ ณ เวลาปัจจุบัน ข้อมูลทางไกลอัตโนมัติ (โทรมาตร) และ/หรือเครื่องมือวัดระดับน้ำอื่น เป็นรูปแบบเดียวกัน เชื่อมโยงข้อมูลกันได้ทั้งลุ่มน้ำและเข้าสู่ระบบกลางพัฒนาแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่าย สามารถแจ้งเตือนภัยเรื่องระดับน้ำและการชลประทานในพื้นที่ ๕. พัฒนาแบบจำลองพยากรณ์การบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (RID Model) แบบบูรณาการทั้งภายในและภายนอก พัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลจากสถานีโทรมาตรของหน่วยงานที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จของกรมชลประทาน และ/หรือเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการทดสอบข้อมูลคาดการณ์สถานการณ์น้ำตามแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ทั้งอุทกภัยและภัยแล้ง

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๖. ปรับปรุงระบบแจ้งเตือนภัย คาดการณ์สถานการณ์น้ำ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำ หรือแจ้งสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับภัยจากน้ำ ให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ หรือคาดว่าจะได้รับผลกระทบ เพื่อให้เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ และสามารถอพยพเคลื่อนย้ายไปสู่ที่ปลอดภัยได้ทันเวลา โดยทำการแจ้งเตือนประชาชนโดยตรง ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ วิทยุสมัครเล่น โทรสาร โทรศัพท์มือถือ และแจ้งเตือนผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีภารกิจโดยตรงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้โครงสร้างแผน ๒๐ ปี - กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการวิเคราะห์พื้นที่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาในเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยการแบ่งระดับความวิกฤติรุนแรงของพื้นที่ทั้งประเทศ ประกอบด้วย ระดับความวิกฤติรุนแรง/เขตเศรษฐกิจพิเศษ วิกฤติระดับปานกลาง วิกฤติน้อย และไม่วิกฤติ พบว่า เป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซึ่งวิกฤติรุนแรง/เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๓๓.๖ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๘) พื้นที่วิกฤติระดับปานกลาง ๒๔.๘๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๑) พื้นที่วิกฤติระดับน้อย ๑๙.๕๐ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๖) และพื้นที่ไม่วิกฤติ ๔๑.๓๙ ล้านไร่ (ร้อยละ ๓๕) รวม ๑๑๙.๐๒ ล้านไร่ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนงาน จัดลำดับความสำคัญโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ รวมถึงการพัฒนากระบวนการกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนเกษตรกรของประเทศ และยกระดับรายได้ของเกษตรกรให้มีความกินดีอยู่ดี - สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการจัดทำโครงการสร้างแม่ข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) พัฒนาศักยภาพชุมชนแม่ข่าย การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้วยหลักการ เข้าใจตนเอง เข้าใจพื้นที่ และทำงานอย่างมีส่วนร่วม และทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมั่นคง สามารถประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างถูกต้อง เหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ นำไปสู่ความมั่นคงในชุมชน (ความมั่นคงด้านน้ำ ด้านผลผลิต และด้านเศรษฐกิจชุมชน) สามารถเป็นต้นแบบความสำเร็จ ขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ต่อไป

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๖. สาขาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		
๑.	การควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลอย่างเหมาะสมและไม่สร้างสิ่งก่อสร้างรุกล้ำชายฝั่ง โดยดำเนินการภายใต้หลักการจัดการร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการกับสิ่งก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการภายในเขตพื้นที่ เพื่อออกกฎกระทรวง ภายใต้มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แนวชายฝั่งทะเล ๒ พื้นที่ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดภูเก็ต และเกาะบริวารต่างๆ รวมทั้งพื้นที่น่านน้ำทะเลทั้งหมด ที่อยู่ภายในเขตจังหวัดภูเก็ต ๒. ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอยายาย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ครอบคลุมพื้นที่บริเวณแนวชายฝั่งและในทะเลในเขตอำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอยายาย อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ <p>ประกาศฯ ทั้ง ๒ ฉบับ มีมาตรการกำหนดห้ามดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมบางประเภทที่อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณแนวชายฝั่งและในทะเล โดยขั้นตอนการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ดำเนินการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน</p>
๒.	การให้ความรู้และทำความเข้าใจกับประชาชนที่อยู่ในบริเวณชายฝั่งเพื่ออยู่อาศัยตามแนวชายฝั่งโดยไม่รบกวนระบบของธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยสร้างเครือข่ายชุมชนชายฝั่ง และอาสาสมัครพิทักษ์ทะเล มีหน้าที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือการปฏิบัติงานทั้งการกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในท้องถิ่น รวมทั้ง ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ รับและแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบาย ข่าวสาร กิจกรรม ตลอดจน ผลงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยใน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการจัดตั้งเครือข่ายจำนวน ๑๑,๔๑๒ คน และอาสาสมัครพิทักษ์ทะเล (อสทล.) จำนวน ๑๑,๗๘๒ คน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒. เสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็ง กระบวนการเรียนรู้และพึ่งตนเองของชุมชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนในท้องถิ่นของตนเอง จำนวน ๑๓ โครงการ ๔๖ ครั้ง</p> <p>- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการส่งเสริมและร่วมกับองค์กรเอกชนที่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น สมาคมอนุรักษ์ทะเลไทย มูลนิธิอันดามัน สมาคมคนรักกลุ่มน้ำพัทลุง เป็นต้น ส่งเสริมการเรียนรู้ในปัญหาและสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและรวมกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ผ่านเวทีการประชุม พุดคุย ทหารเรือ พัฒนาพื้นที่ และการพัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการกับกลุ่มต่างๆ โดยส่งเสริมการทำงานจากฐานชุมชน องค์กรความรู้ ภูมิปัญญา ผวนกับความรูทางวิชาการ สร้างพื้นที่ที่เป็นรูปธรรมของการทำงานชุมชน รวมถึงการพัฒนาข้อเสนอทางนโยบาย และกฎหมาย ที่เอื้อต่อวิถีชีวิต และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกิดกลุ่มต่างๆ ที่ทำหน้าที่ในการเชื่อมประสาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายภาคประชาชน เช่น สมาคมอนุรักษ์กลุ่มน้ำพัทลุง และเครือข่ายประมงพื้นบ้านอ่าวชุมพร เป็นต้น ๒. ส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้มีบทบาทในการพัฒนา ขยายการเรียนรู้ และขยายเครือข่ายในพื้นที่ ๓. พัฒนาและจัดทำข้อมูลองค์ความรู้ การจัดการของเครือข่าย เพื่อการใช้ประโยชน์ ต่อไป ๔. เกิดกลุ่มและแกนนำชุมชนที่มีศักยภาพและมีบทบาทในเวทีสาธารณะ ๕. ภาครัฐยอมรับบทบาทการทำงานของภาคประชาชน และถูกเชิญเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ๖. เกิดพื้นที่ที่เป็นจัดการระบบนิเวศ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ปลายน้ำที่มีการจัดการเด่นชัดในหลายพื้นที่ อาทิ ธนาการปู ธนาครหมึก แนวเขตอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการพัฒนางานที่ภาคประชาชนดำเนินการ ภายหลังจากเรียนรู้สถานการณ์ และเห็นแนวทางการทำงานที่คืนความสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
๓.	การให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจกับเรือประมง และผู้ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อลดผลกระทบที่เกิดต่อปะการังและหญ้าทะเล	<p>- กรมประมง ดำเนินการประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์พื้นที่ปะการังเทียมอย่างยั่งยืน ตามโครงการพัฒนาตามแผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย เช่น การประชุมเครือข่ายชาวประมงรักษ์ปะการังเทียม ในบริเวณ ๒๐ จังหวัด ชายฝั่งทะเล กิจกรรมฟื้นฟูแหล่งปะการังเทียมที่เสื่อมโทรม ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีกิจกรรมดำน้ำทำความสะอาดแหล่งปะการังเทียม จังหวัดนราธิวาส การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้งแชบ๊วย ปลากระพงขาว จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการสร้างจิตสำนึกการท่องเที่ยวในแนวปะการังที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำแนวปฏิบัติกรีนฟินส์มาเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกอบรมให้กับนักท่องเที่ยวดำน้ำลึก ดำน้ำตื้น ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทางทะเล โรงแรม สมาคมท่องเที่ยว ชมรมอนุรักษ์ต่างๆ ครูสอนดำน้ำ และนักดำน้ำที่สนใจ เพื่อสร้างเครือข่ายการดำน้ำในแนวปะการังที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการจัดการทรัพยากร โดยการมีส่วนร่วมจากชุมชน ทั้งนี้ การอบรม ประกอบด้วย การบรรยายให้ความรู้หลักการดำน้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความรู้เรื่องระบบนิเวศปะการัง การอนุรักษ์ปะการัง รวมทั้งกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและการฝึกปฏิบัติ
๔.	<p>การศึกษาวิจัยและดำเนินมาตรการฟื้นฟูชายฝั่งที่ถูกกัดเซาะตามหลักสมุทรศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการศึกษาการลดผลกระทบการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยวิธีการปักรั้วไม้ชะลอคลื่น บริเวณถัดจากจุดสิ้นสุดโครงการกำแพงกันคลื่นในพื้นที่หาดทราย ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาข้อมูลและจัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้น (จัดเตรียมภาพถ่ายดาวเทียม และภาพถ่ายทางอากาศย้อนหลังเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงปริมาณตะกอนทรายและแนวชายฝั่งทะเลในอดีต) ๒. สำรวจพื้นที่ และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ (ลงสำรวจพื้นที่เบื้องต้น เพื่อกำหนดขอบเขตตำแหน่งการปักรั้วไม้ พร้อมเก็บข้อมูลระยะพื้นที่กัดเซาะชายฝั่งทะเลและขนาดตะกอน เพื่อขอความอนุเคราะห์เพื่อใช้พื้นที่ในการดำเนินโครงการ) ๓. ดำเนินการปักรั้วไม้ชะลอคลื่นตามรูปแบบที่กำหนดในชายฝั่งที่เป็นหาดทรายในพื้นที่เป้าหมาย ๔. เก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเล และปริมาณตะกอนทรายหลังแนวรั้วไม้ชะลอคลื่น ๕. จัดทำรายงานโครงการศึกษาการลดผลกระทบการกัดเซาะชายฝั่งทะเล โดยวิธีการปักรั้วไม้ชะลอคลื่น บริเวณถัดจากจุดสิ้นสุดโครงการกำแพงกันคลื่นในพื้นที่หาดทราย - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการให้การสนับสนุนทุนวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงการการเปลี่ยนแปลงธรณีสัณฐานชายฝั่งทะเลและกระบวนการฟื้นตัวจากเหตุการณ์คลื่นซัดฝั่งจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณภาคใต้ประเทศไทย ๒. โครงการการพัฒนาชุดสมการสำหรับทำนายความหนาแน่นของพลังงานคลื่นผิวน้ำพร้อมการประยุกต์งานใช้สำหรับชายฝั่งทะเลของประเทศไทย ๓. โครงการแนวทางการจัดการภัยพิบัติของชุมชนชายฝั่งรอบอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๔. โครงการการวิเคราะห์ตะกอนพายุในอดีตตามแนวชายฝั่งทะเลอันดามัน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		๕. โครงการชายฝั่งทะเลไทย: ความเปราะบาง ความยืดหยุ่น และการปรับตัวของบริเวณชายฝั่งทะเลในประเทศไทย ๖. โครงการการศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาจังหวัดชายฝั่งทะเลของไทย เพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสีน้ำเงิน ๗. โครงการศึกษาสถานภาพและผลกระทบของพันธกรณีระหว่างประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงิน: ศึกษากรณีการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืน
๗. สาขาความหลากหลายทางชีวภาพ		
๑.	การปกป้องแหล่งที่อยู่อาศัยของทรัพยากรชีวภาพ เช่น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ และป่าชายเลน เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ืองผึ้งขวา และป่าแม่่งาว อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับชุมชนบ้านศรีเมือง บ้านหลวงบ้านม่วงชุม และบ้านตองแก้ว พร้อมทั้งจัดทำหนังสือ ป่าแม่ืองผึ้งขวา และป่าแม่่งาว ความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างป่า สร้างน้ำ สร้างรายได้ให้ชุมชนซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของป่า คุณค่าและมูลค่า ความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืช สัตว์ แมลง เห็ดรา ไลเคน และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลชนิดพันธุ์หายากและใกล้สูญพันธุ์ เรื่องราวของน้ำประปาภูเขาที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตชุมชนกับการรักษาป่าอย่างยั่งยืน ข้อมูลที่ทำให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของป่าในพื้นที่เกิดความตระหนักให้เห็นความสำคัญของป่า นอกจากนี้ ชุมชนยังถ่ายทอดเรื่องราวความสำคัญของป่าให้กับเด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ เพื่อเป็นพลังสำคัญในการปกป้องแหล่งที่อยู่อาศัยของทรัพยากรชีวภาพ - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการจัดทำโครงการจัดทำแผนที่และเครื่องหมายแสดงแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดระนอง และสตูล ซึ่งอยู่ระหว่างเสนอ (ร่าง) กฎกระทรวง และแผนที่แนบท้ายต่อคณะกรรมการระดับจังหวัด ๒. ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี และปัตตานี ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการรังวัดจัดทำแผนที่ ปรับปรุง (ร่าง) กฎกระทรวง มาตรการคุ้มครองและแผนที่ เพื่อเสนอ (ร่าง) กฎกระทรวงในระดับจังหวัด ต่ออธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ผ่านคณะอนุกรรมการด้านการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ต่อไป - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการ Conserving Habitats for Globally Important Flora and Fauna in Production Landscapes ร่วมกับองค์การสวนสัตว์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF) เพื่ออนุรักษ์ชนิดพันธุ์และถิ่นอาศัยของชนิดพันธุ์ที่มีความสำคัญระดับโลกและอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ภาคการผลิต

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>โดยให้ความสำคัญกับชนิดพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ นกชายเลนปากช้อน จังหวัดสมุทรสาคร ปลับปลิงธาร จังหวัดระนอง และนกระเรียนพันธุ์ไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปลับปลิงธารและนกชายเลนปากช้อน ๒) ออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการฯ และคุณค่าและความสำคัญของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ในส่วนของนกชายเลนปากช้อน และปลับปลิงธาร ๓) จัดทำ (ร่าง) มาตรการคุ้มครองชนิดพันธุ์และแหล่งที่อยู่อาศัยของปลับปลิงธารแบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดระนอง ๔) ศึกษามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ และโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของแหล่งปลับปลิงธารในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดระนอง <p>๒. จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย เพื่อทบทวนสถานภาพ และประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่แรมซาร์ไซต์ พร้อมจัดทำแผนการจัดการพื้นที่แรมซาร์ไซต์ ๑๔ แห่งของประเทศไทย รวมถึงการจัดเตรียมข้อมูลประกอบการเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีศักยภาพในการเสนอเป็นแรมซาร์ไซต์ ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ข้อมูลสถานภาพด้านกายภาพ ชีวภาพ การใช้ประโยชน์และภัยคุกคามของพื้นที่แรมซาร์ไซต์ จำนวน ๑๔ แห่ง ๒) ผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่แรมซาร์ไซต์ จำนวน ๑๔ แห่ง ของประเทศไทย โดยใช้เครื่องมือ Ramsar site Management Tracking Tool (R-METT) ๓) ข้อมูลสถานภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีศักยภาพในการเสนอเป็นแรมซาร์ไซต์ในอนาคต อย่างน้อย ๒ พื้นที่ คือ พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยาและเขาระยาบังสา จังหวัดสตูล ๔) แผนการจัดการพื้นที่แรมซาร์ไซต์ของประเทศไทย จำนวน ๑๔ แห่ง และพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งมีศักยภาพในการเสนอเป็นแรมซาร์ไซต์ในอนาคต อย่างน้อย ๒ พื้นที่คือ พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยาและเขาระยาบังสา จังหวัดสตูล
๒.	การศึกษาวิจัยและนำองค์ความรู้มาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ	<p>- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างช่องทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์จากความหลากหลายทางชีวภาพโดยชุมชนท้องถิ่น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการ The BEDO Concept เป็นการนำศักยภาพของประเทศด้านความหลากหลายทางชีวภาพมาใช้เป็นฐานในการสร้างเศรษฐกิจ ที่เริ่มต้นจากการพัฒนาสร้างเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพโดยชุมชนท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการวิจัยและพัฒนาต่อยอดไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในระดับที่สูงขึ้นไป ผลิตภัณฑ์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่ผลิตภายใต้ The BEDO

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>Concept จะได้รับการอนุญาตให้ใช้ตราส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ ภายใต้เครื่องหมาย Bio Economy ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีตราสัญลักษณ์ Bio Economy เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมั่นใจได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาเพื่อความยั่งยืน</p> <p>๒. พัฒนาผลิตภัณฑ์และการต่อยอดทางธุรกิจ พร้อมกับการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า โดยเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (สพภ.) ในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ทั้งนี้ แนวทางการเสริมความเข้มแข็งด้านการตลาด สพภ. ได้นำชุมชนเข้าถึงช่องทางการตลาดและจำหน่ายสินค้าอย่างหลากหลาย รวมถึงการร่วมงานแสดงสินค้าที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค อีกทั้ง การเพิ่มช่องทางไปสู่รูปแบบการค้าออนไลน์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) เปิดร้านค้าออนไลน์บนเว็บไซต์ www.tarad.com นำสินค้าผลิตโดยชาวบ้าน เข้าถึงร้านค้าและผู้บริโภคในยุคดิจิทัล รวมทั้งการนำวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพไปขยายโอกาสทางการตลาดในต่างประเทศ และนำองค์ความรู้สู่ชุมชนท้องถิ่น เพื่อยกระดับการพัฒนาด้านธุรกิจ</p>
๓.	<p>การจัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัยและศึกษามูลค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการจัดทำและปรับปรุงเว็บไซต์กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (www.dmcr.go.th) ประกอบด้วย ข่าวสารและฐานข้อมูลทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้ง ความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศป่าชายเลนและระบบนิเวศทางทะเล ได้แก่ ปะการัง หญ้าทะเล และสัตว์ทะเลหายาก ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานทางทะเล การแพร่กระจายของทรัพยากรชีวภาพ และฐานข้อมูลสิ่งมีชีวิตทางทะเล ตลอดจนการสนับสนุนข้อมูลและร่วมดำเนินการเชื่อมต่อข้อมูล ภายใต้โครงการพัฒนาระบบคลังข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย เพื่อการใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกัน และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ของทุกภาคส่วน - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการเพื่อศึกษาและประเมินมูลค่าความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> ๑) The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB): Supporting Biodiversity and Climate Friendly Land management in Agriculture Landscapes ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก International Climate Initiative (IKI) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ผ่านสำนักงานโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและสร้างแรงจูงใจโดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อประเมินและสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงในการให้บริการของระบบนิเวศเกษตร โดยมุ่งเน้นการศึกษาในพื้นที่เกษตรอินทรีย์เปรียบเทียบกับพื้นที่การเกษตรที่มีการใช้สารเคมี ซึ่งอยู่ระหว่างการคัดเลือกที่ปรึกษา รวมถึงการคัดเลือกพื้นที่ศึกษาเพื่อดำเนินโครงการ คาดว่าแล้วเสร็จภายใน พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒) Integration of Natural Capital Accounting in public and private sector policy and decision-making for sustainable landscapes ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>ผ่านทางโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment) เพื่อศึกษาและวางแนวทางการจัดทำนโยบายเพื่อสนับสนุนการบูรณาการต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมในระบบเศรษฐกิจ รวมทั้ง บูรณาการต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมเข้าไปในการบริหารระบบบัญชี เพื่อสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ มุ่งเน้นใน ๒ ภาคส่วน คือ ภาคการท่องเที่ยว และการจัดการน้ำ โดยคัดเลือกจังหวัดกระบี่เป็นพื้นที่นำร่อง</p> <p>๒. จัดทำโครงการพัฒนาระบบคลังข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาระบบคลังข้อมูลฯ โดยจัดทำระบบคลังข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย และจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย จัดทำรายละเอียดของแต่ละชนิดพันธุ์ให้ครอบคลุมในทุกมิติ โดยแบ่งข้อมูลเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ คือ (๑) ชนิดพันธุ์ที่มีศักยภาพและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศ และชนิดพันธุ์ที่มีความสำคัญควรรักษาไว้จากการเข้าถึงและลักลอบใช้ประโยชน์ และ (๒) ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทยซึ่งอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทย และชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ๒) ตรวจสอบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามประเมินผลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและทำให้มีความยั่งยืน เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ๓) จัดให้มีศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่กระจัดกระจายตามหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีระบบคลังข้อมูล และมีศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เพื่อให้หน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพร่วมกันได้ และมีการนำข้อมูลไปสร้างองค์ความรู้เพื่อต่อยอดในการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย <p>- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการคลังทรัพยากรชีวภาพและวัสดุวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อรวบรวมข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ทั้งสิ้น ๑๙,๖๖๕ ข้อมูล ประกอบด้วย จุลินทรีย์ พืช และสัตว์ ในระบบฐานข้อมูล TISTR Biodiversity ๒. จัดทำโครงการศูนย์ต้นแบบการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพแบบครบวงจร ซึ่งผลการดำเนินโครงการ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษา ประชาชน กว่า ๕,๐๐๐ คน ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ในรูปแบบห้องเรียนวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ในพื้นที่สวนชีววัฒนพลสะแกราช สถาบันวิจัยล้าตะคอง และศูนย์จุลินทรีย์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จำนวน ๘ เครือข่าย และพัฒนาอาชีพ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>เกษตรกรด้วยการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อนำไปต่อยอดเป็นอาชีพ และลดการบุกรุกป่าเพื่อเก็บของป่าในพื้นที่ จำนวน ๔ ชุมชน</p> <p>๓. จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย ซึ่งผลการดำเนินโครงการ สามารถกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับคัดเลือกและกำหนดขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเล ทบพวนสถานภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเล ด้านกายภาพ ชีวภาพ เคมี เศรษฐกิจ และสังคมโดยรอบพื้นที่ การใช้ประโยชน์ และสถานภาพการคุกคามพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลของประเทศไทย รูปแบบการติดตามตรวจสอบพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลของประเทศไทยข้อเสนอแนะเครื่องมือ/กลไกการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลของประเทศไทย แผนที่แสดงขอบเขต แนวกันชนของพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเล มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ หรือละเอียดกว่าตามความเหมาะสมของพื้นที่ ฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่แสดงที่ตั้ง ขอบเขต แนวกันชน และการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลของประเทศไทย พร้อมคู่มือการปฏิบัติงาน และเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลการศึกษา ที่สามารถเชื่อมโยงกับกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (chm-thai.onep.go.th) พร้อมคู่มือการใช้งานทางเว็บไซต์</p> <p>๔. จัดทำโครงการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรชีวภาพ โดยมีฐานข้อมูลและองค์ความรู้จากการประเมินด้านการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการประยุกต์ใช้และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เช่น ฐานข้อมูลพันธุกรรมข้าว ฐานข้อมูลสมุนไพร ฐานข้อมูลยารักษาโรค ฐานข้อมูลจุลินทรีย์ เป็นต้น ทั้งนี้ การดำเนินการด้านการศึกษามูลค่าและการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การดำเนินโครงการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรชีวภาพต่างๆ ๒) การส่งเสริมและพัฒนากลไกการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศและภูมิภาคอย่างยั่งยืนอยู่ระหว่างการพัฒนาฐานข้อมูลจุลินทรีย์แห่งอาเซียนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาคมอาเซียนในการอนุรักษ์และศึกษาคูณค่าของความหลากหลายจากจุลินทรีย์ ๓) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์ ป่าชุมชน และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยมีการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ร่วมกับหน่วยงาน และผู้อาศัยในท้องถิ่นทำให้มีการริเริ่มการจัดเก็บข้อมูลที่จะนำไปสู่ฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการฟื้นฟูสภาพป่าได้ในอนาคต ๔) สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพผ่านการจัดตั้งและพัฒนาธนาคารจุลินทรีย์ที่มีมาตรฐานระดับนานาชาติ โดยดำเนินงานผ่านศูนย์ชีววัสดุประเทศไทย ที่ให้บริการวัสดุชีวภาพและข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อยอดในด้านต่างๆ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินโครงการจัดตั้งธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ดำเนินการด้านการศึกษามูลค่าและการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรชีวภาพต่างๆ ทำให้เกิดฐานข้อมูลและองค์ความรู้จากการประเมินด้านการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เช่น ฐานข้อมูลพันธุกรรมข้าว ฐานข้อมูลสมุนไพร ฐานข้อมูลยางพารา และฐานข้อมูลจุลินทรีย์ เป็นต้น ๒. ส่งเสริมและพัฒนาโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และภูมิภาคอย่างยั่งยืน โดยได้รับการสนับสนุนจาก ASEAN Science, Technology and Innovation Fund (ASTIF) (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๒) อยู่ระหว่างการพัฒนาฐานข้อมูลจุลินทรีย์แห่งอาเซียน ทั้งนี้ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาคมอาเซียน ในการอนุรักษ์และศึกษาคุณค่าของความหลากหลายจากจุลินทรีย์ ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคส่วนต่างๆ ในการอนุรักษ์ พันธุ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยมีโครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้อาศัยในท้องถิ่น ทำให้มีการริเริ่มการจัดเก็บข้อมูลที่จะนำไปสู่ฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการฟื้นฟูสภาพป่าได้ในอนาคต ๔. สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพผ่านการจัดตั้งและพัฒนาธนาคารจุลินทรีย์ที่มีมาตรฐานระดับนานาชาติ ดำเนินงานผ่านศูนย์ชีววัสดุประเทศไทย ที่ให้บริการวัสดุชีวภาพและข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อยอดในด้านต่างๆ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินโครงการจัดตั้งธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติ <p>- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการให้การสนับสนุนทุนวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) โครงการความหลากหลายทางชีวภาพของพืชในระบบนิเวศของป่าไม้เมืองร้อน (อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย) ๒) โครงการความหลากหลายทางชีวภาพ ความสัมพันธ์เชิงวิวัฒนาการ และการแพร่กระจายของแมลงก้นดักน้ำจืดกลุ่มโคฟีพอด ไร่น้ำกาบหอย และไร่น้ำง่างฟ้า ในประเทศไทย เมียนมา กัมพูชา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๓) โครงการความหลากหลายทางชีวภาพและการแพร่กระจายของออสตราคอดน้ำจืด (ครัสเตเชีย: ออสตราโคดา) ในภาคตะวันตกของประเทศไทย ๔) โครงการความหลากหลายทางชีวภาพระดับชนิดและการแพร่กระจายของแมลงหนอนปลอกน้ำบริเวณแม่น้ำโขง ๕) โครงการประชากรแบคทีเรียในทะเลของประเทศไทยและความหลากหลายทางชีวภาพของเอนเทอร์โรแบคทีเรียที่แยกได้จากน้ำทะเล ๖) โครงการผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อความหลากหลายทางชีวภาพและชีวภูมิศาสตร์ของเชื้อราในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		๗) โครงการความหลากหลายทางชีวภาพและเทคโนโลยีชีวภาพยีสต์ ๘) โครงการการวิเคราะห์คุณค่าการจัดการกระบวนการเกษตรเพื่อฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและเพิ่มความมั่นคงทางอาหารของชุมชน กรณีโครงการจัดที่ดินทำกินให้กับชุมชน จังหวัดเชียงใหม่
๘. สาขาสถาบันการณมลพิษ		
คุณภาพอากาศและระดับเสียง		
คุณภาพอากาศ		
๑.	<p>ส่งเสริมให้มีการใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและใช้เชื้อเพลิงที่ปล่อยมลพิษต่ำ ทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ใช้ยานพาหนะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรการทางภาษีการปล่อยมลพิษจากยานพาหนะอย่างจริงจัง การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่น เพื่อควบคุมปริมาณยานพาหนะเข้าในพื้นที่เขตเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมการขนส่งทางบก ดำเนินการโครงการศึกษาอัตราภาษีและค่าธรรมเนียม ในเดือนมกราคม-สิงหาคม ๒๕๖๑ เพื่อศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างอัตราภาษีการใช้รถ ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่นๆ ที่จัดเก็บภายใต้พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และ (ร่าง) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. (ฉบับรวมกฎหมาย) รวมทั้ง กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบหาแนวทางที่จะดำเนินการใช้มาตรการด้านภาษีเป็นเครื่องมือในการควบคุม กำกับดูแลการขนส่งทางถนน - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ และมาตรฐานเพื่อควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด เพิ่มเติม ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. มาตรการควบคุมการปล่อยทิ้งก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอนของรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ชนิดเผาไหม้ภายในที่มีการจุดระเบิดด้วยประกายไฟ และใช้น้ำมันปิโตรเลียมเป็นเชื้อเพลิง ๒. มาตรฐานการระบายมลพิษจากรถยนต์ใหม่ขนาดเล็กที่ติดตั้งระบบก๊าซเพิ่มเติมเพื่อใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง ๓. มาตรฐานการปรับปรุงคุณภาพรถยนต์ใหม่ขนาดเล็ก และคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรฐานยูโร ๕ อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาเรื่อง Cost-Benefit ที่เกิดจากการบังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ และยูโร ๖ เพื่อเปรียบเทียบผลประโยชน์ และการลงทุนตามความเห็นของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ ๔. การเปลี่ยนวิธีการตรวจวัดควันดำในสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) จากเครื่องมือระบบกระดาษกรอง เป็นระบบความทึบแสง ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ต่อไป ๕. พัฒนาเครื่องมือตรวจวัดสารมลพิษจากไอเสียรถยนต์ เพื่อรองรับมาตรฐานไอเสียรถยนต์ระดับยูโร ๕ และยูโร ๖

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- กรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการรถจักรยานสาธารณะกรุงเทพมหานคร (ปัน ปั่น) เพื่อให้บริการสถานียืม-คืน จักรยานในพื้นที่ชั้นใน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ถนนสาทร สีลม พระราม ๔ วิฑู พระราม ๑ พญาไท อังรีตุนังต์ และราชดำริ รวมทั้งสิ้น ๕๐ สถานี เพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานในการลดปริมาณการจราจรที่คับคั่งบนท้องถนน ส่งเสริมการเดินเท้าด้วยระบบขนส่งมวลชนขนาดเล็กเพื่อเชื่อมโยงระบบขนส่งมวลชนสาธารณะขนาดใหญ่อื่นๆ สร้างจิตสำนึกในการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า และลดภาวะโลกร้อนโดยส่งเสริมการเดินทางที่ใช้พลังงานสีเขียวไม่มีมลพิษและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๒. จัดทำโครงการนำร่องสถานีประจุไฟฟ้ายานยนต์ (Electric Vehicle Charging Station) เพื่อสร้างต้นแบบในการผลักดันเป็นเมืองอัจฉริยะด้านพลังงานสะอาด คัดเลือกพื้นที่ติดตั้งสถานีประจุไฟฟ้ายานยนต์นำร่อง พร้อมทั้งจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ของสถานี
๒.	<p>เฝ้าระวัง แจ้งเตือนประชาชนให้ทราบถึงสถานการณ์หมอกควันในช่วงเวลาที่ประสบปัญหาของทุกปี และหาทางป้องกัน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนลดการเผาป่าและเผาในที่โล่ง และประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านในการหามาตรการลดการเผาป่า</p>	<p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และรายงานสถานการณ์คุณภาพอากาศ เพื่อรายงานสู่สาธารณะ และพยากรณ์สถานการณ์หมอกควันเป็นประจำทุกวัน ๒. ปรับปรุงสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ๓. ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔. ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ในการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของความเข้มข้นมลพิษ ซึ่งเป็นปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ภาคเหนือ ๕. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ (After Action Review: AAR) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการยกร่างแผนปฏิบัติการ ในปีต่อไป ๖. ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน ๗. ประชุมคณะกรรมการระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม ๕ ประเทศ เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน ครั้งที่ ๒๐ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม-๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพมหานคร
๓.	<p>การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด เช่น การตรวจวัดและตรวจจับรถที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่ผ่านการตรวจสภาพรถยนต์ประจำปี มีการลงโทษผู้กระทำความผิดที่ละเลยการตรวจสภาพรถและผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปล่อยมลพิษเกินค่า</p>	<p>- กรมการขนส่งทางบก ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดผู้ตรวจการออกปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุม ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้ประกอบการขนส่ง เจ้าของรถ ผู้ประจำรถ ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร และในรัศมี ๓๐๐ กิโลเมตร จากกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ อนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แบ่งการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	<p>มาตรฐาน ทั้งรถส่วนบุคคล รถโดยสารรับจ้าง รถโดยสารสาธารณะ และรถของหน่วยงานราชการต่างๆ</p>	<p>ออกเป็น ๑๖ ชุด (ชุดละประมาณ ๕-๖ คน) ควบคุม ตรวจสอบ ดูแลตามพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในเวลาราชการ นอกเวลาราชการ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ โดยมีภารกิจ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ตรวจสอบความพร้อมของรถและผู้ขับรถ ๒) ตรวจสอบ จั๊กมูก เรื่องร่องรอยที่กระทบต่อความปลอดภัย เรื่องร่องรอยที่น่าจะก่อให้เกิดอันตราย เป็นภัยต่อสังคม และเรื่องร่องรอยที่เป็นที่สนใจของประชาชน ๓) ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล อาทิ การจัดระเบียบรถโดยสารสาธารณะ การจัดระเบียบรถตู้โดยสารหมวด ๒ เข้าใช้ในสถานีขนส่งผู้โดยสาร การตรวจ Check List รถโดยสารสาธารณะก่อนออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ ทั้ง ๓ แห่ง และการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบเสพติด ๔) ตรวจสอบความพร้อมของรถและผู้ขับรถในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ และวันหยุดต่อเนื่อง ตั้งแต่ ๔ วัน ขึ้นไป ๕) อำนวยความสะดวกด้านการจราจร ๖) แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ให้ผู้ขับรถ เจ้าของรถ ผู้ประกอบการขนส่ง ปฏิบัติตามกฎหมาย <p>๒. กำหนดมาตรการพักรถ เพื่อก่อน เพื่อลงโทษผู้ประกอบการขนส่ง เจ้าของรถ ผู้ประจำรถ ที่บางรายมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมายที่กระทบต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน สร้างความสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้อื่น อีกทั้ง ยังมีพฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำ</p> <p>๓. จัดผู้ตรวจการออกปฏิบัติหน้าที่ ในการตรวจวัดควันดำสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง</p> <p>๔. วินิจฉัยการตรวจสภาพ กรณีการตรวจสอบมลพิษทางอากาศ (คาร์บอนมอนนอกไซด์ ไนโตรคาร์บอน และควันดำ) ใน ๒ กรณี คือ ผ่าน และไม่ผ่าน โดยรถที่ผ่านการตรวจสภาพ ต้องเป็นไปตามเกณฑ์การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามที่กำหนด และรถที่ตรวจสภาพแล้วไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามที่กำหนดไว้ ให้ถือว่ารถคันนั้น ไม่ผ่าน และแจ้งข้อบกพร่องนั้น ให้เจ้าของรถหรือผู้นำรถมาตรวจเพื่อทราบ และนำไปแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป ในกรณีที่รถค้างชำระภาษีเกิน ๑ ปี จะต้องนำรถเข้าตรวจสภาพก่อนชำระภาษีประจำปี กรณี รถนั้นไม่ผ่านการตรวจสภาพ จะไม่สามารถชำระภาษีประจำปีได้ โดยต้องแจ้งข้อบกพร่องนั้น ให้เจ้าของรถหรือผู้นำรถมาตรวจให้ทราบ และนำไปแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป</p> <p>- กรุงเทพมหานคร ดำเนินการกำกับและควบคุมยานพาหนะที่มีมลพิษทางอากาศเกินมาตรฐาน ไม่ให้นำมาใช้งานบนถนน ลดจำนวนรถยนต์ที่ปล่อยควันดำเกินมาตรฐาน ควบคุมไปกับการรณรงค์ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนดูแลบำรุงรักษาเครื่องยนต์ และยานพาหนะผ่านกิจกรรมต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๑. ตรวจวัดควันดำจากรถยนต์ดีเซล ร่วมกับกองบังคับการตำรวจจราจร มีรถยนต์เข้ารับตรวจวัด จำนวน ๑๔,๖๖๓ คัน ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๑๑,๕๒๓ คัน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖</p> <p>๒. ตรวจวัดมลพิษรถราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้เข้ารับการตรวจวัดค่ามลพิษ ทุก ๖ เดือน ในครั้งที่ ๑ มีรถราชการรับการตรวจวัด จำนวน ๔,๒๔๕ คัน ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๔,๒๑๖ คัน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓ และในครั้งที่ ๒ มีรถราชการรับการตรวจวัด จำนวน ๔,๔๙๐ คัน ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๔,๔๗๑ คัน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖</p> <p>๓. ตรวจวัดมลพิษจากรถสองแถว ร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) มีรถสองแถวเข้ารับการตรวจวัดควันดำ จำนวน ๓๓๑ คันผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๓๒๘ คัน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐</p>
๔.	<p>กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญในการปล่อยของเสีย ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศและเสียง โดยส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้มีการใช้เทคโนโลยีสะอาดในกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสะอาดในภาคอุตสาหกรรมแล้วสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง ควบคู่กับมาตรการด้านภาษีที่สร้างแรงจูงใจ เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับโรงงานที่สามารถลดการปล่อยมลพิษได้ตามเป้าหมาย เป็นต้น</p>	<p>- กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้โรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรฐานการคุ้มครองความปลอดภัย ในการประกอบกิจการโรงงาน เกี่ยวกับสถานะแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าระดับเสียงการรบกวน และระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง วิธีการตรวจวัดระดับเสียงการรบกวน ระดับเสียง ๒๔ ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุด ที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๓</p> <p>๒. ส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่สะอาด โดยการยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมสีเขียว และจัดทำโครงการส่งเสริมโรงงาน ภายใต้โครงการยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว</p>
ระดับเสียง		
๑.	<p>เข้มงวดในการตรวจจับยานพาหนะที่ก่อเสียงดังเกินมาตรฐาน และตรวจวัดระดับเสียงยานพาหนะก่อนต่อทะเบียนประจำปี</p>	<p>- กรมการขนส่งทางบก ดำเนินการ วินิจฉัยการตรวจสภาพกรณีการตรวจสอบมลพิษทางเสียง ใน ๒ กรณี คือ ผ่าน และไม่ผ่าน โดยรถที่ผ่านการตรวจสภาพ ต้องเป็นไปตามเกณฑ์การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามที่กำหนด และรถที่ตรวจสภาพแล้วไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามที่กำหนดไว้ ให้ถือว่ารถคันนั้น ไม่ผ่านการตรวจสภาพ และแจ้งข้อบกพร่องนั้น ให้เจ้าของรถหรือผู้นำรถมาตรวจเพื่อทราบ และนำไปแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป ในกรณีที่รถค้างชำระภาษีเกิน ๑ ปี จะต้องนำรถเข้าตรวจสภาพก่อนชำระภาษีประจำปี กรณี รถนั้นไม่ผ่านการตรวจสภาพ จะไม่สามารถชำระภาษีประจำปีได้ โดยต้องแจ้งข้อบกพร่องนั้น ให้เจ้าของรถหรือผู้นำรถมาตรวจให้ทราบ และนำไปแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตั้งจุดตรวจสอบ ตรวจจับยานพาหนะที่ก่อมลพิษทางอากาศและเสียง ร่วมกับกรุงเทพมหานคร และกองบังคับการตำรวจจราจร ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อส่งเสริมให้เจ้าของรถยนต์ ผู้ประกอบการ และประชาชน ดูแล และบำรุงรักษา เครื่องยนต์อย่างสม่ำเสมอ ๒. เสนอแนะมาตรฐานคุณภาพระดับเสียงจากยานพาหนะ ได้แก่ มาตรฐานระดับเสียงจากรถจักรยานยนต์ ๓. พัฒนาเครื่องมือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศและเสียง เช่น ระบบบันทึกข้อมูล มลพิษจากยานพาหนะ Autotest4thai สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อรายงานผลการตรวจสอบมลพิษ และรวบรวมข้อมูลผลการตรวจวัดมลพิษจากยานพาหนะ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการในภาพรวมทั้งประเทศ ๔. พัฒนาแนวทางการตรวจวัด ได้แก่ ตรวจวัดระดับเสียงของรถยนต์ และตรวจวัดระดับเสียงอากาศยานในพื้นที่ชุมชน <p>- กรุงเทพมหานคร ดำเนินการตรวจวัดระดับเสียงจากปลายท่อไอเสียจากยานพาหนะ ควบคู่กับการรณรงค์ให้มีการบำรุงรักษา เครื่องยนต์ เพื่อช่วยลดการปล่อยมลพิษ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจวัดมลพิษจากรถสองแถว ร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) มีรถสองแถวเข้ารับการตรวจวัดเสียง จำนวน ๓๔๔ คัน ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๓๔๓ คัน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗ ๒. ตรวจวัดระดับเสียงจากปลายท่อไอเสียเรือโดยสาร ร่วมกับกรมเจ้าท่าและกรมควบคุมมลพิษ มีเรือรับการตรวจวัด จำนวน ๑๒๘ ลำ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ๑๑๙ ลำ คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๐
๒.	<p>หามาตรการในการควบคุมแหล่งที่ตั้งของสถานบันเทิงไม่ให้เปิดดำเนินการใกล้แหล่งที่พักอาศัย</p>	<p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการขยายพื้นที่การดำเนินงานในการจัดการคุณภาพอากาศและเสียง ให้ครอบคลุมพื้นที่ปริมณฑล โดยร่วมกับกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔</p>
๓.	<p>มาตรการแบ่งโซนสำหรับเขตอุตสาหกรรมกับที่อยู่อาศัยอย่างเข้มงวด ไม่อนุญาตให้โรงงานอุตสาหกรรมก่อตั้งอยู่ใกล้เขตชุมชน และไม่อนุญาตให้ประชาชนมาตั้งบ้านเรือนในเขตที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเช่นกัน ตลอดจนอาจสร้างแรงจูงใจด้านมาตรการทางภาษีสำหรับโรงงานที่ปฏิบัติและลดเสียงลง โดย</p>	<p>- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ดำเนินการออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ และบังคับใช้การลดอัตราอากรเครื่องจักร วัสดุ และอุปกรณ์ที่รักษาสิ่งแวดล้อม</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	<p>การลดภาษีสำหรับอุปกรณ์เครื่องจักรที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษทางเสียง และส่งเสริมให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้วัสดุเก็บเสียง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมศุลกากร ดำเนินการออกประกาศกรมศุลกากร ที่ ๙๖/๒๕๖๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการลดอัตราอากร และยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ - กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการพิจารณาอนุญาตการจัดตั้งโรงงานตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทุกฉบับ กฎหมายท้องถิ่น กฎหมายเฉพาะ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายควบคุม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๕๘ และกฎหมายผังเมืองอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึง ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทุกฉบับ - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ให้บังคับใช้ผังเมืองรวมของจังหวัด ซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าว มีนโยบายและมาตรการเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการแบ่งโซนสำหรับเขตอุตสาหกรรม กับที่อยู่อาศัยอย่างเข้มงวด ๒. ควบคุมให้โรงงานอุตสาหกรรมปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่เป็นเครื่องจักรอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ และวัตถุดิบ รวมทั้ง ส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าว ที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือเพื่อพาณิชย์กรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยระบุว่า เครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้ง ส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าว ที่จำเป็นในการผลิตสินค้า หรือเพื่อการพาณิชย์กรรม ซึ่งผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หรือผู้ประกอบการพาณิชย์กรรมในเขตเสรี ต้องใช้เพื่อการปรับปรุง แก้ไข หรือลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบควบคุมมลพิษทางอากาศและเสียง ระบบกำจัดกากอุตสาหกรรม เป็นต้น จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต และได้รับยกเว้น หรือคืนภาษีอากร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และคุณภาพน้ำบาดาล		
คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน		
๑.	จัดให้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแต่การติดตั้งยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ บางส่วนของระบบต้องปิดหรือต้องซ่อมบำรุง ทำให้การบำบัดน้ำเสียที่ระบายออกไม่ดีพอ จึงจำเป็นที่จะต้องติดตั้งและซ่อมเครื่องบำบัดน้ำเสียให้เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียให้ได้มากที่สุด	<ul style="list-style-type: none"> - กรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโรงควบคุมคุณภาพน้ำเขตตอนเมืองและเขตบางเขน พร้อมท่อรวบรวมน้ำเสียในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ๒. บำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ของโรงควบคุมคุณภาพน้ำ โดยได้รับงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โครงการจัดการทดแทนเครื่องจักรและอุปกรณ์โรงควบคุมคุณภาพน้ำขอนแก่น
๒.	การควบคุม กำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด โดยเฉพาะในพื้นที่วิกฤติหรือพื้นที่เสี่ยง รวมถึงการผลักดันการใช้เครื่องมือกลพิษทางน้ำเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบน้ำเสยรวมของชุมชน และการส่งเสริมการบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด นอกจากนี้ ควรมีแนวทางการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีรักรักษาและเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งให้ความเห็นชอบตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเสนอ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ๒. จัดส่งหนังสือราชการ เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการจัดเก็บภาษีรักรักษา เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๑ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ ด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน จำนวน ๑๓ โครงการ การก่อสร้างแล้วเสร็จ ๒ โครงการ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๗ โครงการ อยู่ระหว่างการจัดซื้อจัดจ้าง ๑ โครงการ และปรับแบบรายละเอียด ๓ โครงการ
๓.	ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชน ที่อาศัยริมแม่น้ำลำคลอง ช่วยกันลดปริมาณการปล่อยน้ำเสียสกปรกในแหล่งน้ำ โดยให้บ้านเรือนและอาคารทุกประเภทมีระบบจัดการน้ำเสียเบื้องต้นด้วยการติดตั้งถังดักไขมัน หรือระบบบำบัดน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด และกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้คำแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดการน้ำเสีย และก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต ๒. ให้คำแนะนำและติดตามการเดินระบบบำบัดน้ำเสียรวม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน จำนวน ๒๕ แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครเกาะสมุย เทศบาลตำบลบ้านใต้ (เกาะพะงัน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี (หาดเฉวง หาดหน้าทอน หาดละไม) เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก เทศบาลเมืองพิจิตร เทศบาลเมืองตะพานหิน จังหวัดพิจิตร เทศบาลนครสวรรค เทศบาลเมืองชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เทศบาลเมืองมาบตาพุด เทศบาลตำบลบ้านแพ จังหวัดระยอง เทศบาลเมืองจันทบุรี เทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี เทศบาลเมืองตาก เทศบาลนครแม่สอด จังหวัดตาก เทศบาลเมืองกำแพงเพชร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>เทศบาลตำบลสลกบาตร จังหวัดกำแพงเพชร เทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ เทศบาลเมืองเพชรบุรี เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เทศบาลตำบลภรณ์ เทศบาลเมืองป่าตอง เทศบาลตำบลกระทุ่ม เทศบาลตำบลวิเชียร จังหวัดภูเก็ต และเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี</p> <p>๓. แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ ในคลองสาขาของแม่น้ำท่าจีน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. ศึกษาเพื่อจัดทำระบบอนุญาตระบายมลพิษของประเทศไทย</p> <p>๕. จัดทำคำแนะนำแนวทางการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการจัดการน้ำเสียจากการเลี้ยงสุกร</p> <p>๖. จัดทำแนวทางการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากการทำนาข้าว (เกษตรแปลงใหญ่)</p> <p>๗. ออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม</p> <p>๘. ออกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษเพิ่มเติม จำนวน ๔ เรื่อง ประกอบด้วย</p> <p>๑) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙</p> <p>๒) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากสถานประกอบการเกี่ยวกับการผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐</p> <p>๓) กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม ที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการฟอก ชัด หรือเคลือบสีหนังสัตว์ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐</p> <p>๔) กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานผลิตเยื่อและโรงงานผลิตกระดาษ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑</p> <p>๙. พัฒนามาตรฐานคุณภาพน้ำและมาตรฐานเพื่อควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดเพิ่มเติม จำนวน ๔ เรื่อง ประกอบด้วย</p> <p>๑) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พารามิเตอร์กลุ่มสารฆ่าแมลง</p> <p>๒) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งอุตสาหกรรมขนาดเล็กหรืออุตสาหกรรมชุมชนที่เกี่ยวข้อง</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		๓) มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทโรงไฟฟ้า ๔) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน
๔.	กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ไม่ให้โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยของเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองอย่างจริงจัง โดยนำมาตรการทางกฎหมายมาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด	<ul style="list-style-type: none"> - กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตามกฎหมายควบคุม ประกอบด้วย ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงาน ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๐ และปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ อย่างเคร่งครัด รวมถึง จัดทำโครงการส่งเสริมโรงงาน ภายใต้โครงการยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการตามรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งนิคมอุตสาหกรรมทุกแห่ง ภายใต้การกำกับดูแลของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีมาตรการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ไม่ให้โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยของเสียลงสู่แหล่งน้ำ โดยมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งที่บ่อกักน้ำทิ้ง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม และนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้ง มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๓๗) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ และประเภทที่ ๔
คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง		
๑.	กำหนดมาตรการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลให้สอดคล้องกับศักยภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม ในด้านการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่นั้นๆ และต้องจัดการปัญหาการบุกรุกพื้นที่ชายหาดของผู้ประกอบการที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอยในพื้นที่ชายฝั่งทะเล	<ul style="list-style-type: none"> - กรมการท่องเที่ยว ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว เพื่อตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับรองมาตรฐานฯ จำนวน ๔๕ แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ทางบกและทางทะเล) และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ๒. จัดทำโครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ เพื่อตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานบริการท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓๔๒ แห่ง ๓. จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยจัดกิจกรรม รณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Green Tourism) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๐

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๔. จัดทำโครงการค่าใช้จ่ายในการเสริมสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพด้านภาษาต่างประเทศ ให้แก่มัคคุเทศก์ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (กิจกรรมอบรมพัฒนาองค์ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางทะเล) จำนวน ๖ ครั้ง ในช่วงเดือน กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร จังหวัดชลบุรี กาญจนบุรี สงขลา สตูล และชุมพร มีผู้ร่วมเข้าอบรมทั้งสิ้น ๘๐๐ คน</p> <p>๕. จัดทำโครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว เพื่อตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ไม่น้อยกว่า ๘๐ แห่ง ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (ทางบกและทางทะเล) และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>๖. จัดทำโครงการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ เพื่อตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานบริการท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ใน พ.ศ. ๒๕๖๑</p> <p>๗. จัดทำโครงการค่าใช้จ่ายในการเสริมสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพด้านภาษาต่างประเทศ ให้แก่มัคคุเทศก์ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (กิจกรรมอบรมพัฒนาองค์ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางทะเล) จำนวน ๓ ครั้ง ในช่วงเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๐-มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ จังหวัดกระบี่ และภูเก็ต มีผู้ร่วมเข้าอบรมทั้งสิ้น ๑๖๔ คน</p> <p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำเสียชายหาดท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภออ่าวนาง จังหวัดกระบี่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ดังนี้</p> <p>๑. สร้างความรู้และความเข้าใจให้ผู้ประกอบการ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ ประชาชน เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย และปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>๒. บังคับใช้กฎหมายและให้คำแนะนำแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยเน้นแหล่งกำเนิดมลพิษขนาดใหญ่ที่มีการระบายน้ำทิ้งจำนวนมาก และอยู่ริมทะเล (โรงแรม อาคารชุด ห้างสรรพสินค้า ตลาด และร้านอาหาร) สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก รวมถึง บ้านเรือน</p> <p>- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. เก็บข้อมูลในชุมชนชายฝั่ง และบริเวณป่าชายเลนรอบชุมชนชายฝั่ง ในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสาคร</p> <p>๒. เก็บข้อมูลตัวอย่างน้ำทิ้งจากบริเวณแหล่งต้นกำเนิดรอบชุมชนชายฝั่ง ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และสมุทรสาคร</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๒.	การศึกษาถึงความรุนแรงของปัญหาน้ำทะเลเปลี่ยนสี และฝ้าระวีงติดตามร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<p>- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ติดตาม และตรวจสอบสภาวะการเกิดปรากฏการณ์น้ำทะเลเปลี่ยนสี ตลอดแนวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน โดยเก็บตัวอย่างน้ำทะเลเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำและโครงสร้างประชากรของแพลงก์ตอนพืชชายฝั่งทะเล อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อให้ครอบคลุมช่วงฤดูกลาง รวมทั้ง ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อทรัพยากรชายฝั่งหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดน้ำทะเลเปลี่ยนสีบ่อยครั้ง จะดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำทะเลบ่อยครั้งขึ้น นอกจากนี้ กรณีที่พบหรือได้รับแจ้งการเกิดปรากฏการณ์น้ำทะเลเปลี่ยนสี จะลงพื้นที่เพื่อติดตาม ตรวจสอบสถานการณ์ จนกระทั่งพื้นที่กลับสู่ภาวะปกติ ๒. ฝ้าระวีงการเกิดปรากฏการณ์น้ำทะเลเปลี่ยนสี บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ได้แก่ สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว รวมทั้ง หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยสนับสนุน ข้อมูลการเกิดน้ำทะเลเปลี่ยนสี ชนิดของแพลงก์ตอน ศักยภาพในการสร้างสารชีวพิษที่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ หรือมนุษย์ ที่บริโภคอาหารทะเลในพื้นที่ที่เกิดการติดตามสถานการณ์น้ำทะเลเปลี่ยนสี และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ และประสานแจ้ง ข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต่อไป
คุณภาพน้ำบาดาล		
๑.	ติดตามฝ้าระวีงการปนเปื้อนที่มีผลกระทบต่อน้ำบาดาลอย่างต่อเนื่อง และหาแนวทางป้องกันผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินการกับครัวเรือนหรือโรงงานอุตสาหกรรมที่ลักลอบทิ้งของเสีย จนเป็นเหตุให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำบาดาลอย่างจริงจัง	<p>- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝ้าระวีงและติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำบาดาล แบบปกติ คือ การตรวจวัดจากบ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาล และแบบตรวจบริเวณที่มีการร้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ๒. ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางป้องกันผลกระทบจากการปนเปื้อนที่มีผลกระทบต่อน้ำบาดาล ๓. ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการกับผู้ที่กระทำความผิดทางกฎหมาย <p>- กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตามกฎหมายควบคุม ประกอบด้วย ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน การแจ้งข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน และรายงานเสนอมาตรการควบคุมและมาตรการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ และปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ อย่างเคร่งครัด รวมทั้ง จัดทำโครงการส่งเสริมโรงงาน ภายใต้โครงการยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<ul style="list-style-type: none"> - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดินอย่างต่อเนื่อง และเฝ้าระวังให้อยู่ในค่ามาตรฐาน ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในวิชาการ สำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (พ.ศ. ๒๕๕๑) (เกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม)
๒.	การให้ความรู้กับประชาชนถึงวิธีการเจาะน้ำบาดาลที่ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดฝึกอบรมช่างเจาะน้ำบาดาล ตามมาตรา ๗ ทวิ และมาตรา ๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๔๓๐ ราย ประกอบด้วย ช่างเจาะน้ำบาดาล รุ่นที่ ๒๒ จำนวน ๓๙๐ ราย และวิศวกรหรือนักธรณีวิทยา รุ่นที่ ๒๐ จำนวน ๔๐ ราย และใน พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๕๓๐ ราย ประกอบด้วย ช่างเจาะน้ำบาดาล รุ่นที่ ๒๓ จำนวน ๔๙๐ ราย และวิศวกรหรือนักธรณีวิทยา รุ่นที่ ๒๑ จำนวน ๔๐ ราย ๒. เผยแพร่ข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (www.dgr.go.th) และประชาสัมพันธ์ทางแอปพลิเคชันทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ ชื่อ Badan4Thai ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ มีผู้เข้าชม จำนวน ๒๔,๓๕๐ ราย
ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย ขยะมูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย		
ขยะมูลฝอย		
๑.	สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยในทุกชุมชน โดยอาจบริหารงานโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน ภายใต้โครงการเมืองสวยใส ไร้มลพิษ (Clean & Green City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗๖ จังหวัด ดำเนินการสนับสนุนให้ความรู้ คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการจัดการขยะอย่างถูกต้อง การคัดแยกขยะ ติดตาม ตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ประสบปัญหา และให้คำแนะนำ อปท. ปรับปรุงระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ จำนวน ๑๐ แห่ง การจัดระบบของเสียอันตราย จุดทิ้ง การเก็บรวบรวม และการส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง ๒. ออกประกาศกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้ อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเตาเผา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐</p> <p>๓) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่หมักปุ๋ยจากมูลฝอย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐</p> <p>๔) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบ และก่อสร้างสถานีขนถ่ายมูลฝอย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐</p> <p>๕) ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์การออกแบบและก่อสร้างสถานที่คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะเบื้องต้น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑</p> <p>๓. ออกประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑</p> <p>๔. จัดทำโครงการ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม โดยคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหามลพิษพลาสติก จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ๒) รมรงค์ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ๓) ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหารในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ๔) ทำความดีด้วยหัวใจงดการใช้ถุงพลาสติกและโฟมในสวนสัตว์ ๕) การจัดการขยะบกสู่ขยะทะเล โดยเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการลดใช้ถุงพลาสติก และงดการใช้โฟมทั้งในหน่วยงานภาครัฐ ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า สถาบันการศึกษา อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ และพื้นที่ชายหาด
๒.	สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในการกำจัดขยะมูลฝอย และนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์	<p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลขยะพลาสติกของประเทศไทย ร่วมกับสถาบันพลาสติก ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีฐานข้อมูลขยะพลาสติกที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนการวางระบบการจัดการขยะพลาสติกในอนาคต ๒. ยกเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม (Capseal) ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน โดยระยะแรกบริษัทผู้ผลิตน้ำดื่มรายใหญ่ จำนวน ๕ ราย เป็นผู้นำในการเลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ และขยายผลไปยัง

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>สมาชิก ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตน้ำดื่มรายย่อย เลิกใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการครบคลุมภายใน พ.ศ. ๒๕๖๒</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ดำเนินการสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนในการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย ขยะมูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย โดยมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในประเภทกิจการ ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประเภทกิจการ ๑.๑๖ กิจการผลิตเชื้อเพลิงจากผลผลิตการเกษตรรวมทั้งเศษวัสดุ หรือขยะ หรือของเสียที่ได้จากผลผลิตทางการเกษตร ๒. ประเภทกิจการ ๗.๑.๑.๑ กิจการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือ พลังงานไฟฟ้าและไอน้ำจากขยะ หรือเชื้อเพลิงจากขยะ (Refuse Derived Fuel) ๓. ประเภทกิจการ ๗.๑๗ กิจการนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ ๔. ประเภทกิจการ ๗.๑๘ กิจการบำบัดหรือกำจัดของเสีย <p>ทั้งนี้ ภาคเอกชนที่ขอรับการส่งเสริมในประเภทกิจการดังกล่าว จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรและไม่เกี่ยวกับภาษีอากร</p>
๓.	พิจารณาใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบ โดยการจ่ายหรือรับผิดชอบในการกำจัดขยะมูลฝอย	<ul style="list-style-type: none"> - กรมอนามัย ดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ เนื่องจากการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. ๒๕๔๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ประกอบกับในปัจจุบันราชการส่วนท้องถิ่นมีภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นจำนวนมาก สมควรปรับปรุงค่าธรรมเนียมในเรื่องต่างๆ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว
๔.	ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยให้เป็นที่คัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเพื่อง่ายในการจัดเก็บ	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสร้างความรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยใช้หลัก 3 Rs (Reduce Reuse Recycle) ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. เผยแพร่อินโฟกราฟฟิกและคลิปวิดีโอผ่านทางสื่อออนไลน์ เพื่อสร้างความรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยโดยใช้หลัก 3 Rs รวมถึง การให้ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัญหาขยะพลาสติก และทางเลือกในการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง อาทิ อินโฟกราฟฟิกชุดแยกขยะเรื่องง่าย ชุดลดขยะให้ท้องทะเล ชุดทิ้งขยะให้ถูกถัง ชุดขยะในมือคุณจัดการได้ด้วยมือคุณ ชุดขยะพลาสติกในทะเล และเผยแพร่คลิปวิดีโอ เรื่อง แยกขยะก่อนทิ้ง เด็กทำได้คุณก็ทำได้ ขยะพลาสติกลดได้ในสไตล์คุณ โดยเผยแพร่ผ่านทางเพชบุรีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒. เผยแพร่สารคดีเชิงข่าว และข่าวผ่านสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ ประกอบด้วย</p> <p>๑) สารคดีเชิงข่าวในรายการรักษ์โลก เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๗ ทุกวันพฤหัสบดี ช่วงเวลา ๑๕.๕๙-๑๖.๐๐ น. และสารคดีเชิงข่าวในรายการข่าวจริงสปริงนิวส์ เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์ ทุกวัน อาทิตย์ ช่วงเวลา ๑๘.๒๐-๑๙.๔๕ น.</p> <p>๒) เผยแพร่สื่อบทข่าวโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ต่างๆ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๗ สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์ เว็บไซต์สำนักข่าวกรีนนิวส์ สถานีวิทยุ สวพ FM 91MHz สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM 92.5MHz สถานีวิทยุ ชส.ทบ. สถานีวิทยุ FM 105MHz สถานีวิทยุกรีนเวฟ FM 106.5MHz และสถานีวิทยุลูกทุ่งมหานคร FM 95MH</p> <p>๓) เผยแพร่สื่อบทวิทยุ เรื่อง พฤติกรรมการลดและคัดแยกขยะ เพื่อสร้างกระแสความตระหนักถึงปัญหาขยะและส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีในการมีส่วนร่วมลดและคัดแยกขยะ โดยมีการเผยแพร่ผ่านทางสถานีวิทยุยอดนิยมต่างๆ ได้แก่ สถานีวิทยุ ลูกทุ่งมหานคร FM 95MHz สถานีวิทยุกรีนเวฟ FM 106.5MHz และวิทยุออนไลน์กรีนเวฟ www.greenwave.com สถานีวิทยุ สวพ FM91 MHz สถานีวิทยุ FM 102 MHz และสถานีวิทยุ FM 105 MHz</p> <p>๔) ประกวดสื่อสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ประเภทคลิปวิดีโอ ในหัวข้อรักษ์โลก เลิกพลาสติก ประเภทบทเพลง และประเภทบทกลอน ในหัวข้อรวมพลังคนรุ่นใหม่ สวมหัวใจไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนที่สนใจได้สร้างสรรค์ผลงานเพลง บทประพันธ์ และคลิปวิดีโอ เป็นสื่อต่อยอดในการเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่ประชาชนทั่วไป มีผู้สนใจส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดทั้ง ๓ ประเภท รวมกว่า ๕๐๐ ผลงาน และมีการพัฒนาต่อยอดนำสื่อที่ชนะการประกวดในทุกประเภทมาใช้เป็นสื่อในการรณรงค์สร้างกระแสลดการใช้ถุงพลาสติกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมกว่า ๒๐ ผลงาน</p> <p>๓. จัดทำโครงการสร้างวินัยสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน กิจกรรม ส่งเสริมชุมชนปลอดขยะ Zero Waste และกิจกรรมส่งเสริมโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการชุมชนปลอดขยะ/โรงเรียนปลอดขยะ โดยรับสมัครชุมชนและโรงเรียนเข้าร่วมโครงการฯ ผ่านสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดและสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ และคัดเลือกชุมชน/โรงเรียนปลอดขยะที่ผ่านเข้ารอบระดับจังหวัด/ระดับภาค นอกจากนี้ สนับสนุนงานวิชาการ วิทยากร คำแนะนำ ให้กับชุมชน/โรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้ง มอบใบประกาศให้แก่ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน</p>
๕.	สนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการกำจัดขยะมูลฝอย	<p>- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการให้การสนับสนุนทุนวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <p>๑. โครงการนวัตกรรมกระบวนการผลิตเชื้อเพลิงแข็งจากขยะด้วยระบบเรื่อกระแสจกแสงอาทิตย์</p> <p>๒. โครงการการพัฒนาและปรับปรุงระบบการทำแท่งชีวภาพเพื่อผลิตเชื้อเพลิงขยะคุณภาพสูงจากขยะมูลฝอยของประเทศไทย</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๓. โครงการการพัฒนาต้นแบบเชิงพาณิชย์ ระบบผลิตพลังงานอย่างยั่งยืน ที่เหมาะสมกับคุณสมบัติเฉพาะของชุมชนชีวมวลในประเทศไทย เฟส ๑</p> <p>๔. โครงการพัฒนาวิธีการขยายขนาด สำหรับเทคโนโลยีการแปรรูปขยะพลาสติกสู่สารตั้งต้นทางอุตสาหกรรมปิโตรเคมี</p> <p>๕. โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมเม็ดดินพร้อมถังบำบัดขยะอินทรีย์แบบ 2 in 1 ในเชิงพาณิชย์</p> <p>- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จัดเสวนาวิชาการในหัวข้อเรื่อง แนวทางวิชาการเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ซึ่งผู้เข้าร่วมเสวนาได้ร่วมกันเสนอแนวทางวิชาการในการแก้ปัญหาการจัดการขยะของสถานที่กำจัดมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี และสร้างตัวอย่างในการจัดการปัญหาขยะในอนาคต</p>
ของเสียอันตราย		
๑.	<p>จัดหาภาชนะรองรับของเสียอันตรายที่มีฝาปิดมิดชิดให้บริการในชุมชน จัดหารถเก็บขนชนิดพิเศษเพื่อเก็บของเสียอันตราย สร้างศูนย์กำจัดของเสียอันตราย อบรบเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถบริหารจัดการของเสียอันตรายได้ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการและประชาชนคัดแยกของเสียอันตราย ไม่รวมทิ้งกับขยะมูลฝอยทั่วไป และรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการของเสียชุมชนอย่างถูกวิธี</p>	<p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. กำหนดระบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีความพร้อม เป็นศูนย์รวบรวมและส่งไปกำจัด และจัดให้มีจุดรวบรวมของเสียอันตรายในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อลดการทิ้งปะปนกับขยะทั่วไป</p> <p>๒. ออกประกาศแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับ อปท. เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้ อปท. นำไปใช้ในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน</p> <p>- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีวินัย มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้ถูกต้องในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ รายการคนไทยหัวใจสีเขียว ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่น FM 92.5 MHz และ AM 891 MHz เวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ น. ทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ และเผยแพร่ในรูปแบบอินโฟกราฟิกผ่านเฟซบุ๊กกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ชุดก่อนทิ้งขยะต้องแยกขยะให้ถูกประเภท</p> <p>- กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตามกฎหมายควบคุม ประกอบด้วย กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เกี่ยวกับวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ อย่างเคร่งครัด รวมทั้ง จัดทำโครงการส่งเสริมโรงงาน ภายใต้โครงการยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว โครงการยกระดับ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>การจัดการของเสีย และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์จากของเสีย และโครงการพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการจัดการของเสียอันตรายภาคอุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำกับดูแลให้โรงงานจัดการกากของเสียที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่พบเห็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องในการเข้าตรวจโรงงาน จะแจ้งให้โรงงานรับทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขทันที
๒.	<p>ผู้ประกอบการต้องไม่ทิ้งของเสียอันตรายร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไป ต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง โดยไม่ทิ้งของเสียอันตรายลงพื้น ฝังดิน หรือท่อระบายน้ำ ควรนำไปทิ้งในภาชนะที่หน่วยงานท้องถิ่นจัดไว้ให้ ตลอดจนนำซากของเสียอันตรายไปคืนตัวแทนจำหน่าย เช่น แบตเตอรี่ใช้แล้ว ถ่านไฟฉายเก่า กระจ่างยาฆ่าแมลง เป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมการเร่งรัด ติดตาม และพิจารณาร่างกฎหมายในกระบวนการนิติบัญญัติ - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีวินัย มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้ถูกต้องในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ รายการคนไทยหัวใจสีเขียว ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่น FM 92.5 MHz และ AM 891 MHz เวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ น. ทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ และเผยแพร่ในรูปแบบอินโฟกราฟฟิคผ่านเฟซบุ๊กกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ชุดก่อนทิ้งขยะต้องแยกขยะให้ถูกประเภท - กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตามกฎหมายควบคุม ประกอบด้วย กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เกี่ยวกับวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ อย่างเคร่งครัด รวมทั้ง จัดทำโครงการส่งเสริมโรงงาน ภายใต้โครงการยกระดับโรงงานอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมสีเขียว โครงการยกระดับการจัดการของเสีย และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์จากของเสีย และโครงการพัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการจัดการของเสียอันตรายภาคอุตสาหกรรม
๓.	<p>ประชาชนควรทิ้งของเสียอันตรายที่ถูกวิธี ไม่ทิ้งรวมกันกับขยะมูลฝอยทั่วไป และนำซากของเสียอันตรายไปคืนตัวแทน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดทำความร่วมมือกับผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ ผู้ให้บริการจัดการของเสียอันตราย รวมทั้ง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภายใต้โครงการ คืนมือถือเก่า สร้างบุญ สร้างชาติ เพื่อรับคืนมือถือจากประชาชนทั่วไป และหน่วยงานองค์กรต่างๆ เพื่อนำกลับไปรีไซเคิล

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	จำหน่าย เช่น แบตเตอรี่ใช้แล้ว ถ่านไฟฉายเก่า กระป๋องยาฆ่าแมลง เป็นต้น	- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความรับรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีวินัย มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้ถูกต้องในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ รายการคนไทยหัวใจสีเขียว ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คลื่น FM 92.5 MHz และ AM 891 MHz เวลา ๑๔.๐๐-๑๕.๐๐ น. ทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ และเผยแพร่ในรูปแบบอินโฟกราฟิกผ่านเฟซบุ๊กกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ชุดก่อนทิ้งขยะต้องแยกขยะให้ถูกประเภท
ขยะมูลฝอยติดเชื้อ		
๑.	สนับสนุนให้หน่วยงานท้องถิ่นและโรงพยาบาลมีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างเป็นระบบและถูกวิธี	- กรมอนามัย ดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมแนวทาง/คู่มือวิชาการ การเก็บ รวบรวม ขนส่ง และจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวมทั้ง ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับ อปท. เรื่อง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (EHA4002) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้อง ด้วยสุขลักษณะ และเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนคู่มือแนวทางการพัฒนาสถานบริการสาธารณสุข ให้ได้มาตรฐานด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแก่โรงพยาบาลทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ณ แหล่งกำเนิด
๒.	ควบคุมให้สถานพยาบาลนำขยะมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดที่ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อตามที่หน่วยงานท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น	- กรมอนามัย ดำเนินการพัฒนาระบบกำกับกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Manifest System) รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้งานระบบฯ ดังกล่าว และพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกระดับ ให้สามารถกำกับ ติดตามการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดอย่างถูกต้อง
๓.	สนับสนุนให้หน่วยงานท้องถิ่นทั่วประเทศสามารถจัดการปัญหาขยะมูลฝอยติดเชื้อได้เองตลอดกระบวนการและฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง	- กรุงเทพมหานคร ดำเนินการณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนแยกทิ้งมูลฝอยอันตรายออกจากมูลฝอยทั่วไป และให้บริการจัดเก็บมูลฝอยอันตรายโดยชนิดของมูลฝอยอันตรายจากชุมชนที่จัดเก็บ ได้แก่ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ เครื่องสำอาง หมดยา ยารักษาโรคที่หมดยา ภาชนะบรรจุน้ำยาทำความสะอาดและเครื่องสุขภัณฑ์ ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีนโยบายให้ประชาชนแยกทิ้งมูลฝอยอันตรายทุกวันอาทิตย์ เพื่อสำนักงานเขตจัดเก็บรวบรวมส่งไปเก็บกัก ณ สถานีขนถ่ายมูลฝอย ซึ่งตั้งอยู่ภายในศูนย์กำจัดมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์กำจัดมูลฝอยอ่อนนุช ศูนย์กำจัดมูลฝอยหนองแขม และศูนย์กำจัดมูลฝอยสายไหม และนำไปกำจัดตามหลักสุขาภิบาล โดยบริษัทที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ในส่วนของการนำซากของเสียอันตรายไปคืนตัวแทนจำหน่าย เช่น แบตเตอรี่ใช้แล้ว ถ่านไฟฉายเก่า และกระป๋องยาฆ่าแมลง เป็นต้น ยังไม่มีแนวทางชัดเจนในการรับคืนของตัวแทนจำหน่าย ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นผู้เก็บรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว - กรมอนามัย ดำเนินการจัดทำและอบรมหลักสูตรการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อ หรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ เข้าใจถึงอันตรายจากมูลฝอยติดเชื้อ และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างถูกสุขลักษณะ
๔.	สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนหรือดำเนินการรวบรวม จัดเก็บ และกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อ	- กรมอนามัย ดำเนินการผลักดันการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๕.	รณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกที่	- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกที่ ได้แก่ การจัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งและบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งของเสียอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
สารอันตราย		
๑.	เพิ่มความเข้มงวดในการควบคุม และมีการแนะนำการใช้สารอันตรายแก่ผู้ใช้ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม มีการควบคุมการขนส่งสารอันตรายโดยกำหนดมาตรฐานพาหนะ วิธีการขนส่ง เส้นทางที่เหมาะสมในการขนส่ง ควรมีการควบคุมเก็บรักษาสารอันตราย กำหนดเขตพื้นที่ในการจัดเก็บสารอันตราย พร้อมมีระบบป้องกันและแก้ไขกรณีฉุกเฉิน และควรมีการสำรวจข้อมูลการใช้สารอันตราย และพัฒนาเครือข่ายข้อมูลด้านสารอันตราย ตลอดจนรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับสารอันตราย	<p>- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เสนอคณะกรรมการวัตถุอันตรายขอให้ควบคุมสารอันตรายชนิดใหม่ให้เป็นวัตถุอันตราย ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีในข้อบทต่างๆ ของอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลข่าวสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ และอนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท และให้มีการควบคุมสารอันตรายภายในประเทศ รวมทั้ง ป้องกันความเสี่ยงจากผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยใน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอขอให้ควบคุมสาร decabromodiphenyl ether และสาร short-chain chlorinated paraffins เป็นวัตถุอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาข้อมูลและกลั่นกรองความเป็นอันตรายของวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ๒. คณะกรรมการวัตถุอันตราย ในการประชุมครั้งที่ ๓-๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีมติให้จำกัดการใช้วัตถุอันตราย จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ พาราควอตคลอรีไพริฟอส และไกลโฟเสต โดยมอบหมายให้กรมวิชาการเกษตรกำหนดหลักเกณฑ์ในการจำกัดการใช้วัตถุอันตรายทั้ง ๓ ชนิด ดังกล่าว ๓. จัดเก็บตัวอย่างและข้อมูลเพื่อเพิ่มเติมพารามิเตอร์กลุ่มสารฆ่าแมลง ในมาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน ๔. เฝ้าระวังและติดตามการปนเปื้อนของสารกำจัดศัตรูพืช จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ พาราควอตคลอรีไพริฟอส และไกลโฟเสต ในสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ๕. รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพดิน (กลุ่มสารเคมีทางการเกษตรและโลหะหนัก) ๖. ศึกษาข้อมูลบรรจุก๊าซสารเคมีทางการเกษตร เพื่อพัฒนาแนวทาง/ระบบการเรียกคืนซากบรรจุก๊าซสารเคมีทางการเกษตร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<ul style="list-style-type: none"> - กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตามกฎหมายควบคุม ประกอบด้วย กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทุกฉบับที่เกี่ยวกับวัตถุอันตราย รวมทั้ง ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด และสร้างเครือข่ายการควบคุม
๒.	สนับสนุนให้ภาคเอกชนผู้ใช้สารอันตรายมีระบบจัดการจัดเก็บ ขนส่งสารอันตรายที่ถูกต้อง ปลอดภัย และมีระบบป้องกันแก้ไขกรณีฉุกเฉินในกระบวนการผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ฝึกอบรมการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน อุบัติภัยจากสารเคมี และการลักลอบทิ้งกากของเสียให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ให้คำปรึกษา สนับสนุนทางด้านวิชาการในการจัดการมลพิษจากเหตุฉุกเฉิน อุบัติภัยจากสารเคมี และการลักลอบทิ้งกากของเสียให้กับหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ ๒. จัดตั้งศูนย์ควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ตรวจสอบมลพิษจากสารเคมี จัดการฝึกอบรมเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ สถานประกอบการ และอาสาสมัครจากชุมชนในพื้นที่จังหวัดระยอง และจังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออก ในการตรวจสอบการลักลอบทิ้งของเสีย เหตุฉุกเฉินสารเคมี และเรื่องร้องเรียน เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ได้รวดเร็วมากขึ้น - กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตามกฎหมายควบคุม ประกอบด้วย กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทุกฉบับที่เกี่ยวกับวัตถุอันตราย รวมทั้ง ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด และสร้างเครือข่ายการควบคุม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินการกำกับดูแลให้โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมที่ใช้สารเคมี จัดทำทะเบียนจัดเก็บสารเคมี มีอุปกรณ์ป้องกันการใช้สารเคมีอันตราย มีการขนส่งสารอันตราย ที่ถูกต้อง และมีการซ่อมแผนฉุกเฉินกรณีสารเคมีรั่วไหลอย่างต่อเนื่อง
๓.	ศึกษาหาแนวทางในการจัดการสารอันตรายที่ถูกต้อง และพัฒนาวัตถุอันตรายทดแทนสารอันตราย รวมทั้ง การใช้เทคโนโลยีที่สะอาดในกระบวนการผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ดำเนินการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและขยะพลาสติกในชุมชนเพื่อการบูรณาการอย่างยั่งยืน และแผนการจัดการขยะชุมชนอย่างยั่งยืนเพื่อรวบรวมสถานการณ์และเทคโนโลยีต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย รวมถึงเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการขยะชุมชน ซึ่งแบ่งตามปริมาณและประเภทของขยะที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการรวบรวมข้อมูลของปัญหาการจัดการขยะชุมชน พบว่า เทคโนโลยีการคัดแยกขยะเป็นกระบวนการสำคัญในการแก้ปัญหาจึงได้ขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการคัดแยกขยะโดยระบบกึ่งอัตโนมัติ ร่วมกับการบำบัดมลพิษและสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะชุมชนเพื่อถ่ายทอดสู่สังคม

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการให้การสนับสนุนทุนวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงการการประยุกต์ใช้ระบบมัดจำคืนเงินเพื่อจัดการขยะบรรจุภัณฑ์อันตรายในภาคเกษตรกรรมของไทย ๒. โครงการการศึกษาระบบโลจิสติกส์ย้อนกลับเพื่อจัดการขยะอันตรายที่มีประสิทธิภาพ ๓. การพัฒนานวัตกรรมระบบกำจัดไฮโดรเจนซัลไฟด์ด้วยกระบวนการเคมีไฟฟ้าเพื่อใช้ทำความสะอาดแก๊สชีวภาพระดับอุตสาหกรรม ๔. Petroleum Bio-cleaners: ผลิตภัณฑ์ชีวภาพสำหรับทำความสะอาดคราบปิโตรเลียม ภายใต้โครงการ Leaders in Innovation Fellowships (LIF) Programme <p>- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จัดเสวนาวิชาการในหัวข้อเรื่อง จากปลากะเบน...สู่ ระบบป้องกันมลพิษจากอุบัติเหตุ ซึ่งผู้เข้าร่วมเสวนาได้ทราบถึงการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากกรณีเหตุการณ์ปลากะเบนตายในแม่น้ำแม่กลอง ข้อเสนอแนะเพื่อหาแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุจากมลพิษ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ เสนอแนะระบบป้องกันมลพิษจากอุบัติเหตุ เพื่อระงับเหตุให้เร็ว และมีผลกระทบต่อภัยที่น้อยที่สุดและสามารถนำผลการสัมมนาไปพิจารณานำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาในเชิงนโยบายและปฏิบัติ</p>
๙. สาขาสีเขียวสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน		
๑.	สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดเก็บฐานข้อมูลและทำแผนจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่และเกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและพื้นที่สีเขียว (Thai Green Urban: TGU, http://thaigreenurban.onep.go.th/index.aspx) เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับประกอบการจัดทำนโยบาย วางแผน และบริหารจัดการเมืองและพื้นที่สีเขียว ในระดับชาติและระดับพื้นที่ นำไปสู่การมีสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ระบบฐานข้อมูล ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูลย่อย ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) ผลการปฏิบัติที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม ๒) ต้นแบบพื้นที่สีเขียวในเมือง และ ๓) ปริมาณพื้นที่สีเขียวชุมชนของประเทศไทย โดยในระบบฐานข้อมูลย่อยพื้นที่สีเขียวเชิงปริมาณ ประกอบด้วย ข้อมูลขนาดพื้นที่สีเขียว ๕ ประเภท ในเขตเทศบาลนครและเทศบาลเมือง ประกอบด้วย ๑) พื้นที่สีเขียวธรรมชาติ ๒) พื้นที่สีเขียวเพื่อบริการ ๓) พื้นที่สีเขียวเฉพาะ ๔) พื้นที่สีเขียวบริเวณริมทางสัญจร และ ๕) พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจชุมชน โดยรวมพื้นที่แหล่งน้ำและพื้นที่โล่ง ซึ่งใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ วิเคราะห์ภาพถ่ายดาวเทียม ระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ในการคำนวณขนาดพื้นที่สีเขียวดังกล่าว และได้มีการตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามอย่างเป็นทางการ หรือสื่อสารด้วยวาจากับเจ้าหน้าที่ของเทศบาล หรือการประชุมสัมมนา ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ระบบฐานข้อมูล TGU เช่น ใช้ในการติดตามประเมินผลขนาดพื้นที่สีเขียวในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>ซึ่งกำหนดเป้าหมายพื้นที่สีเขียวในเมืองไว้ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตารางเมตรต่อคน และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน เป็นต้น</p> <p>๒. จัดทำโครงการการพัฒนาที่ยั่งยืนของเมืองและชุมชน ภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อจัดทำแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวสำหรับเมืองและชุมชนในประเทศไทย ดำเนินงานอาเซียนสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน และปรับปรุงระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียว และฐานข้อมูลติดตามการปฏิบัติตามตัวชี้วัดอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน มีผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนและมาตรฐานพื้นที่สีเขียว การถอดบทเรียนในพื้นที่นำร่องแผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน ในระยะสั้นและระยะยาว แผนบูรณาการเครือข่ายและการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียว รวมทั้งฐานข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงให้ตอบสนองกับสถานการณ์ปัจจุบัน ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติเมืองนำไปขยายผล และประยุกต์การดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทที่เหมาะสมต่อไป</p> <p>๓. จัดทำโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียวชุมชนเมืองเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อจัดทำแนวทางการยกระดับขีดความสามารถของท้องถิ่น หน่วยงาน เครือข่ายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียวชุมชนเมือง รวมทั้ง เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถ และพัฒนาเครื่องมือและกลไกการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียวชุมชนเมือง มีผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ แนวทางการยกระดับขีดความสามารถเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียวชุมชนเมือง ข้อกำหนดและมาตรการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียวชุมชนเมือง เพื่อนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการปรับปรุงนโยบาย แผน กฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตัวอย่างจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ในภูมิภาคอาเซียน เพื่อการเรียนรู้ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ในด้านพื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพ และ/หรือ ด้านการจัดการขยะ น้ำ อากาศ ตามตัวชี้วัดอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนชุดปัจจุบันและชุดที่เสนอขึ้นใหม่อย่างน้อย ๑ พื้นที่ และระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียวชุมชนเมือง ในระดับเทศบาลเมือง เพื่อหน่วยงานและเทศบาลของประเทศไทยสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีข้อมูลพื้นที่สีเขียวที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและได้รับการยอมรับ เพื่อกำหนดนโยบาย แผน การบริหารจัดการ และติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>
๒.	ผลักดันการนำแนวทางการจัดการภูมิทัศน์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรจุในเทศบัญญัติเพื่อดูแลภูมิทัศน์ที่เหมาะสม	- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการร่วมกับเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ และสำนักงาน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	และกำหนดมาตรการในการควบคุม เช่น การจัดเก็บภาษีป้ายเพิ่มเติม เป็นต้น	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ศึกษาเพื่อวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองสีเขียวและออกแบบวางผังสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์พื้นที่สีเขียวในพื้นที่นาร่อง เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้ ในการแปลงแผนและผังดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ร่วมกับชุมชนหัวบ้าน จัดทำข้อตกลงของชุมชน เพื่อจัดระเบียบทางเดินเท้าภายในชุมชนบริเวณถนนสุตึก เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม ซึ่งต่อมาได้พัฒนาไปสู่การจัดทำโครงการหน้าบ้านน่ามอง มีการจัดประกวดให้รางวัล และผลักดันสู่การจัดทำถนนสายวัฒนธรรม ของกระทรวงวัฒนธรรมในเวลาต่อมา
๑๐. สาขาสีสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม		
๑.	การศึกษาความสามารถในการรองรับของแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรม เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเสื่อมโทรมในการจำกัดการท่องเที่ยว	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านชุมชนเก่า สำหรับเป็นแนวทางการดำเนินงานอนุรักษ์ฟื้นฟูย่านชุมชนเก่าในภาพรวมของประเทศ ให้สามารถดำรงรักษาสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมย่านชุมชนเก่า เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ดังนี้</p> <p>๑) เสนอนโยบายระยะเร่งด่วน โดยประกาศย่านชุมชนเก่า จำนวน ๖๑๓ แห่ง ตามทะเบียนย่านชุมชนเก่าของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์</p> <p>๒) เสนอให้มีหน่วยงานหลักรองรับการดำเนินงาน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว</p> <p>๓) เสนอให้หน่วยงานส่วนภูมิภาค มีบทบาทในการขับเคลื่อนนโยบายจากส่วนกลาง และให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่น เป็นแกนหลักในการดำเนินการ</p> <p>๔) ปรับระบบให้มีมาตรการควบคุมและมาตรการส่งเสริมจูงใจ ควบคู่กัน โดยมีกลไกทางกฎหมายในการคุ้มครอง ส่งเสริม และจูงใจ ตลอดจน มีกลไกทางการเงินสนับสนุนการขับเคลื่อน</p> <p>ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐</p> <p>๒. จัดทำเกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตก ภูเขา ธรณีสัณฐานและภูมิทัศน์ธรรมชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ และถ้า ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ซึ่งเกณฑ์การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าว เป็นเครื่องมือให้กับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น ไปใช้ประโยชน์ในการประเมินสถานภาพแหล่งธรรมชาติ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>เกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการรองรับของแหล่งธรรมชาติ การบริหารจัดการแหล่งธรรมชาติ และองค์ประกอบต่างๆ การติดตามและตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นกับแหล่งธรรมชาติฯ โดยมีเป้าหมายในการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และอยู่ในสภาพที่ไม่เสื่อมโทรม มีระดับของผลกระทบที่ไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ</p>
๒.	<p>การสนับสนุนกลไกทางการเงินที่เป็นเงินนอกงบประมาณโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ เช่น การจัดตั้งกองทุนอนุรักษ์ เป็นต้น</p>	<p>- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนเพื่อการอนุรักษ์อาคารเมืองเก่า นำนโยบายการจัดตั้งกองทุนอนุรักษ์อาคารเมืองเก่ามาดำเนินการจัดตั้งกองทุนอนุรักษ์อาคารเมืองเก่า เพื่อดูแลอาคารและบ้านเก่า เป็นที่ปรึกษาและเสนอแนะในการอนุรักษ์อาคารเมืองเก่า ระดมเงินทุนเข้ากองทุนเพื่อการอนุรักษ์อาคารเมืองเก่า และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์อาคารเก่า</p>
๓.	<p>การกำหนดให้รายได้ที่ได้จากการท่องเที่ยวต้องนำกลับไปสู่กระบวนการในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์</p>	<p>- กรมศิลปากร ดำเนินการกำหนดให้มีการนำรายได้ที่ได้จากการท่องเที่ยวกลับไปสู่กระบวนการในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้าง ซ่อมแซม หรือบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และอาคารที่ใช้ในกิจการของโบราณสถาน และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ๒. ปรับปรุงบริเวณโบราณสถานหรือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ๓. สำรอง ซ่อมแซม หรือซุกค้นโบราณวัตถุและโบราณสถาน ๔. สร้าง ซ่อม ซ้ำ หรือซื้อวัสดุเพื่อกิจการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการจากโบราณคดีหรือการพิพิธภัณฑหรือกิจการที่เกี่ยวข้อง ๕. จัดแสดงโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ๖. ศึกษา วิจัย เผยแพร่ อบรม หรือประชุมเกี่ยวกับกิจการด้านโบราณคดีหรือการพิพิธภัณฑ ๗. จ่ายเป็นค่าตอบแทน บำเหน็จรางวัล ค่าจ้าง หรือค่ารับรองเกี่ยวกับกิจการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการโบราณคดีหรือการพิพิธภัณฑ
๔.	<p>การปรับปรุงฐานข้อมูลแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมให้มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้</p>	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำฐานข้อมูลแหล่งศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลแหล่งศิลปกรรมทั่วประเทศ ที่มีการบูรณาการประเภทต่างๆ ๗ ประเภท ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑) อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน สถาน หลักเมือง ๒) วัด วัดร้าง ศาสนสถาน ๓) พิพิธภัณฑ สถาปัตยกรรม พระราชวัง

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๔) แหล่งโบราณคดีที่ขุดแล้ว และยังไม่ได้ขุดค้นโบราณวัตถุ เต่าเผาโบราณ</p> <p>๕) ชุมชนโบราณ เมืองโบราณ อุทยานประวัติศาสตร์</p> <p>๖) เมืองเก่า เมืองประวัติศาสตร์</p> <p>๗) ย่านชุมชนเก่า</p> <p>ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์แหล่งศิลปกรรมทั่วประเทศสามารถนำเสนอบน Google Earth และเว็บไซต์ http://culturalenvi.onep.go.th</p> <p>๒. รวบรวมข้อมูลแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ และจัดทำเป็นฐานข้อมูลแหล่งธรรมชาติฯ สามารถติดตามและประเมินเชิงคุณภาพของสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ปรับปรุงฐานข้อมูลแหล่งธรรมชาติฯ ให้มีความทันสมัยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ฐานข้อมูลนำเสนอบนเว็บไซต์ http://naturalsite.onep.go.th</p>
๑๑. สาขาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ		
๑.	การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และกลไกทางสังคมในการสร้างแรงจูงใจการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญกับมาตรการที่มีต้นทุนต่ำและเกิดความคุ้มค่าต่อสังคมโดยรวม	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. จัดทำกลไกของประเทศไทยในการขอรับการสนับสนุนทางการเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของประเทศ ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (National Focal Point) และหน่วยประสานงานหลัก (National Designated Authority: NDA) ของกองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับกลไกทางการเงิน ที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ ได้มีการพัฒนา กลไกภายในประเทศเพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว ประกอบด้วย</p> <p>๑) กรอบการพิจารณาขอรับการสนับสนุนทางการเงินระหว่างประเทศ ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (Thailand Country Programme: TCP)</p> <p>๒) เกณฑ์การพิจารณาโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินจากต่างประเทศ</p> <p>ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุม เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ ได้ให้ความเห็นชอบ และได้นำเผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์ สผ. (www.onep.go.th) เพื่อให้ประเทศไทยมีแนวทางดำเนินงานด้านการเงิน เพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance) ต่อไป</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒. จัดทำโครงการสนับสนุนการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานของกองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund Readiness) ของประเทศไทย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนภูมิอากาศสีเขียว เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ และภาคสถาบันการเงินการธนาคาร สำหรับหน่วยงานหลักของกองทุนภูมิอากาศสีเขียว สามารถจัดสรรทรัพยากรทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้ มีการจัดทำ (ร่าง) คู่มือกองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) แล้วเสร็จ โดยอยู่ระหว่างการจัดทำเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์ ใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอโครงการ ขอรับการสนับสนุนสำหรับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้ง เตรียมความพร้อมให้กับภาคเอกชนที่มีศักยภาพ สามารถดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคสถาบันการเงินการธนาคาร ให้สามารถพัฒนาโครงการที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต่อไป</p> <p>๓. จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ ในอุตสาหกรรมปรับอากาศและทำความเย็น (Thailand Refrigeration and Air Conditioning NAMA: Thailand RAC NAMA) ดำเนินการร่วมกับกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน NAMA Facility จำนวน ๑๔.๗ ล้านยูโร (๕๖๘ ล้านบาท) ในผลิตภัณฑ์ ๔ ประเภท ได้แก่ ตู้เย็น ตู้แช่ เครื่องทำความเย็น และเครื่องปรับอากาศ ทั้งนี้ โครงการฯ ได้รับความร่วมมือจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นผู้รับทุนของประเทศไทย (National Recipient) ตลอดจน จัดตั้งกองทุน RAC NAMA เพื่อบริหารจัดการเงินทุน สำหรับดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเงินทุนจะใช้ในการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนสายการผลิต สนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์ด้านการฝึกอบรมและทดสอบ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์เข้าสู่ตลาด รวมทั้ง กระตุ้นให้ผู้บริโภคครัวเรือนและผู้ใช้เชิงพาณิชย์ในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มาใช้ผลิตภัณฑ์ที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น</p> <p>๔. จัดทำโครงการศึกษาการลดก๊าซเรือนกระจกในนาข้าวของประเทศไทย (Thai Rice NAMA) ดำเนินการร่วมกับกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุน NAMA Facility จำนวน ๑๕ ล้านยูโร (๖๐๐ ล้านบาท) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๖ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท อ่างทอง ปทุมธานี สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา และสุพรรณบุรี ทำนาแบบลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยเทคโนโลยีการเพาะปลูกที่เหมาะสม เช่น</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง การปรับพื้นที่และพันธุ์ข้าวที่ปลูก เป็นต้น ทั้งนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำหน้าที่พัฒนารูปแบบธุรกิจ เพื่อรองรับผลผลิตดังกล่าว ให้เกิดมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๕. จัดทำโครงการศึกษาโครงสร้างเชิงสถาบันและรายจ่ายของภาคเอกชนในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย (Private Climate Expenditure and Institutional Review: PCEIR) ดำเนินการร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) เพื่อศึกษาปริมาณเงินลงทุนสำหรับการผลิตไฟฟ้าและความร้อนจากพลังงานทดแทน และการเข้าถึงกลไกสนับสนุนทางการเงินจากมาตรการของภาครัฐต่อการลงทุน โดยโครงการฯ ได้ศึกษาแนวทางการติดตามข้อมูลการลงทุนภาคเอกชน และการสนับสนุนจากภาครัฐ สำหรับการลงทุนด้านพลังงานทดแทน (Tracking System) แล้วเสร็จ ผ่านการรับฟังความคิดเห็น ก่อนไปปรับปรุงให้เหมาะสม และใช้ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ และนำผลการศึกษาเสนอต่อคณะทำงานศึกษาโครงสร้างเชิงสถาบันและรายจ่ายของภาคเอกชนในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ซึ่งได้รับความเห็นชอบให้ใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการติดตามข้อมูลการลงทุนด้านพลังงานทดแทน และการสนับสนุนจากภาครัฐ พร้อมทั้ง สนับสนุนการติดตามและวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการดำเนินมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน ต่อไป</p> <p>- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ดำเนินการจัดทำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกในประเทศด้วยความสมัครใจ โดยสามารถนำปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกของโครงการไปขายในตลาดคาร์บอนภาคสมัครใจภายในประเทศได้ อีกทั้งได้พัฒนาการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกผ่านธุรกิจคาร์บอน กลไกราคา และตลาดคาร์บอน นอกจากนี้ยังได้คำนึงถึงการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกกับทุกภาคส่วนทั้งระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น ในการวางแผนการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกระดับพื้นที่ และดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านหลักสูตรที่จัดทำขึ้น และสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับ หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน นิสิต นักเรียน นักศึกษา ให้มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก</p>
๒.	การปรับปรุงโครงสร้างภาษีผลิตภัณฑ์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมากเพื่อสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	- กรมสรรพสามิต ดำเนินการการปรับปรุงโครงสร้างภาษีผลิตภัณฑ์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในรถยนต์และรถจักรยานยนต์ โดยทบทวนโครงสร้างภาษีสรรพสามิต รถยนต์และรถจักรยานยนต์ ตามอัตราการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๓.	การให้ข้อมูลแก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อความเสี่ยงจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ เช่น ภาคเกษตรต้องให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ไม่พึ่งพาเกษตรเชิงเดี่ยว เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ปรับปรุง ทบทวนแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการเตรียมความพร้อม การแจ้งเตือนภัย และการดำเนินการช่วยเหลือให้แก่หน่วยงานในระดับท้องถิ่น ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ และพื้นที่ข้างเคียง ตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภัย เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน ๒. จัดทำวารสาร Disaster Profile (วารสารสาระภัย) ออกเผยแพร่ให้แก่บุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มหาวิทยาลัยทุกแห่ง สำนักงานหอสมุด และหน่วยงานภาคีเครือข่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และสร้างความตระหนักในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ www.disaster.go.th
๑๒. ประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙		
การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการจัดการธุรกิจรีไซเคิล		
๑.	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความจำเป็นในการแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป รวมทั้งภัยที่เกิดจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน โดยการรณรงค์ผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และการเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปให้รู้เท่าทันภัยอันตรายจากสารพิษในขยะอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นของเสียอันตรายชนิดหนึ่ง อันจะนำไปสู่การป้องกันปัญหามลพิษต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนเกี่ยวกับความจำเป็นในการแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป รวมทั้งภัยที่เกิดจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดดำเนินการคัดแยกของเสียอันตรายชุมชนและขยะอิเล็กทรอนิกส์ออกจากขยะมูลฝอยประเภทอื่น ๓. ส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายชุมชนและส่งกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ ๔. จัดทำเอกสารเผยแพร่ให้ความรู้ด้านการจัดการของเสีย เช่น คู่มือของเสียอันตรายสำหรับประชาชน คู่มือการปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับเจ้าหน้าที่
๒.	การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมควบคุมมลพิษที่ต้องปฏิบัติการกิจเพิ่มขึ้น ตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการเตรียมการรองรับ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำคู่มือศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ๒. ออกแบบก่อสร้างศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ฯ ๓. จัดทำระบบรองรับการขึ้นทะเบียนศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์ฯ ๔. จัดทำอนุบัญญัติ ๑๒ ฉบับ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๖.	การส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีการออกแบบสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการสนับสนุน เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การให้ทุนสนับสนุนการผลิตและออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะสำหรับการผลิตสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- กรมบัญชีกลาง ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการกระตุ้นการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นแนวนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริม หรือสนับสนุน เพื่อให้การปฏิรูปประเทศประสบความสำเร็จ หากภาครัฐประสงค์ให้ส่งเสริม หรือสนับสนุนภาคเอกชน เพื่อเกิดแรงจูงใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเสนอเรื่องมายังคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง ของกรมบัญชีกลาง เพื่อพิจารณาให้เป็นพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริม หรือสนับสนุน และเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดเป็นกฎกระทรวงพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน ต่อไป
๗.	การสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบบางส่วนมาจากการรีไซเคิล หรือผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า โดยการนำมาตรการให้สิทธิลดหย่อนภาษีมาใช้ประกอบ เพื่อให้ผู้บริโภคได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	
๘.	การจัดตั้งองค์กรเพื่อจัดการขยะแบบยั่งยืนเป็นผู้ใช้กฎหมายแบบบูรณาการ ส่งเสริมการจัดการที่แหล่งกำเนิด สร้างความเข้าใจในการคัดแยกขยะมูลฝอย ส่งเสริมระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีคุณภาพและปลอดภัย	- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ โดยกำหนดกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะแบบรวมกลุ่ม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน ๓๒๔ คลัสเตอร์ (Cluster) ภายใน พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยควบคุมไม่ให้เกิดการเทกอง เฝือกกลางแจ้งตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ประสบปัญหา ให้คำแนะนำ ปรับปรุง และฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และออกประกาศสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ พร้อมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจประเมินการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
๙.	การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยรวมจากชุมชน เพื่อให้การจัดการซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จากชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นไปตามหลักวิชาการ โดยจะต้องประสานกับระบบเครือข่ายของศูนย์รับซื้อคืนและศูนย์รับแลกซื้อ	- กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการร่วมกับกรุงเทพมหานคร ในการจัดเตรียมศูนย์รับคืนซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละสำนักงานเขต โดยให้มีจตุรบรรพของเสียอันตรายจากชุมชนรวมทั้งซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายและซากผลิตภัณฑ์ฯ - สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้ ๑. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยรวมจากชุมชน ๒. จัดตั้งศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายของจังหวัดระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดแนวทางในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายในพื้นที่ขนส่ง และนำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๑๐.	กำหนดแนวทางและมาตรฐานในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้ง กำหนดมาตรการส่งเสริมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนที่จัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์จากชุมชน และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้ง อาศัยการตรวจตรากฎหมายที่เหมาะสมมาบังคับใช้	<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการขยายผลการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ตามแนวทางประชารัฐร่วมใจ แยกทิ้งขยะอันตราย และขยายผลไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมประชาชนแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้ง ชากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ออกจากมูลฝอยทั่วไป และนำไปทิ้งยังจุดรวบรวมเพื่อรวบรวมนำไปรีไซเคิล บำบัดหรือกำจัดอย่างถูกวิธี - สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. จัดประชุมเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยประสานกับหน่วยงาน และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการออกแบบหลุมฝังกลบอย่างปลอดภัย (Secure Landfilling) เพื่อกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ตกค้างในปัจจุบัน และกำหนดมาตรการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่ออกเทศบัญญัติในการควบคุมการประกอบกิจการคัดแยกซากเครื่องใช้ไฟฟ้าและซากอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้ง มีมาตรการป้องกันและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และนำขยะที่ตกค้างส่วนที่สะสมมานาน ไปกำจัดกับเอกชนที่ให้บริการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ และกำจัดของเสียจากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายนำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ ๒. ดำเนินการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ประชุมหารือและติดตามการดำเนินงานจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน และขยะอิเล็กทรอนิกส์ ในพื้นที่จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เข้าร่วมชี้แจงผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของกระทรวงมหาดไทย โดยมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด - สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการประสานเชิงนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเชิงพื้นที่ทั่วประเทศ
๑๑.	สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการออกแบบและปรับปรุงการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงสนับสนุนให้มีเครือข่ายงานวิจัยและพัฒนาระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำโรงงานต้นแบบในการรีไซเคิลวัสดุแต่ละชนิดที่มีประสิทธิภาพและใช้ต้นทุนต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินการจัดแถลงข่าว เรื่อง เอกชน...คิดใหญ่...วิจัยจริง...มุ่งสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ในงานตลาดนัดเปิดโลกผลงานวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๒ โดยผู้เข้าร่วมเสวนา โดยเฉพาะภาคเอกชนให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา นำไปสู่ผลิตสินค้าที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค ที่ใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อมและเหมาะสมกับวิถีชีวิต และเกิดการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม และขับเคลื่อนเป้าหมายหลักของประเทศไทย มุ่งสู่ไทยแลนด์ ๔.๐

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
การบูรณาการพื้นที่ป่าและการจัดการป่าอย่างยั่งยืน		
๑.	สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ การให้บริการของระบบนิเวศที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อรองรับการตัดสินใจเชิงนโยบาย และช่วยสร้างแรงจูงใจให้ชุมชน ทำหน้าที่ดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) โดยกองทุนสิ่งแวดล้อมดำเนินการสนับสนุนโครงการการสร้างเสริมพลังชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งโครงการได้รวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ทางความหลากหลายทางชีวภาพ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ การอนุรักษ์ การบริหารจัดการกลุ่ม กระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชน และจัดทำและนำแผนพัฒนาการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนอย่างยั่งยืนไปปฏิบัติ รวมทั้ง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรในพื้นที่ป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก เป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรชุมชนในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้ทำการประเมินรายได้ของชุมชน จากการประเมินมูลค่าด้านผลผลิตในรูปของของป่าพบว่า มูลค่าของผลผลิตในรูปของของป่าที่มีการใช้ประโยชน์จากป่าใหญ่โคกจิก-ตาลอก มีมูลค่ารวม ๒,๔๓๖,๓๑๕ บาท และการใช้ประโยชน์จากเห็ด มีการใช้ประโยชน์ที่มีมูลค่าสูงถึง ๖๘๐,๙๙๐ บาท
๒.	ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนเพื่อการอนุรักษ์ในระดับท้องถิ่น อาทิ กองทุนอนุรักษ์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นคุณค่าและได้รับประโยชน์จากการให้บริการของระบบนิเวศ จ่ายค่าตอบแทนตามความสมัครใจ หรืออาจเป็นการเก็บค่าที่เกี่ยวข้มและการใช้บริการด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสม หรือการจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูลุ่มน้ำ รวมทั้ง กองทุนเพื่อการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ	- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการสนับสนุนทุนวิจัยโครงการการศึกษาแนวทางการปฏิรูปกองทุนสิ่งแวดล้อมรองรับแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโครงการศึกษาธรรมาภิบาลการบริหารกองทุนพัฒนาชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า
๓.	สนับสนุนการจัดทำมาตรการด้านกฎระเบียบในการจ่ายค่าตอบแทนคุณระบบนิเวศสำหรับประเทศไทย การใช้มาตรการด้านกฎระเบียบ หรือการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ควรเริ่มต้นและพัฒนาจากความสมัครใจและข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ได้รับประโยชน์กับผู้ดูแลรักษาระบบนิเวศในระยะเริ่มต้น และพัฒนาเป็นมาตรการด้านกฎระเบียบในระยะต่อไป	- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ดำเนินการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยโซเฟีย ประเทศญี่ปุ่น เพื่อนำระบบการตอบแทนคุณระบบนิเวศ (Payment For Ecosystem Services: PES) มาปรับใช้ในประเทศไทย และสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้ ความเข้าใจ ของทุกภาคส่วน ให้มีการใช้กลไก PES
๔.	ส่งเสริมภาคเอกชนในการนำแนวคิดเรื่อง PES ไปดำเนินการในพื้นที่ที่มีความพร้อม โดยสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่	- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ดำเนินการจัดทำโครงการป่าครอบครัวและการตอบแทนคุณระบบนิเวศ (Payment For Ecosystem Services: PES) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพเชื่อมโยงกับชุมชน ผ่านกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันรายได้ กลับไปดูแลฟื้นฟูฐานทรัพยากร

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
๕.	สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ และถ่ายทอดบทเรียนการดำเนินงานเรื่อง PES ในภูมิภาคอาเซียน และบทเรียนจากต่างประเทศในภูมิภาคอื่นของโลก	- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ดำเนินการจัดเวทีประชุมวิชาการระดับภูมิภาคในหัวข้อ การพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพโดยหลักการตอบแทนคุณระบบนิเวศ (Regional Dialogue on Biodiversity Based Economy Development: Payment for Ecosystem Services)
สถานการณ์น้ำและภัยแล้ง และมาตรการบริหารจัดการภัยแล้ง		
๑.	สร้างทัศนคติและค่านิยมของคนในชาติ ในการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยผ่านกระบวนการให้ความรู้ทั้งในระบบการศึกษาในทุกระดับชั้น และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การดำเนินการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลจะต้องใช้เวลานานและมีความต่อเนื่อง	<p>- กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการส่งเสริมและติดตามการประหยัดน้ำของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลการลดการใช้น้ำ ๒. จัดทำโครงการพัฒนาเครื่องมือ กลไกเพื่อพัฒนาศักยภาพ สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การดูแล รักษา อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำสาธารณะ ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำ การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน พัฒนาความรู้และเพิ่มทักษะแก่บุคลากรด้านทรัพยากรน้ำ และด้านอื่นๆ รวมทั้งรณรงค์ทำความเข้าใจแก่บุคลากรของรัฐและประชาชน ทั่วไป รวมถึง การให้คำปรึกษา สนับสนุนข้อมูล ถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อให้มีการนำไปปฏิบัติจริง แก่เครือข่ายบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ <p>- กรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการภายใต้โครงการประชาสัมพันธ์สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โครงการประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ให้ประชาชนอนุรักษ์และเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการบริหารจัดการขยะ โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมกรมประชาสัมพันธ์ จำนวนรวม ๓๙,๗๙๖ ครั้ง ทางวิทยุ โทรทัศน์ เว็บไซต์ www.prd.go.th และ www.thainews.prd.go.th เป็นต้น และสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Youtube Facebook Twitter และ Line เป็นต้น</p>
๒.	เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ทั้งในกระบวนการผลิตทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวและบริการ โดยอาจนำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และสังคมมาบังคับใช้อย่างจริงจังมากขึ้น เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ การเก็บค่าน้ำที่สะท้อนให้เห็นมูลค่าของน้ำที่แท้จริง และการเก็บค่าบริการรักษาทางน้ำชลประทานที่สมเหตุสมผล เป็นต้น	<p>- กรมชลประทาน ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร และการใช้น้ำชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรตรง ตามความต้องการของตลาด สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ ปลอดภัยจากสารพิษ และสามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน <p>โดยดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเกษตรกร (หลักสูตรการปลูกพืชที่มีผลตอบแทนสูง ปลอดภัยจากสารพิษ และตรงตามความต้องการของตลาด) จัดทำแปลงสาธิตเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติ ส่งเสริมการปลูกพืชที่มีผลตอบแทนสูง ปลอดภัยจากสารพิษ และตรงตามความต้องการของตลาด ประสานช่องทางการจำหน่ายผลผลิต ได้แก่</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>ตลาดเกษตรกร ตลาดประชารัฐ ตลาดท้องถิ่น ห้างสรรพสินค้า และ ตลาดออนไลน์ และติดตามช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา และประเมินผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร และการใช้น้ำชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ในการผลิตสินค้าเกษตร ตรงตามความต้องการของตลาด สอดคล้องกับ ศักยภาพพื้นที่ ปลอดภัยจากสารมลพิษ และสามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน - กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาก่อสร้างระบบกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยกำหนดเงื่อนไขการ ดำเนินการโครงการ ต้องมีการรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำ และให้กลุ่มผู้ใช้น้ำบริหารจัดการน้ำโดยทำข้อตกลงการใช้น้ำร่วมกันภายในกลุ่ม การกำหนดรูปแบบการใช้น้ำร่วมกัน เช่น การประยุกต์ใช้ระบบน้ำหยด เป็นต้น รวมถึง การเก็บค่าใช้น้ำเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำรอง ในการซ่อมแซมระบบให้ใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง - กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดทำโครงการศึกษาศักยภาพ ในการลดปริมาณน้ำในโรงงานอุตสาหกรรม
๓.	<p>เพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำ ทั้งในส่วนของ การฟื้นฟูและ เพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำที่มีอยู่แล้ว ตั้งแต่แหล่งน้ำขนาด ใหญ่ไปจนถึงแหล่งน้ำระดับตำบล หมู่บ้าน และพื้นที่ไร่นา ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ตลอดจนพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ รวมไปถึงการดูแลรักษา ทางน้ำธรรมชาติ ระบบคลองชลประทาน และอาคารบังคับน้ำ ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. สำรวจอาคารชลศาสตร์ พร้อมจัดทำแผนการปรับปรุงซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ๒. ดำเนินโครงการศึกษาและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างเหมาะสมและยั่งยืน เพื่อวิเคราะห์ กำหนดแผนงานโครงการเพื่อการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนของประเทศอย่างเป็น ระบบ และยั่งยืน ต่อไป
๔.	<p>ศึกษาวิจัยการปรับตัวของทุกภาคส่วนเพื่อรองรับกับภาวะ ภัยแล้งได้อย่างยั่งยืน โดยเร่งให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อการ ปรับตัว โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม ซึ่งมีความอ่อนไหวต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการวิจัยติดตามการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าวและปาล์มน้ำมันภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพัฒนา ระบบเตือนภัย ซึ่งได้ข้อมูลระบาด และปัจจัยที่มีผลต่อการทำลายของแมลงศัตรูมะพร้าวและปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่แห้งแล้ง เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาระบบเตือนภัยศัตรูมะพร้าวและปาล์มน้ำมัน ต่อไป

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒. จัดทำโครงการวิจัยติดตามการระบาดของแมลงศัตรูอ้อยในแหล่งปลูกที่สำคัญเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้ข้อมูลความสัมพันธ์ของศัตรูอ้อย สภาพแวดล้อม และความเสียหายจากศัตรูอ้อย เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาระบบเตือนภัยศัตรูอ้อย ต่อไป</p> <p>๓. จัดทำโครงการวิจัยความผันแปรของสภาพภูมิอากาศต่อการให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ซึ่งได้ข้อมูลความสัมพันธ์ของภูมิอากาศกับการให้ผลผลิตและปริมาณน้ำมันของปาล์มน้ำมัน เพื่อใช้ประกอบการพัฒนาแบบจำลองคาดการณ์ผลผลิตปาล์มน้ำมันล่วงหน้า</p> <p>๔. โครงการวิจัยและพัฒนาอวตอร์พตพรีนซ์ของการผลิตพืชเศรษฐกิจ ซึ่งได้ข้อมูลเบื้องต้นของปริมาณการใช้น้ำของพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด และกาแฟ เพื่อใช้ในการประเมินค่าปริมาณการใช้น้ำต่อหน่วยผลผลิต ต่อไป</p> <p>- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการสนับสนุนทุนวิจัยโครงการการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยต่อการรับรู้ ปรับตัว และฟื้นคืนกลับจากภัยแล้งด้านการเกษตร และโครงการมาตรการลดความเสี่ยงจากภัยแล้งที่เหมาะสมของเทศบาลตำบลออนใต้ จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัญญัติแห่งชาติ จัดเสวนาวิชาการ เรื่อง เกษตรไทยพร้อมหรือยัง...ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งผู้เข้าร่วมเสวนาได้รับทราบปัญหา และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และนำผลการสัมมนาเสนอต่อรัฐบาลเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา</p>
การทำประมงเกินขนาดและการจัดการประมงทะเลอย่างยั่งยืน		
๑.	<p>การฟื้นฟูและอนุรักษ์ระบบนิเวศที่อยู่อาศัยของทรัพยากรประมงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนชนิดต่างๆ ให้เจริญเติบโตและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ทะเลและชายฝั่ง โดยการสนับสนุนงบประมาณผ่านหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชาวประมงพื้นบ้านในการดำเนินการฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล เช่น ทำปะการังเทียม และทำซั้ง เป็นต้น</p>	<p>- กรมประมง ดำเนินการฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล ดังนี้</p> <p>๑. จัดสร้างปะการังเทียมอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย</p> <p>๑) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการสร้าง ๑๑ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๒ แห่ง ชลบุรี จำนวน ๒ แห่ง ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๒ แห่ง จันทบุรี จำนวน ๑ แห่ง นครศรีธรรมราช จำนวน ๑ แห่ง สงขลา จำนวน ๑ แห่ง กระบี่ จำนวน ๑ แห่ง และพังงา จำนวน ๑ แห่ง</p> <p>๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการสร้างปะการังเทียมใน ๕ จังหวัดๆ ละ ๑ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดระยอง เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา และตรัง</p> <p>๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังมีการจัดสร้างปะการังเทียมเพิ่มต่อไป</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๒. จัดกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำของชุมชน ดำเนินโครงการพัฒนาตามแผนแม่บทการจัดการประมงทะเลไทย เช่น การจัดทำซั้งจากทางมะพร้าว ที่ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และการทำแพลอยน้ำจากไม้ไผ่ ที่ตำบลอ่าวใหญ่ จังหวัดตราด เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลและแหล่งพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำ เป็นต้น</p> <p>- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน กลุ่มชาวประมงเรืออาสาสมัครในการฟื้นฟูปะการัง อนุรักษ์ทะเลในพื้นที่ต่างๆ เช่น กิจกรรมดำน้ำปลูกปะการัง การติดตั้งทุ่นจอดเรือเพื่อป้องกันการทิ้งสมอทำลายแนวปะการัง และจัดกิจกรรมดำน้ำเก็บขยะในพื้นที่รับผิดชอบจำนวน ๑๐ พื้นที่ เป็นต้น ๒. จัดทำปะการังเทียม เป็นแหล่งท่องเที่ยวดำน้ำ เพื่อลดผลกระทบจากกิจกรรมท่องเที่ยวในบริเวณแนวปะการังธรรมชาติในพื้นที่ ๑ แห่ง ๑ จังหวัด ๓. จัดทำปะการังเทียมเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศแนวปะการังธรรมชาติ ในพื้นที่แนวปะการังเสื่อมโทรม และมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมในพื้นที่ ๙ แห่ง ๓ จังหวัด
๒.	<p>การจัดทำแนวเขตแหล่งทรัพยากรที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเลเพื่อประโยชน์ด้านการจัดการพื้นที่ที่มีความชัดเจน โดยการกำหนดตามศักยภาพและความเหมาะสมของแต่ละเขตพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่คุ้มครองฟื้นฟูและอนุรักษ์ และเขตการใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ และนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำในทะเล</p>	<p>- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์ในกิจกรรมท่องเที่ยวในบริเวณแนวปะการังพื้นที่ต่างๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ๒. จัดทำแนวเขตปะการังในพื้นที่ ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา ตรัง สุราษฎร์ธานี ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง และตราด ๓. จัดทำแนวเขตแหล่งอนุรักษ์หญ้าทะเลและพะยูนในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง พังงา และปัตตานี
๓.	<p>การกำหนดและควบคุมการจับสัตว์น้ำเค็มไม่เกินปริมาณความสมดุลทางธรรมชาติและถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อแก้ไขการทำประมงเกินศักยภาพของการผลิตตามธรรมชาติ อาทิ การยกเลิกการใช้เครื่องมือประมงที่ทำลายพันธุ์สัตว์น้ำเค็มและทำลายห่วงโซ่อาหารสัตว์น้ำในทะเล การควบคุมขนาดของสัตว์น้ำเค็มที่จับได้ และการออกมาตรการคุ้มครองสัตว์น้ำวัยอ่อนหรือสัตว์น้ำขนาดเล็ก และแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ</p>	<p>- กรมประมง ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อแก้ไขการทำประมงเกินศักยภาพการผลิต เช่น การบริหารจัดการด้านการประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และสามารถทำการประมงอย่างยั่งยืนโดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุดภายใต้แนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาหรือฟื้นฟูระดับทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในระดับที่สามารถก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดของสัตว์น้ำที่สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน เป็นต้น ๒. ดำเนินการประเมินค่าผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield: MSY) เป็นประจำทุกปี เพื่อใช้เป็นจุดอ้างอิงในการออกใบอนุญาตทำการประมง โดยใน พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า การลงแรงประมงของทุกกลุ่มสัตว์น้ำ ได้แก่ สัตว์น้ำหน้าดิน ปลาผิวน้ำ และปลากระดูกแข็ง ทั้งฝั่งอ่าวไทย และทะเลอันดามัน ไม่เกินระดับที่เหมาะสม (ไม่เกินระดับที่ให้ผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน) ๓. ประกาศกำหนดขนาดตาอวนกันถุงอวนลากเป็น ๔ เซนติเมตร และการกำหนดตาอวนบริเวณพื้นที่ต้องลอบปูเป็น ๒.๕ นิ้ว

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๔. ออกประกาศกำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน เพื่อการอนุรักษ์และบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย</p> <p>๑) ประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน ในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑</p> <p>๒) ประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อนในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑</p> <p>๓) ประกาศกรมประมง เรื่อง กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน ในที่จับสัตว์น้ำบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑</p> <p>- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการจัดเตรียมข้อมูล และดำเนินกระบวนการจัดทำประกาศพื้นที่และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ภายใต้แนวทางตามพระราชบัญญัติส่งเสริมบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ (มาตรา ๒๐ และ ๒๒) ในพื้นที่ ๕ แห่ง ได้แก่ พื้นที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่เกาะมันใน จังหวัดระยอง พื้นที่จังหวัดตรังทั้งจังหวัด พื้นที่เกาะราชาใหญ่ จังหวัดภูเก็ต และพื้นที่หมู่เกาะไข่ จังหวัดพังงา</p>
๔.	<p>การให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริโภคที่คำนึงถึงสุขภาพและการได้รับรู้แหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ประมงทะเลที่ทำประมงเชิงอนุรักษ์ เช่น การทำฉลากบอกแหล่งที่มา การรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลการได้มาของสัตว์น้ำขนาดเล็ก เป็นต้น</p>	<p>- กรมประมง ดำเนินการจัดทำ Fishery Improvement Project (FIP) ปูม่า เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรประมงปูม่าอย่างมีแบบแผนชัดเจน นำมาสู่ความยั่งยืนและการทำประมงอย่างรับผิดชอบทั้งต่อตัวทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่นาร่องที่ อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย เอกชน ตลอดจนชุมชนประมงในพื้นที่</p> <p>- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ดำเนินการรณรงค์เผยแพร่ความรู้ เรื่อง การประกาศยกเลิกการใช้แคปซูลบนฝาขวดน้ำดื่มลดปัญหาขยะมูลฝอยสะสมตามท่อระบายน้ำ หนึ่งในสาเหตุการตายของสัตว์ทะเล ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ วารสารสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และเว็บไซต์ www.ocpb.go.th โดยประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงผลที่จะได้รับเมื่อยกเลิกการใช้พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม</p>
<p>การปล่อยก๊าซเรือนกระจกและแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย</p>		
๑.	<p>ให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยกำหนดให้มีหน่วยงาน</p>	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการจัดทำรายงานความก้าวหน้ารายสองปี ฉบับที่ ๒ (Second Biennial Update Report: SBUR) เสนอต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	จัดเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลระยะทางวิ่งของรถยนต์	โดยมีการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากข้อมูลกิจกรรมที่ก่อให้เกิดบัญชีก๊าซเรือนกระจก ทั้งหมด ๕ ภาคส่วน ได้แก่ ภาคพลังงาน ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม ภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ภาคเกษตร และภาคของเสีย
๒.	จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้ในการตรวจวัด การรายงาน และการทวนสอบ (Measurement, Reporting, and Verification: MRV) โดยจุดประสงค์ของการจัดทำฐานข้อมูลกลางชุดเดียวเพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างหน่วยงาน	- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย (Thailand Greenhouse Gas Emissions Inventory System: TGEIS) ซึ่งเป็นการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้จัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งเป็นมาตรฐานสากล โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมสิ่งแวดล้อมและพลังงานออสเตรเลีย (Australian Department of the Environment and Energy: DoEE) ทั้งนี้ระบบ TGEIS สามารถใช้งานผ่าน Intranet web base มีระบบความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐานสากล สามารถแสดงผลการรายงานในรูปแบบตารางและกราฟฟิก ช่วยให้ประเทศไทยมีฐานข้อมูลกลางของประเทศในการประเมินและจัดเก็บข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นระบบ และพัฒนา Web application สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกที่จัดเก็บในระบบ TGEIS เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต นอกจากนี้ ได้มีการศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินจากภาพถ่ายดาวเทียม เพื่อพัฒนาข้อมูลก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และป่าไม้เพิ่มเติม ซึ่งช่วยให้สามารถประเมินข้อมูลย้อนหลัง และทำให้การประเมินข้อมูลมีความถูกต้อง แม่นยำ และทันต่อเหตุการณ์
๓.	เร่งพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกระบวนการลดก๊าซเรือนกระจกและการติดตามประเมินผล สำหรับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขอความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาในประเทศไทย	- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการสนับสนุนการพัฒนาและดำเนินงานด้านนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทย เพื่อสนับสนุนการถ่ายทอดนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ เข้าสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความสอดคล้องกับบริบทและทิศทางการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ ซึ่งโครงการฯ ได้ดำเนินการในพื้นที่นำร่อง จำนวน ๑๗ จังหวัด และ ๓๒ เทศบาล ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศ โดยจัดฝึกอบรมบุคลากรเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่เชื่อมโยงกับบริบทการพัฒนาของพื้นที่ และการบูรณาการประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาในระดับจังหวัด พร้อมทั้งได้ถอดบทเรียนการดำเนินการ และจัดทำคู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับท้องถิ่น โดยจะขยายผลการดำเนินการให้ครอบคลุมอีก ๖๐ จังหวัดที่เหลือ ภายใน พ.ศ. ๒๕๖๔
๔.	การส่งเสริมการใช้รูปแบบการเดินทางสาธารณะที่ไม่ใช้เครื่องยนต์หรือการใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อ	- สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบขนส่งที่ลดการใช้พลังงาน ฟังฟังพลังงานที่สะอาด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ดังนี้

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	สิ่งแวดล้อม การปรับปรุงการเชื่อมต่อการเดินทาง และพัฒนาเส้นทางการเดินทางที่มีประสิทธิภาพ	<p>๑. จัดทำโครงการเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งในปัจจุบันไปใช้การขนส่งที่ใช้พลังงานน้อยกว่า และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การสนับสนุนการใช้ระบบขนส่งสาธารณะแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล เป็นต้น</p> <p>๒. จัดทำโครงการนำเทคโนโลยีและการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการการใช้รถไฟฟ้า เป็นต้น</p> <p>- องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยจัดทำโครงการจัดซื้อรถโดยสารประจำทาง Natural Gas Vehicle: NGV ทดแทนเพื่อใช้ในกิจการขนส่งมวลชนกรุงเทพ และโครงการจัดซื้อรถไฟฟ้า จำนวน ๒๐๐ คัน พร้อมก่อสร้างสถานีประจูปไฟฟ้า</p> <p>- สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยจัดทำโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการในการพัฒนาระบบขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>- การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงคมนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยเปลี่ยนหรือเพิ่มหัวรถจักรรถไฟรุ่นใหม่ ที่มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>

๑๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. มาตรการเร่งด่วน

๑.๑	การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสำเร็จของสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความมั่นคงของประเทศในระยะยาว แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาจิตสำนึก ควรเริ่มต้นที่ระดับเยาวชนในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ให้มีความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำหลักสูตรด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในระดับโรงเรียน รวมทั้งสื่อต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนควรให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการใช้	<p>- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. จัดทำโครงการสร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน การส่งเสริมโรงเรียนและชุมชนปลอดขยะ ระดับภาค</p> <p>๒. จัดกิจกรรมการส่งเสริมการลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง และนำไปใช้ประโยชน์</p> <p>๓. สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน นักเรียน เยาวชน มีความตระหนักต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในหลายรูปแบบ เช่น การอนุรักษ์พลังงาน การใช้น้ำ ใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า และการลดปริมาณหรือการคัดแยกขยะมูลฝอย เป็นต้น</p> <p>๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนภาคีเครือข่าย 3R ประชารัฐ</p> <p>๕. ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอย การเก็บรวบรวมมูลฝอยแบบแยกประเภท การนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการจัดการขยะ</p>
-----	---	--

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	พลังงานหรือการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การให้ความสำคัญต่อพื้นที่อนุรักษ์ และการลดปริมาณหรือการคัดแยกขยะมูลฝอย	<p>๖. กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ/ชุมชนปลอดขยะ</p> <p>๗. จัดทำโครงการสร้างความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>๘. สร้างชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ศูนย์วัสดุรีไซเคิลชุมชน/โรงเรียน ชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะ</p> <p>๙. จัดทำโครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน ตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ (โครงการปิดทองหลังพระ)</p> <p>- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. ผู้บริหารสื่อสารนโยบายให้กับข้าราชการได้รับทราบ และหารือแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ในการกำหนดระเบียบหรือข้อตกลงในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงานภายในสำนักงาน</p> <p>๒. เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ จัดทำป้ายนิเทศ โปสเตอร์ แผ่นพับ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และความมั่นคงของประเทศในระยะยาว</p> <p>๓. ใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า ประหยัด โดยใช้เท่าที่มีความจำเป็น กำหนดเวลาเปิด-ปิด เครื่องใช้ไฟฟ้า เปิดม่านเพื่อรับแสงสว่าง แทนการติดตั้งหลอดไฟ</p> <p>๔. นำสิ่งของกลับมาใช้ซ้ำ เช่น กระดาษที่ใช้ด้านเดียว นำมาใช้ซ้ำเป็นกระดาษร่าง ถุงพลาสติกนำมาใช้ซ้ำ และการเตรียมภาชนะส่วนตัวมาใช้ใส่อาหารและน้ำดื่ม เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก เป็นต้น</p> <p>๕. ใช้สิ่งของทดแทน เช่น ใช้หลอดไฟฟ้าประหยัดพลังงาน และถุงผ้าแทนถุงพลาสติก เป็นต้น</p> <p>๖. ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และลดใช้กระดาษ เช่น แอปพลิเคชัน Line เป็นต้น เพื่อติดต่อสื่อสารการปฏิบัติงาน การแจ้งเรื่องเชิญประชุม และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ภายในหน่วยงาน แทนการใช้กระดาษ</p> <p>- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยรณรงค์การใช้หลัก 3R และการกำจัดขยะ</p>
๑.๒	การพัฒนาเชิงพื้นที่ มีการกำหนดแผนที่และเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ชัดเจน การกำหนดเขตคุ้มครองทางทะเล และการกำหนดเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ การบริหาร	<p>- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภาคประชารัฐ</p> <p>๒. ส่งเสริมพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด</p> <p>๓. ให้ข้อคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในการกำหนดผังเมือง และการให้ข้อคิดเห็นเพื่อให้การพัฒนาของโครงการสอดคล้องกับผังเมือง เช่น โครงการโรงไฟฟ้าชีวมวล และโครงการพัฒนาการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมทางท่อ เป็นต้น</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	<p>จัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทรัพยากรน้ำและทรัพยากรดิน ควรบริหารจัดการตามขอบเขตลุ่มน้ำสำคัญทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ การบังคับใช้ผังเมือง หรือการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองสีเขียว หรือ Compact City โดยการบริหารจัดการที่เน้นพื้นที่เป็นการนำไปสู่การบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ที่หน่วยงานต่างๆ ประสานการดำเนินงานให้สอดคล้องกัน การนำหลักการบริหารจัดการเชิงพื้นที่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการในระดับโครงการ เช่น การกำหนดเขตเศรษฐกิจแร่ การแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการ หรือการพัฒนา ระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เป็นต้น</p>	<p>๔. ให้ข้อคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในการบริหารจัดการน้ำและคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำชี และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕. ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพน้ำ ในยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพน้ำ ประเด็นแนวทางการจัดการลุ่มน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออก ได้แก่ ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก ลุ่มน้ำบางปะกง</p> <p>๖. จัดทำโครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤติ และจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก</p> <p>๗. ติดตามตรวจสอบ เฝ้าระวัง วิเคราะห์และประเมินคุณภาพแหล่งน้ำในพื้นที่วิกฤติ และแหล่งน้ำสาขา</p> <p>๘. เฝ้าระวังและวิเคราะห์คุณภาพแหล่งน้ำทะเลชายฝั่ง</p> <p>๙. พัฒนาและเผยแพร่ระบบฐานข้อมูลคุณภาพน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่</p> <p>๑๐. จัดทำฐานข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๐</p> <p>๑๑. นำเข้าข้อมูลคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ผ่าน Web service ระบบฐานข้อมูลคุณภาพน้ำ พร้อมทดสอบและตรวจสอบการทำงานของระบบ</p> <p>๑๒. สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพน้ำในพื้นที่วิกฤติ (ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา)</p> <p>๑๓. จัดประชุมเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา ปีละ ๑ ครั้ง</p> <p>๑๔. สนับสนุนสารเคมีและอุปกรณ์ ให้กับเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ เพื่อใช้ในกิจกรรมตรวจวัดคุณภาพน้ำ</p> <p>๑๕. จัดทำโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล</p> <p>- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (Area Based) ผ่านกลไกการบริหารราชการส่วนภูมิภาค โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพื่อร่วมขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการของหน่วยงานส่วนกลาง เน้นการสร้างรากฐานของชุมชนที่เข้มแข็ง ให้ประชาชนมีจิตสำนึกรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ และร่วมสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>- กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการดูแลเรื่องการวางผังเมืองในทุกระดับ ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดทำผังลุ่มน้ำ การวางผังเมือง และกฎหมายควบคุมอาคารที่ค้ำประกันสาธารณสุขต่างๆ เป็นต้น</p>

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>- กรมอุตสาหกรรมการพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำรวจทรัพยากรแร่ กรณีพบว่าแร่มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจ มีความคุ้มค่า และสามารถพัฒนาพื้นที่เพื่อนำแร่เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ จะมีการสำรวจแร่ในเบื้องต้น และ/หรือขุดเจาะสำรวจเพื่อนำมาวิเคราะห์ปริมาณและคุณภาพแร่ จากนั้นจึงออกแบบการทำเหมือง กำหนดรูปแบบและพื้นที่การทำเหมือง ในขณะที่ทำเหมืองจะกำกับ ดูแลให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างภายในแปลงประทานบัตร และมีการติดตามผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการตรวจวัดคุณภาพอากาศ คุณภาพน้ำ เสียง และแรงสั่นสะเทือน ผลักดันให้ผู้ประกอบการพัฒนาพื้นที่การทำเหมืองเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว ภายหลังจากสิ้นสุดการประกอบการ จะดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ โดยผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ๒. จัดทำโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ จังหวัดน่าน และนครสวรรค์ รวม ๓ พื้นที่ เนื้อที่ ๔๗ ไร่ ทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ สามารถใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่เหมาะสม เกิดการประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการประกอบการด้านเหมืองแร่ และสามารถพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว
๑.๓	<p>การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. และ (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. รวมทั้ง ออกกฎหมายใหม่ เช่น กฎหมายทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรแร่ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดินและที่ดิน เป็นต้น โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและกฎหมายการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น รวมถึงมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจ เช่น การลดหย่อนภาษี เป็นต้น</p>	<p>- สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๗ ก วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ หน้า ๒๙ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และตรากฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ๒. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. อยู่ระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำร่างดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป ๓. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการของร่างดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ๔. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่) พ.ศ. อยู่ระหว่างเตรียมการเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๕. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. อยู่ระหว่างเตรียมการเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๖. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๗. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๘. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๙. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๑๐. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ฉบับที่....) พ.ศ. อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน</p> <p>๑๑. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่) พ.ศ. อยู่ระหว่างการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงาน</p> <p>๑๒. จัดทำ (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. อยู่ระหว่างการศึกษาและยกร่างกฎหมาย</p> <p>- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ในด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประสานสั่งการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เสนอนโยบาย และจัดทำแผนงาน โครงการ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) และแผนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ดำเนินการเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. เสนอให้คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการ และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ต่อมาที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติประกาศใช้ (ร่าง) พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. เป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และนำเสนอทูลเกล้าฯ ถวาย ต่อไป</p>
๑๖. มาตรการระยะยาว		
๒.๑	การพัฒนากลไกทางการเงินการคลังเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ กลไกการเงินการคลังที่ควรมีการพัฒนา ได้แก่ ระบบภาษีที่ดินในรูปแบบภาษีกำไรส่วนเกิน (Capital Gain Tax) และภาษีที่ดินสำหรับพื้นที่สีเขียวเพื่อนำไปสู่การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง การปรับปรุงกองทุนสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ เช่น ระบบพันธบัตรป่าไม้ เป็นต้น	- กรมทรัพยากรทางปัญญาดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในองค์กร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคัดแยกขยะมูลฝอย งดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และโฟม ตามมาตรการ ๒๑ ๒๒ (ลด การใช้ถุงพลาสติกและบรรจุภัณฑ์แบบครั้งเดียวทิ้ง เลี่ยง ร่วมกันใช้ถุงผ้าหรือถุงกระดาษเมื่อต้องซื้อของ แยก ขยะให้ถูกประเภทก่อนทิ้งลงถัง และยืนยัน ช่วยกันยืนยันไม่รับถุงพลาสติก)
๒.๒	การบริหารข้อมูลข่าวสารในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การขยายการดำเนินงานของ	- กรมอุตุนิยมวิทยาดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรแร่ ผ่านเว็บไซต์ของกรมอุตุนิยมวิทยาดำเนินการเผยแพร่ (www.dpim.go.th) และคณะกรรมการนโยบายแร่แห่งชาติ (www.dmr.go.th) ทำให้ผู้ประกอบการและ

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
	ระบบฉลากเขียวสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และฉลากสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลคุณสมบัติทางภูมิศาสตร์ หรือข้อมูลด้านธรณีวิทยาของพื้นที่	<p>ผู้ที่สนใจ สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยมีทั้งข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) และระบบงานสารสนเทศข้อมูล (Management Information System: MIS) เช่น ข้อมูลพื้นที่ประทานบัตร ที่ตั้งประทานบัตร ข้อมูลพื้นที่อาชญาบัตร ความรู้เกี่ยวกับด้านแร่ และฐานข้อมูลแร่เบื้องต้น เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในหัวข้อทรัพยากรแร่ได้เป็นอย่างดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการกำหนดมาตรการให้ร้านอาหาร/ร้านค้า ในพื้นที่ของหน่วยงาน ลดการใช้ถุงพลาสติก และใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ ตลอดจน การรณรงค์ให้ผู้มาใช้บริการใช้ถุงผ้าหรือภาชนะที่สามารถใช้ซ้ำได้
๒.๓	การสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับภูมิสังคมของประเทศ โดยการนำองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาพัฒนาและเผยแพร่เพื่อประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การทำเกษตรอินทรีย์ การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การอนุรักษ์พลังงานด้วยภูมิปัญญาไทย รูปแบบของการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนกับป่าไม้ และการบริหารจัดการเพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการขยะให้ชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา เกิดความตระหนักในการสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม ให้ความรู้ความเข้าใจ ในการลด และคัดแยกขยะ การจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย พร้อมทั้ง ฝึกทักษะปฏิบัติ ในการสร้างคุณค่าจากสิ่งของ วัสดุเหลือใช้ โดยการจัดกิจกรรมฐานการเรียนรู้ ตามหลัก 3R และดำเนินการขยายพื้นที่การจัดทำโครงการในพื้นที่ ๔ ภูมิภาค ทั้งหมด ๑๕ รุ่น ๒. จัดทำโครงการพัฒนาทักษะชีวิต ในการสร้างจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านพลังงานทดแทน เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน จำนวน ๔๐๐ คน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อมด้านพลังงานทดแทน และพัฒนาทักษะชีวิตรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างเจตคติที่ดี สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองตามหลักการปลูกป่าเชิงนิเวศ (Eco Forest) ดำเนินการปลูกป่าตามหลักการปลูกป่าเชิงนิเวศในพื้นที่ทดลอง ๒. จัดทำโครงการเมืองสวยใสไร้มลพิษดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้และรณรงค์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย อาทิ การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และการคัดแยกขยะอันตรายชุมชน ๓. จัดทำโครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City) ๔. ส่งเสริมการปลูกป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน โดยการอบรมสร้างองค์ความรู้ สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และสาธิตการเพาะชำกล้าไม้ ประเภทป่าพื้นบ้าน เพื่อนำไปปลูกในพื้นที่สาธารณะ ให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน สร้างแหล่งอาหารไม้ใช้สอย และลดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ และแหล่งต้นน้ำลำธาร ๕. จัดทำโครงการสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดทำแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย และน้ำเสีย ในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสำรวจข้อมูลด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียในพื้นที่อุทยานแห่งชาติน่าน และจัดทำแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๖. ส่งเสริมการคัดแยกของเสียอันตรายชุมชน โดยจัดทำเครื่องบดย่อยหลอดฟลูออเรสเซนต์ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ประโยชน์ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนสถานที่จัดเก็บของเสียอันตรายชุมชน</p> <p>๗. บูรณาการความร่วมมือระหว่างเอกชน เช่น โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กิจกรรมจากโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากชีวมวล โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประเภทการผลิตไฟฟ้าด้วยก๊าซชีวภาพจากการบำบัดน้ำเสีย และโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กิจกรรมจากโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) ดำเนินการจัดทำโครงการสร้างแม่ข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: กิจกรรมคนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ ซึ่งดำเนินงานร่วมกับชุมชนบ้านห้วยปลาหลด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกองทัพภาคที่ ๓ ในการนำเอาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า และสนับสนุนให้ชุมชนสามารถใช้เทคโนโลยีในการสำรวจพื้นที่ และดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนที่บริหารจัดการดิน น้ำ ป่าให้เกิดแผนบริหารจัดการ ดิน ป่า อย่างมั่นคง ยั่งยืน และเกิดการพัฒนาโครงสร้างน้ำในพื้นที่ด้วยการทำฝายชะลอน้ำและฝายกักเก็บน้ำ รวมทั้ง ดำเนินการวิเคราะห์สมดุลน้ำและจัดทำปฏิทินการเพาะปลูกแปลงผักร่องน้ำ และป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ทำให้ชุมชนมีผลผลิตตามฤดูกาล สร้างรายได้ให้ชุมชนตลอดทั้งปี - สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ดำเนินการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาล้างขวดพลาสติกในชุมชน เพื่อการบูรณาการอย่างยั่งยืน โดยจัดอบรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการใช้ประโยชน์จากขยะและของเหลือทิ้ง เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากขยะ และเป็นการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ รวมถึงการใช้วัสดุรีไซเคิลตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เพื่อลดขยะหรือของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste) - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินการให้การสนับสนุนทุนวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงการการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรในโซ่คุณค่าสามพรานโมเดล ๒. โครงการการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารการตลาดและตราสินค้าเพื่อขับเคลื่อนความต้องการผลิตภัณฑ์เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของกลุ่มผู้บริโภค

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	การดำเนินงาน
		<p>๓. โครงการการเปรียบเทียบระบบโลจิสติกส์ระหว่างวิีไฮโดรโปนิคส์และอินทรีย์ในผักสดเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมที่เหมาะสมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์</p> <p>- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานิติบัญญัติแห่งชาติ จัดเสวนาวิชาการ เรื่อง เติมน้ำลงใต้ดินอย่างไร...ไม่เกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมเสวนาได้ระดมความคิดเห็นอย่างถูกหลักวิชาการ และสามารถนำผลการเสวนานำเสนอต่อรัฐบาล เพื่อแก้ไขปัญหา หรือออกเป็นกฎ ระเบียบ ต่อไป</p>
๒.๔	<p>การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมด้วยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน นักวิชาการ และประชาชน ในหลายพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุก พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เผชิญกับปัญหาการกัดเซาะ พื้นที่เหมืองแร่ที่มีการปนเปื้อนคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำลำคลอง พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ต้นเขินและเสื่อมโทรม แนวปะการังและหญ้าทะเล รวมทั้ง แหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมอันควรอนุรักษ์</p>	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดทำโครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤติ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังและการใช้ประโยชน์ข้อมูลคุณภาพน้ำจากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ เพื่อการเตือนภัย ตามโครงการลดของเสียในแหล่งน้ำวิกฤติ และจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก ๒. จัดทำโครงการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งต้นน้ำและแหล่งน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภคที่ปลอดภัยของประชาชน ๓. จัดทำโครงการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่โดยการสร้างเครือข่ายและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่วิกฤติเป้าหมาย ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาและอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างเครือข่ายและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในพื้นที่วิกฤติ ๔. ปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นป้องกันการกัดเซาะ ๕. จัดกิจกรรมอนุรักษ์และปลูกป่าชายเลน ๖. จัดทำแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าตาก ๗. จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสม.) (กิจกรรมเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ) ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน โรงเรียน ตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น และทำการฟื้นฟูคุณภาพน้ำเบื้องต้นโดยการใช้หมักชีวภาพ ๘. จัดทำโครงการรักษ้อันดามัน และจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา ๙. จัดทำโครงการส่งเสริมการขับเคลื่อนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภาคประชารัฐ <p>- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการของหน่วยงานส่วนกลาง เน้นการสร้างรากฐานของชุมชนที่เข้มแข็ง ให้ประชาชนมีจิตสำนึกรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ และร่วมสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>